

Bruksela, 14 września 2016 r.  
(OR. en)

10973/16  
ADD 11

---

Międzyinstytucjonalny numer  
referencyjny:  
2016/0206 (NLE)

---

WTO 195  
SERVICES 20  
FDI 16  
CDN 12

#### **AKTY USTAWODAWCZE I INNE INSTRUMENTY**

---

Dotyczy:           Kompleksowa umowa gospodarczo-handlowa między Kanadą, z jednej strony,  
a Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony

---

## Wykaz Strony UE

### Zastrzeżenia mające zastosowanie w Unii Europejskiej

(mające zastosowanie we wszystkich państwach członkowskich UE, chyba że wskazano inaczej)

**Sektor:** Wszystkie sektory

**Podsektor:**

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel UE – krajowy

**Środki:** Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

**Opis:** **Inwestycje**

Wszystkie spółki założone zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego UE i mające swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne przedsiębiorstwo wewnątrz UE, w tym te założone w państwach członkowskich UE przez kanadyjskich inwestorów, mają prawo do traktowania przyznawanego na mocy art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Traktowania takiego nie przyznaje się oddziałom lub agencjom spółek, których siedziba znajduje się poza UE.

Traktowanie przyznawane spółkom założonym przez kanadyjskich inwestorów zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego UE i mającym swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne przedsiębiorstwo wewnątrz UE pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich warunków lub obowiązków zgodnych z rozdziałem ósmym (Inwestycje), które mogły zostać nałożone na takie spółki podczas zakładania działalności w UE i które nadal mają zastosowanie.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi badawcze i rozwojowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie badań naukowych i eksperymentalnych prac rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, usługi w zakresie interdyscyplinarnych badań naukowych i eksperymentalnych prac rozwojowych                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 851, CPC 853                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Wszystkie obecnie istniejące i wszystkie przyszłe programy ramowe UE w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym wszystkie zasady uczestnictwa w 7PR oraz przepisy dotyczące wspólnych inicjatyw technologicznych, decyzje wydane na podstawie art. 185, Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji, Europejski Instytut Innowacji i Technologii oraz istniejące i przyszłe krajowe, regionalne i lokalne programy badawcze                 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>W odniesieniu do finansowanych ze środków publicznych usług badawczo-rozwojowych korzystających z funduszy zapewnianych przez UE na szczeblu UE wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone wyłącznie obywatelom lub stałym rezydentom państw członkowskich UE oraz osobom prawnym z UE mającym swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności wewnątrz UE. |

W odniesieniu do finansowanych ze środków publicznych usług badawczo-rozwojowych korzystających z funduszy zapewnianych przez państwo członkowskie wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać udzielone wyłącznie obywatelom lub stałym rezydentom danego państwa członkowskiego UE oraz osobom prawnym z danego państwa członkowskiego UE, których główna siedziba znajduje się w tym państwie członkowskim.

Niniejsze zastrzeżenie pozostaje bez uszczerbku dla wykluczenia udziału w procedurach udzielania zamówień przez Stronę, dotacji lub rządowego wsparcia na rzecz handlu usługami zgodnie z odpowiednio art. 8.15 ust. 5 lit. a) i b) oraz art. 9.2 ust. 2 lit. f) i g).

|                                  |                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie świadczeń zdrowotnych, usługi społeczne oraz usługi w zakresie edukacji |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 92, CPC 93                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd<br>Dostęp do rynku   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | jak określono w elemencie „Opis”                                                          |

**Opis:****Inwestycje**

Sprzedając lub zbywając swoje udziały kapitałowe lub aktywa w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub istniejącym podmiocie rządowym świadczącym usługi w zakresie świadczeń zdrowotnych i społecznych oraz edukacji, państwo członkowskie UE może nałożyć zakazy lub ograniczenia dotyczące własności takich udziałów lub aktywów oraz możliwości właścicieli takich udziałów lub aktywów w zakresie kontroli wszelkich powstałych w rezultacie przedsiębiorstw przez inwestorów z Kanady lub z państwa trzeciego lub ich inwestycji. W odniesieniu do takiej sprzedaży lub zbycia w inny sposób państwo członkowskie UE może przyjąć lub utrzymać dowolny środek dotyczący obywatelstwa kadry kierowniczej wyższego szczebla lub członków rady dyrektorów oraz dowolny środek ograniczający liczbę dostawców.

Do celów niniejszego zastrzeżenia:

- a) każdy środek utrzymany lub przyjęty po dniu wejścia w życie niniejszej Umowy, który w momencie sprzedaży lub zbycia w inny sposób nakłada zakazy lub ograniczenia dotyczące własności udziałów kapitałowych lub aktywów lub nakłada wymogi dotyczące obywatelstwa lub ograniczenia dotyczące liczby dostawców opisane w niniejszym zastrzeżeniu, uznaje się za istniejący środek; oraz
- b) „przedsiębiorstwo państwowe” oznacza przedsiębiorstwo będące własnością lub kontrolowane poprzez udziały własnościowe przez dowolne państwo członkowskie UE oraz obejmuje przedsiębiorstwo założone po wejściu w życie niniejszej Umowy wyłącznie do celów sprzedaży lub zbycia udziałów kapitałowych lub aktywów w istniejącym przedsiębiorstwie państwowym lub podmiocie rządowym.

**Sektor:**

Rolnictwo

**Podsektor:**

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

**Rodzaj zastrzeżenia:** Wymogi dotyczące wyników inwestycji

**Szczebel władzy:** Szczebel UE

**Środki:** Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku)

**Opis:** **Inwestycje**  
Agencje interwencyjne wyznaczone przez państwa członkowskie UE skupują zboża zebrane w UE.  
Refundacji wywozowych nie przyznaje się na ryż przywożony z Kanady ani żadnego państwa trzeciego ani ponownie wywożony do Kanady ani żadnego państwa trzeciego. O płatności wyrównawcze mogą ubiegać się wyłącznie producenci ryżu z UE.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi rachunkowe i w zakresie audytu

**Klasyfikacja  
gospodarcza:** CPC 8621

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel UE – krajowy – regionalny

**Środki:** Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Właściwe organy państwa członkowskiego UE mogą uznać równoważność kwalifikacji audytora będącego obywatelem lub stałym rezydentem Kanady lub państwa trzeciego w celu zezwolenia mu na działalność w charakterze biegłego rewidenta na terenie UE z zastrzeżeniem wzajemności.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi komunikacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi pocztowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 71235, część CPC 73210, część 751                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług, zmieniona dyrektywą 2002/39/WE i dyrektywą 2008/06/WE</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>W UE organizacja umieszczania skrzynek pocztowych na publicznych drogach, emitowania znaczków pocztowych i świadczenia usługi przesyłek poleconych stosowanych w procedurach sądowych lub administracyjnych może zostać ograniczona zgodnie z ustawodawstwem krajowym.</p> <p>Systemy licencjonowania mogą być ustanawiane dla usług, dla których istnieje ogólny obowiązek świadczenia usługi powszechnej. Licencje te mogą być przedmiotem szczególnego obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub wkładu finansowego na fundusz kompensacyjny.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu lotniczego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Wynajem statków powietrznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | CPC 7461, CPC 7469, CPC 83104<br>Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty<br>Dyrektywa Rady 96/67/WE z dnia 15 października 1996 r. w sprawie dostępu do rynku usług obsługi naziemnej w portach lotniczych Wspólnoty<br>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych UE muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim UE wydającym licencję przewoźnikowi lub – jeżeli państwo członkowskie UE wydające licencję na to pozwala – w innym miejscu w UE. Rejestracja może podlegać wymogowi, by statek powietrzny stanowił własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa albo przedsiębiorstwa spełniającego szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału. |

W drodze wyjątku kanadyjski przewoźnik lotniczy może, w określonych okolicznościach, oddać w dzierżawę przewoźnikowi w UE statek powietrzny zarejestrowany w Kanadzie w celu zaspokojenia wyjątkowych potrzeb przewoźnika w UE, potrzeb związanych ze zwiększonym zapotrzebowaniem sezonowym lub potrzeby pokonania trudności operacyjnych, które nie mogą być zaspokojone w racjonalny sposób przez dzierżawę statków powietrznych zarejestrowanych w UE, pod warunkiem uzyskania tymczasowego zezwolenia państwa członkowskiego UE, które wydało licencję danemu przewoźnikowi w UE.

W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagane może być posiadanie siedziby na terytorium UE. Poziom otwarcia usług obsługi naziemnej jest uzależniony od rozmiarów portu lotniczego. Liczba dostawców w poszczególnych portach lotniczych może być ograniczona. W przypadku „dużych portów lotniczych” nie może wynosić mniej niż dwóch dostawców. Dla większej pewności pozostaje to bez wpływu na prawa i obowiązki UE wynikające z Umowy o transporcie lotniczym między Kanadą a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi.

W odniesieniu do eksploatacji portu lotniczego wymagane jest posiadanie siedziby na terytorium UE. Świadczenie usług w zakresie eksploatacji portu lotniczego może podlegać obowiązkowi uzyskania od organów publicznych konkretnej koncesji lub licencji. Aby całkowicie lub częściowo przekazać licencję lub koncesję na eksploatację portu lotniczego stronie trzeciej, posiadacz licencji lub koncesji może potrzebować specjalnej zgody właściwego organu.

W przypadku usług komputerowego systemu rezerwacji (KSR), jeżeli dostawcy usług KSR prowadzący działalność poza UE nie zapewniają przewoźnikom lotniczym z UE traktowania równoważnego (tj. niedyskryminacyjnego) temu, jakie zapewnia się w UE, lub jeżeli przewoźnicy lotniczy spoza UE nie zapewniają dostawcom usług KSR z UE traktowania równoważnego temu, jakie zapewnia się w UE, to można przyjąć środki mające na celu zapewnienie równoważnego traktowania wobec, odpowiednio, przewoźników lotniczych spoza UE ze strony dostawców usług KSR prowadzących działalność w UE lub wobec dostawców usług KSR spoza UE ze strony przewoźników lotniczych z UE.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport śródlądowymi drogami wodnymi<br>Usługi wspierające dla transportu śródlądowymi drogami wodnymi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 722, część CPC 745                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3921/91 z dnia 16 grudnia 1991 r. ustanawiające warunki, zgodnie z którymi przewoźnicy niemający stałej siedziby w państwie członkowskim mogą dokonywać transportu rzeczy lub osób żeglugą śródlądową w państwie członkowskim<br><br>Rozporządzenie Rady (WE) nr 1356/96 z dnia 8 lipca 1996 r. w sprawie wspólnych zasad mających zastosowanie do transportu towarów lub pasażerów w żegludze śródlądowej między państwami członkowskimi w celu wprowadzenia swobody świadczenia takich usług transportowych |

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2919/85 z dnia 17 października 1985 r. ustanawiające warunki przystąpienia do ustaleń rewidowanej Konwencji dotyczącej żeglugi na Renie w odniesieniu do statków należących do Żeglugi Reńskiej

**Opis:**

**Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego**

Usługi transportu towarowego lub pasażerskiego śródlądowymi drogami wodnymi mogą być świadczone przez podmiot, który spełnia następujące warunki:

- a) posiada siedzibę w państwie członkowskim UE;
- b) jest w tym państwie upoważniony do prowadzenia (międzynarodowego) transportu towarowego lub pasażerskiego śródlądowymi drogami wodnymi; oraz
- c) używa statków zarejestrowanych w państwie członkowskim UE lub posiadających certyfikat członkostwa we flocie państwa członkowskiego UE.

Właścicielami statków muszą być ponadto osoby fizyczne posiadające miejsce stałego zamieszkania w państwie członkowskim UE, które są obywatelami lub stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE, lub osoby prawne zarejestrowane w państwie członkowskim UE, w których większość udziałowców jest obywatelami lub stałymi rezydentami państw członkowskich UE. W drodze wyjątku można zezwolić na odstępstwo od wymogu dotyczącego większościowego udziału.

W Hiszpanii, Szwecji i Finlandii nie ma prawnego rozróżnienia na wody morskie i śródlądowe drogi wodne. Do śródlądowych dróg wodnych zastosowanie mają przepisy dotyczące transportu morskiego.

**Sektor:**

Transport

**Podsektor:**

Transport kolejowy

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 711                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Dyrektywa Rady 95/18/WE z dnia 19 czerwca 1995 r. w sprawie wydawania licencji przedsiębiorstwom kolejowym</p> <p>Dyrektywa 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa kolei wspólnotowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 95/18/WE w sprawie przyznawania licencji przedsiębiorstwom kolejowym, oraz dyrektywę 2001/14/WE w sprawie alokacji zdolności przepustowej infrastruktury kolejowej i pobierania opłat za użytkowanie infrastruktury kolejowej oraz certyfikację w zakresie bezpieczeństwa (dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa kolei)</p> <p>Dyrektywa Rady 2006/103/WE z dnia 20 listopada 2006 r. dostosowująca niektóre dyrektywy w dziedzinie polityki transportowej, w związku z przystąpieniem Bułgarii i Rumunii</p> <p>Dyrektywa 2007/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. zmieniająca dyrektywę Rady 91/440/EWG w sprawie rozwoju kolei wspólnotowych oraz dyrektywę 2001/14/WE w sprawie alokacji zdolności przepustowej infrastruktury kolejowej i pobierania opłat za użytkowanie infrastruktury kolejowej</p> |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług w zakresie transportu kolejowego konieczna jest licencja, którą uzyskać mogą wyłącznie przedsiębiorstwa kolejowe z siedzibą w państwie członkowskim UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Inne usługi transportowe (świadczenie usług w zakresie transportu kombinowanego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 711, CPC 712, CPC 7212, CPC 7222, CPC 741, CPC 742, CPC 743, CPC 744, CPC 745, CPC 748, CPC 749                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | Dyrektywa 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych przepisów dla niektórych rodzajów transportu kombinowanego towarów pomiędzy państwami członkowskimi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Z wyjątkiem Finlandii, wyłącznie przewoźnicy z siedzibą w państwie członkowskim UE, którzy spełniają warunki dostępu do zawodu i dostępu do rynku transportu towarów między państwami członkowskimi UE, mogą, w kontekście operacji transportu kombinowanego pomiędzy państwami członkowskimi UE, wykonywać początkowe lub końcowe odcinki transportu drogowego, stanowiące integralną część operacji transportu kombinowanego, obejmujące przekroczenie granicy lub nieobejmujące przekroczenia granicy.</p> <p>Zastosowanie mają ograniczenia dotyczące danego rodzaju transportu.</p> <p>Można przyjąć niezbędne środki w celu zapewnienia, by podatki od środków transportowych mające zastosowanie do pojazdów drogowych wykorzystywanych w transporcie kombinowanym były obniżane lub zwracane.</p> |

|                                  |                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi wspierające we wszystkich rodzajach transportu                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie odprawy celnej                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 748                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel UE – krajowy – regionalny                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r.<br>ustanawiające Wspólnotowy kodeks celny, ze zmianami   |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Usługi w zakresie odprawy celnej mogą być świadczone wyłącznie przez rezydentów UE. |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Austrii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie, zakup, wynajem lub dzierżawa nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel regionalny (niższy od krajowego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007<br>Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004<br>NÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800<br>OÖ- Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994<br>Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002<br>Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993<br>Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996<br>Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004<br>Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Nabywanie, zakup, wynajem lub dzierżawa nieruchomości przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa spoza UE wymaga zezwolenia właściwych organów regionalnych (krajów związkowych).<br>Zezwolenie wydaje się wyłącznie pod warunkiem, że nabycie uznaje się za leżące w interesie publicznym (w szczególności gospodarczym, społecznym i kulturalnym).                                                                                                           |
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Aktiengesetz, BGBL. Nr. 98/1965, § 254 (2)  
GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2)  
Gewerbeordnung, BGBL. Nr. 194/1994, § 39 (2a)

**Opis:** **Inwestycje**

W przypadku prowadzenia oddziału korporacje spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) muszą wyznaczyć przynajmniej jedną osobę zamieszkałą w Austrii odpowiedzialną za reprezentowanie korporacji. Osoby wchodzące w skład kadry zarządzającej (dyrektorzy zarządzający, osoby fizyczne) odpowiedzialne za przestrzeganie austriackiej ustawy o handlu (Gewerbeordnung) muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi prawne

**Klasyfikacja  
gospodarcza:** Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Rechtsanwaltsordnung (ustawa o zawodach prawniczych) – RAO,  
RGBL. Nr. 96/1868, art. 1 oraz 21c

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

Zgodnie z ustawą o zawodach prawniczych wyłącznie prawnicy z EOG lub prawnicy z Konfederacji Szwajcarskiej mogą świadczyć usługi prawne poprzez obecność handlową. Transgraniczne świadczenie usług prawnych przez kanadyjskich prawników (którzy muszą posiadać pełne kwalifikacje w Kanadzie) jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do prawa międzynarodowego i prawa kanadyjskiego.

Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, podlega wymogowi posiadania obywatelstwa państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Udział kanadyjskich prawników (którzy muszą posiadać pełne kwalifikacje w Kanadzie) w kapitale oraz w wynikach działalności operacyjnej kancelarii prawnej może wynosić do 25 %; pozostała część musi przypadać pełnoprawnym prawnikom z EOG lub prawnikom z Konfederacji Szwajcarskiej. Wyłącznie pełnoprawni prawnicy z EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej mogą wywierać decydujący wpływ na decyzje kancelarii prawnej, która – zgodnie z art. 1a ustawy o zawodach prawniczych – zasadniczo jest w Austrii ograniczona do niektórych form spółki.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi rachunkowo-księgowe<br>Usługi audytu<br>Usługi w zakresie doradztwa podatkowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 862, CPC 863                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (ustawa o zawodzie biegłego rewidenta i audytora, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4<br>Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG, BGBl. I Nr. 11/2008, § 7, § 11, § 56 oraz § 59 (1) 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>W austriackim przedsiębiorstwie udziały kapitałowe i prawa głosu zagranicznych biegłych rewidentów, księgowych, audytorów i doradców podatkowych, posiadających kwalifikacje zgodnie z prawem swojego kraju pochodzenia, nie mogą przekraczać 25 %.</p> <p>Zgodnie z austriackim prawem aby świadczyć usługi księgowe oraz móc prowadzić działalność jako audytor lub doradca podatkowy, usługodawca musi posiadać biuro lub siedzibę w EOG.</p> <p>Jeżeli pracodawca zagranicznego audytora nie jest obywatelem ani stałym rezydentem państwa członkowskiego UE, musi być członkiem odpowiedniej organizacji zawodowej w swoim kraju pochodzenia, o ile taka istnieje.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Tierärztegesetz (ustawa o zawodzie lekarza weterynarii), BGBl. Nr. 16/, §3 (3) 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Usługi weterynaryjne mogą być świadczone wyłącznie przez obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego EOG. Z wymogu obywatelstwa zwolnieni są obywatele oraz stali rezydenci państwa niebędącego członkiem EOG, jeżeli istnieje umowa z tym państwem zapewniająca traktowanie narodowe w odniesieniu do inwestycji i handlu transgranicznego w zakresie usług weterynaryjnych.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi medyczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 9312                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa medyczna, BGBl. I Nr. 169/1998, §4 (2) oraz §5 (b), §§ 8(5), 32, 33 oraz 35</p> <p>Ustawa federalna regulująca usługi medyczno-techniczne wyższego szczebla, BGBl. Nr. 460/1992</p> <p>Ustawa federalna regulująca zawód fizjoterapeuty niższego i wyższego szczebla, BGBl. Nr. 169/2002</p>                                                                                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Do świadczenia usług medycznych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.</p> <p>W odniesieniu do usług medycznych osoby niebędące obywatelami ani stałymi rezydentami państwa członkowskiego EOG mogą ubiegać się o następujące zezwolenia: kształcenie podyplomowe, prowadzenie praktyki lekarskiej jako lekarz medycyny ogólnej lub specjalista w szpitalach i zakładach karnych, prowadzenie praktyki lekarskiej jako lekarz medycyny ogólnej na własny rachunek oraz działalność medyczna do celów edukacyjnych.</p> <p>Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług stomatologicznych ani usług świadczonych przez psychologów i psychoterapeutów.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna wyrobów tytoniowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63108                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o monopolu tytoniowym z 1996 r., § 5 oraz § 27                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>O zezwolenie na prowadzenie działalności jako sprzedawca wyrobów tytoniowych mogą ubiegać się wyłącznie osoby fizyczne. Pierwszeństwo mają obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja i usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych</p> <p>Inne usługi świadczone przez farmaceutów</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Apothekengesetz (ustawa farmaceutyczna), RGBL.No. 5/1907, §3<br>Arzneimittelgesetz (ustawa o lekach) BGBL. Nr. 185/1983, § 57–63                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych może odbywać się wyłącznie w aptekach.<br><br>Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.<br><br>Dzierżawcy i osoby zarządzające apteką muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa wyższego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 923                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o kształceniu w wyższych szkołach kształcenia technicznego, BGBL I Nr. 340/1993, § 2<br>Ustawa o akredytacji szkół wyższych, BGBL. I Nr. 168/1999, § 2                                                                                                                                                                                                                                   |

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Świadczenie usług kształcenia na poziomie wyższym finansowanych ze środków prywatnych w dziedzinie nauk stosowanych wymaga zezwolenia właściwego organu, tj. Rady Szkolnictwa Wyższego (Fachhochschulrat). Inwestor chcący oferować studia w dziedzinie nauk stosowanych musi prowadzić działalność, której podstawowym przedmiotem jest oferowanie studiów tego typu, oraz przedstawić ocenę potrzeb i badanie rynku w celu zatwierdzenia proponowanego programu studiów. Właściwe ministerstwo może odmówić wydania zezwolenia, jeżeli program zostanie uznany za niezgodny z interesem edukacyjnym kraju.

Osoba starająca się o otwarcie prywatnej szkoły wyższej musi uzyskać zezwolenie właściwego organu (Austriackiej Rady Akredytacji). Właściwe ministerstwo może odmówić wydania zgody, jeżeli decyzja organu ds. akredytacji jest niezgodna z interesem edukacyjnym kraju.

**Sektor:**

Usługi finansowe

**Podsektor:**

Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami

**Klasyfikacja  
gospodarcza:****Rodzaj zastrzeżenia:**

Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Austriacka ustawa o nadzorze ubezpieczeń, § 5 (1) 3 (VAG)

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br><p>Aby otrzymać licencję na otwarcie oddziału, zagraniczni ubezpieczyciele muszą posiadać w swoim kraju pochodzenia formę prawną odpowiadającą spółce akcyjnej albo towarzystwu ubezpieczeń wzajemnych lub porównywalną do spółki akcyjnej albo towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych.</p> <p>Zarząd oddziału musi składać się z co najmniej dwóch osób fizycznych zamieszkałych w Austrii.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Ubezpieczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Transgraniczne świadczenie usług finansowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o nadzorze ubezpieczeń (VAG), BGBl. Nr. 569/1978, § 1 (2)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br><p>Działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu spółki zależnej niemającej siedziby w UE lub oddziału niemającego siedziby w Austrii (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji) są zabronione.</p>                                                                                                                                                                                           |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie rekreacji, kultury i sportu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkół narciarskich<br>Usługi przewodników górskich                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 96419                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel regionalny (niższy od krajowego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>              | Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr. 53/97<br>Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 25/98<br>NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 5710<br>OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr. 93/1997<br>Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr. 83/89<br>Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 76/81<br>Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr. 58/97<br>Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr. 53/76<br>Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr. 15/95<br>Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr. 7/98<br>Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr. 55/02 §4 (2)a<br>Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr. 54/02<br>Wiedeń: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr. 37/02 |
| <b>Opis:</b>                | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Działalność szkół narciarskich i usługi przewodników górskich regulowane są ustawodawstwem krajów związkowych. Świadczenie tych usług może wymagać obywatelstwa państwa członkowskiego EOG. Przedsiębiorstwa mogą być zobowiązane do powołania dyrektora zarządzającego będącego obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego EOG.                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

**Sektor:** Transport

**Podsektor:** Transport wodny  
Usługi wspierające w branży transportu wodnego

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 7221, CPC 7222, CPC 7223, CPC 7224, część CPC 745

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Kadra kierownicza wyższego szczebla i rada dyrektorów  
Dostęp do rynku  
Zobowiązania

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Schiffahrtsgesetz, BGBl. I Nr. 62/1997, §75f

**Opis:** **Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego**  
W odniesieniu do transportu śródlądowymi drogami wodnymi osoby fizyczne, które chcą założyć przedsiębiorstwo żeglugowe, muszą być obywatelami państwa członkowskiego EOG. Obywatelstwo państwa będącego członkiem EOG musi również posiadać większość zarządu przedsiębiorstwa. Wymagana jest rejestracja spółki lub stałe miejsce prowadzenia działalności w Austrii. Własnością obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego EOG musi być ponad 50 % udziałów i kapitału obrotowego.

**Sektor:** Transport

**Podsektor:** Transport drogowy: przewóz osób, transport towarowy, usługi w zakresie międzynarodowego transportu ciężarowego

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 712

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | Güterbeförderungsgesetz (ustawa o przewozie towarów), BGBl. Nr. 593/1995; § 5 Gelegenheitsverkehrsgesetz (ustawa o przewozie okazjonalnym), BGBl. Nr. 112/1996; § 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>W przypadku przewozu osób i transportu towarowego wyłączne prawa lub zezwolenia mogą zostać przyznane jedynie obywatelom lub stałym rezydentom państwa członkowskiego UE i osobom prawnym z UE, których siedziba główna znajduje się na terenie UE.</p>                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport rurociągami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 713                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Rohrleitungsgesetz (ustawa o transporcie rurociągami), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) oraz (2), §§ 5 (1) oraz (3), 15, 16</p> <p>Gaswirtschaftsgesetz (ustawa gazowa), BGBl. I Nr. 121/2000, § 14, 15 oraz 16</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>W odniesieniu do osób fizycznych zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom lub stałym rezydentom państwa członkowskiego EOG posiadającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę na terenie EOG. Operator sieci musi powołać dyrektora zarządzającego i dyrektora technicznego, odpowiedzialnego za techniczną kontrolę działania sieci, będących obywatelami lub stałymi rezydentami państwa członkowskiego EOG.</p> |

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa, miejsca stałego zamieszkania i siedziby, jeżeli działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym.

W odniesieniu do transportu towarów innych niż gaz i woda zastosowanie mają następujące zasady:

1. w odniesieniu do osób fizycznych zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom lub stałym rezydentom EOG zamieszkałym w Austrii; oraz
2. przedsiębiorstwa i spółki muszą mieć siedzibę w Austrii. Stosuje się test potrzeb ekonomicznych lub badanie interesu. Rurociągi transgraniczne nie mogą naruszać interesów związanych z bezpieczeństwem Austrii oraz jej statusu jako państwa neutralnego. Przedsiębiorstwa i spółki muszą powołać dyrektora zarządzającego będącego obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego EOG. Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące obywatelstwa, miejsca stałego zamieszkania i siedziby, jeżeli działanie rurociągu uznaje się za leżące w krajowym interesie gospodarczym.

|                                  |                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Energia                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Przesył i dystrybucja energii elektrycznej                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 40, CPC 887                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel regionalny                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (EIWOG), LGBL. Nr. 70/2005; Kärntner Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz (EIWOG), LGBL. Nr. 24/2006 |

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

W odniesieniu do osób fizycznych zezwolenie wydaje się wyłącznie obywatelom lub stałym rezydentom państwa członkowskiego EOG posiadającym miejsce stałego zamieszkania w EOG. Jeżeli operator wyznacza dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę, wymóg miejsca zamieszkania uchyla się.

Osoby prawne (przedsiębiorstwa) i spółki muszą mieć siedzibę na terenie EOG. Muszą powołać dyrektora zarządzającego lub dzierżawcę będących obywatelami państwa członkowskiego EOG zamieszkałymi na terenie EOG.

Właściwy organ może uchylić wymogi dotyczące miejsca zamieszkania, siedziby i obywatelstwa, jeżeli działanie sieci uznaje się za leżące w interesie publicznym.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Belgii**

*Do celów zastrzeżeń Belgii instytucje rządowe na szczeblu krajowym obejmują rząd federalny i rządy regionów i wspólnot, gdyż każdy z nich posiada równoważne kompetencje ustawodawcze.*

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Pozostałe usługi górnictwa i kopalnictwa                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 14                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Arrêt Royal du 1 <sup>er</sup> septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Poszukiwanie i wydobycie zasobów mineralnych i innych zasobów nieożywionych na wodach terytorialnych oraz szelfie kontynentalnym wymaga koncesji. Koncesjonariusz musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Belgii.                                                 |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Belgijski kodeks sądowy (art. 428–508); dekret królewski z dnia 24 sierpnia 1970 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa belgijskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).</p> <p>Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla zagranicznego prawnika wynosi co najmniej sześć lat od daty wniosku o rejestrację, trzy lata przy spełnieniu określonych warunków. Konieczne jest posiadanie wydanego przez belgijskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych świadectwa, na mocy którego prawo krajowe lub konwencja międzynarodowa umożliwiają wzajemność (warunek wzajemności). Występowanie w roli przedstawiciela prawnego przed sądem kasacyjnym (<i>Cour de cassation</i>) podlega kontyngentom.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 22 lipca 1953 r. w sprawie powołania Instytutu Biegłych Rewidentów i organizacji nadzoru publicznego nad zawodem audytora, skoordynowana dnia 30 kwietnia 2007 r.                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Aby być uprawnionym do oficjalnego występowania w charakterze biegłego rewidenta, trzeba posiadać w Belgii siedzibę, w której prowadzona będzie działalność zawodowa oraz w której przechowywane będą akta, dokumenty i związana z nimi korespondencja, oraz mieć przynajmniej jednego administratora lub menedżera będącego biegłym rewidentem i zarządzającego siedzibą w Belgii.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi architektoniczne</p> <p>Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8671, CPC 8674                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa z dnia 20 lutego 1939 r. w sprawie ochrony tytułu i zawodu architekta</p> <p>Ustawa z dnia 26 czerwca 1963 r. w sprawie utworzenia Izby Architektów</p> <p>Zasady etyki zawodowej z dnia 16 grudnia 1983 r. ustanowione przez radę krajową Izby Architektów (zatwierdzone art. 1 dekretu królewskiego z dnia 18 kwietnia 1985 r., M.B. z dnia 8 maja 1985 r.)</p>                                                             |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Świadczenie usług architektonicznych w Belgii jest objęte kontrolą wykonania zadań.</p> <p>Zagraniczni architekci posiadający zezwolenie w swoim państwie przyjmującym i pragnący okazjonalnie wykonywać swój zawód w Belgii są zobowiązani do uzyskania uprzedniego zezwolenia rady Izby na obszarze geograficznym, na którym zamierzają wykonywać swoją działalność.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi pośrednictwa pracy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 87202                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (regiony)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | <p><u>Region Flamandzki</u>: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling</p> <p><u>Region Waloński</u>: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 7; Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (decyzja rządu Walonii z dnia 10 grudnia 2009 r. wdrażająca dekret z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie rejestracji agencji pośrednictwa pracy), art. 4</p> |

Wspólnota Niemieckojęzyczna: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, art. 6

**Opis:**

**Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Region Flamandzki: Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi udowodnić, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia.

Region Waloński: Aby świadczyć usługi pośrednictwa pracy, osoba prawna musi mieć określoną formę prawną (*régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique*). Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi wykazać, że spełnia warunki określone w dekrete (np. dotyczące rodzaju osoby prawnej), oraz udowodnić, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia.

Wspólnota Niemieckojęzyczna: Spółka, której siedziba główna znajduje się poza EOG, musi udowodnić, że świadczy usługi pośrednictwa pracy w swoim państwie pochodzenia, oraz spełniać kryteria dopuszczenia określone w ww. dekrete.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p> |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | <p>La Loi du 21 décembre 1990 relative à l'enregistrement des navires, telle que modifiée par la loi du 3 mai 1999</p> <p>L'Arrêté royal du 4 avril 1996 relatif à l'enregistrement des navires et l'entrée en vigueur de la loi du 21 décembre 1990 relative à l'enregistrement des navires, tel que modifié</p>                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Zgodnie z belgijską ustawą w sprawie rejestracji statków oraz przepisami dekretu właściciel lub operator statku musi być:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>osobą fizyczną będącą obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego UE;</li> <li>osobą fizyczną, która posiada miejsca zamieszkania lub pobytu w Belgii; lub</li> </ol>                       |

- c) osobą prawną mającą swoje rzeczywiste miejsce prowadzenia działalności w jednym z państw członkowskich UE,

aby móc zarejestrować statek w rejestrze krajowym.

Aby zarejestrować statek w krajowym rejestrze statków, inwestorzy zagraniczni muszą posiadać siedzibę główną w Belgii.

Statki muszą być obsługiwane z Belgii, tj. obsługujący statek właściciel lub operator (jeżeli inny niż właściciel) zobowiązany jest posiadać belgijski numer przedsiębiorstwa.

Statek będący własnością cudzoziemca może zostać zarejestrowany na wniosek belgijskiego operatora, za zgodą właściciela oraz organów belgijskich (Dyrekcji Generalnej ds. Transportu Morskiego w Brukseli).

Statek będący własnością cudzoziemca może również zostać zarejestrowany jako czarter bez załogi (druga rejestracja w Belgii), z zastrzeżeniem uzyskania zgody organu odpowiedzialnego za pierwotną rejestrację, właściciela i odpowiednich organów belgijskich.

|                                  |                                                                                   |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu lotniczego<br>Wynajem statków powietrznych |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 83104                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne                  |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do osób fizycznych, które nie są obywatelami ani stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te posiadają miejsce zamieszkania lub pobytu w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej jeden rok.</p> <p>Prywatne (cywilne) statki powietrzne należące do zagranicznych osób prawnych, nieutworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego UE lub EOG, mogą zostać zarejestrowane jedynie pod warunkiem, że osoby te posiadają siedzibę operacyjną, agencję lub oddział w Belgii nieprzerwanie przez co najmniej jeden rok.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi transportu lotniczego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 73                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Arrêté ministériel du 3 août 1994 fixant les conditions de délivrance des licences d'exploitation aux transporteurs aériens                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Wymagana jest licencja na świadczenie usług transportu lotniczego. Aby uzyskać licencję, przewoźnik lotniczy musi mieć do swojej dyspozycji przynajmniej jeden statek powietrzny, którego jest właścicielem lub którym dysponuje na podstawie umowy najmu w dowolnej formie, zarejestrowany na jego rzecz w belgijskim rejestrze.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu lotniczego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7461, CPC 7469, CPC 83104                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy (państwo federalne i regiony)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (art. 18)<br>Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondaafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (art. 14)<br>Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (art. 14) |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>W odniesieniu do usług obsługi naziemnej wymagana jest wzajemność.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Bułgarii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Prawo handlowe, art. 17a<br>Ustawa o wspieraniu inwestycji, art. 24                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Zagraniczne osoby prawne, z wyjątkiem osób prawnych założonych na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego UE lub EOG, mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą pod warunkiem, że zostały zarejestrowane w Republice Bułgarii w formie spółki wpisanej do rejestru handlowego. Tworzenie oddziałów wymaga zezwolenia.<br><br>Przedstawicielstwa zagranicznych przedsiębiorstw muszą zostać zarejestrowane w Bułgarskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej; nie mogą prowadzić działalności gospodarczej – mają jedynie prawo do reklamowania swojego właściciela i działania jako jego przedstawiciel lub pełnomocnik. |
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszystkie sektory inne niż wydobywanie rud uranu i toru                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.112, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>              | Ustawa o podziemnych zasobach naturalnych<br>Ustawa o koncesjach<br>Ustawa o prywatyzacji i kontroli poprywatyzacyjnej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Niektóre rodzaje działalności gospodarczej związane z eksploatacją lub użytkowaniem własności państwowej uwarunkowane są uzyskaniem koncesji przyznawanej na mocy przepisów ustawy o koncesjach lub innych szczególnych przepisów o koncesjach.</p> <p>Działalność w zakresie poszukiwania albo rozpoznawania podziemnych zasobów naturalnych na terytorium Republiki Bułgarii, na szelfie kontynentalnym i w wyłącznej strefie ekonomicznej na Morzu Czarnym wymaga uzyskania zezwolenia, a działalność w zakresie wydobywania i eksploatacji jest przedmiotem koncesji przyznawanej na mocy ustawy o podziemnych zasobach naturalnych.</p> <p>Spółki zarejestrowane w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym (tj. w strefach <i>off-shore</i>) lub bezpośrednio lub pośrednio powiązane z takimi spółkami nie mogą uczestniczyć w procedurach otwartych dotyczących wydania pozwoleń lub koncesji na poszukiwanie, eksploatację lub wydobywanie zasobów naturalnych, w tym rud uranu i toru, ani korzystać z istniejących pozwoleń lub koncesji, które zostały już wydane, gdyż takie działania, w tym możliwość zarejestrowania geologicznego lub komercyjnego odkrycia złóż w wyniku działań poszukiwawczych, nie są dozwolone.</p> |

Przedsiębiorstwa handlowe, w których państwo członkowskie lub gmina posiada udział kapitałowy przekraczający 50 %, nie mogą realizować żadnych transakcji dotyczących rozporządzania aktywami trwałymi przedsiębiorstwa, zawierać żadnych umów dotyczących zakupu udziałów kapitałowych, najmu, wspólnych działań, kredytów lub zabezpieczenia wierzytelności ani ponosić jakichkolwiek zobowiązań wynikających z weksli, chyba że pozwala na to Agencja Prywatyzacji lub rada gminy, zależnie od tego, który organ jest właściwy.

Nie naruszając art. 8.4, ust. 1 i 2, zgodnie z decyzją Zgromadzenia Narodowego Republiki Bułgarii z dnia 18 stycznia 2012 r. wszelkie wykorzystanie technologii szczelinowania hydraulicznego obejmujące intensywne szczelinowanie hydrauliczne do działań związanych z poszukiwaniem, eksploracją lub wydobywaniem ropy i gazu jest zabronione decyzją Parlamentu. Poszukiwanie i wydobywanie gazu łupkowego jest zabronione.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Górnictwo rud uranu i toru                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 12                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o bezpiecznym wykorzystaniu energii jądrowej; ustawa o stosunkach gospodarczych i finansowych ze spółkami zarejestrowanymi w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym, stronami powiązanymi z takimi spółkami i ich właścicielami; ustawa o podziemnych zasobach naturalnych |

**Opis:****Inwestycje**

Górnictwo rud uranu jest zabronione na mocy dekretu Rady Ministrów nr 163 z dnia 20 sierpnia 1992 r.

W odniesieniu do górnictwa rud toru zastosowanie ma ogólny system koncesji górniczych. Aby brać udział w systemie koncesji na górnictwo rud toru, kanadyjska spółka musi być zarejestrowana zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym i wpisana do rejestru handlowego. Decyzje zezwalające na górnictwo rud toru są podejmowane indywidualnie w sposób niedyskryminacyjny.

Zakaz udziału spółek zarejestrowanych w jurysdykcjach o preferencyjnym traktowaniu podatkowym (tj. w strefach *off-shore*) lub bezpośrednio lub pośrednio powiązanych z takimi spółkami w procedurach otwartych dotyczących wydania koncesji na górnictwo zasobów naturalnych dotyczy również rud uranu i toru.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi prawne

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

Najwyższe uprzywilejowanie

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Ustawa o adwokaturze

Ustawa o mediacji

Ustawa o notariacie i działalności notarialnej

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

W zakresie, w jakim Kanada oraz jej terytoria i prowincje pozwalają bułgarskim prawnikom na reprezentowanie obywateli lub stałych rezydentów Bułgarii na mocy prawa krajowego, Bułgaria umożliwi kanadyjskim prawnikom reprezentowanie obywateli lub stałych rezydentów Kanady na mocy prawa krajowego na takich samych warunkach i we współpracy z bułgarskim prawnikiem. W tym celu zagraniczni prawnicy muszą być dopuszczeni do działania w charakterze adwokata decyzją Naczelnej Rady Adwokackiej i zarejestrowani w ujednoliconym rejestrze prawników zagranicznych. Przedsiębiorstwa muszą być zarejestrowane w Bułgarii jako adwokackie spółki partnerskie („advokatsko sadrujcie”) lub kancelarie prawne („advokatsko drujestvo”). Nazwa kancelarii prawnej może zawierać jedynie nazwiska partnerów, więc zagraniczna kancelaria nie może używać swojej nazwy, chyba że wymienieni w nazwie partnerzy również zostali zarejestrowani w Bułgarii.

Pełne członkostwo w palestrze jest możliwe jedynie dla obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE lub cudzoziemców, którzy są wykwalifikowanymi prawnikami i uzyskali dyplom potwierdzający możliwość wykonywania zawodu w państwie członkowskim UE. Podczas reprezentacji przed sądem musi im towarzyszyć prawnik bułgarski.

W przypadku świadczenia usług mediacji prawnej wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Bułgarii.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o niezależnym audycie finansowym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>„Wyspecjalizowana jednostka audytorska” jest to spółka zarejestrowana na mocy bułgarskiej ustawy o prawie handlowym lub na mocy przepisów innego państwa członkowskiego UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, której głównym przedmiotem działalności jest niezależny audyt finansowy sprawozdań finansowych przedsiębiorstw, a 3/4 wspólników tej spółki jest biegłymi rewidentami, audytorami lub jednostkami audytorskimi z państwa członkowskiego UE, cieszącymi się nieposzlakowaną opinią, oraz która to spółka jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) spółką jawną, w której ponad połowa wspólników jest biegłymi rewidentami, audytorami lub jednostkami audytorskimi z innego państwa członkowskiego UE;</li> <li>b) spółką komandytową, w której ponad połowa wspólników z nieograniczoną odpowiedzialnością jest biegłymi rewidentami, audytorami lub jednostkami audytorskimi z innego państwa członkowskiego UE; lub</li> <li>c) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, w której ponad połowa głosów na walnym zgromadzeniu wspólników oraz kapitału należy do biegłych rewidentów, audytorów lub jednostek audytorskich z innego państwa członkowskiego UE.</li> </ul> |

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi w zakresie doradztwa podatkowego  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 863  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa o rachunkowości  
Ustawa o niezależnym audycie finansowym  
Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych  
Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Od doradców podatkowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi architektoniczne  
Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu  
Usługi inżynierskie  
Kompleksowe usługi inżynierskie  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, 8674  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, art. 230

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Jeżeli dany projekt ma istotne znaczenie na poziomie krajowym lub regionalnym, kanadyjscy inwestorzy muszą działać w ramach spółki z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy.</p> <p>Zagraniczni specjaliści muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa; nie jest to wymagane w przypadku specjalistów krajowych.</p> <p>Wymóg posiadania obywatelstwa bułgarskiego obowiązuje w przypadku usług w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Powiązane usługi doradztwa naukowego i technicznego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8675                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o katastrze i rejestrze nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                  | Ustawa geodezyjna i kartograficzna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Odpowiednio wykwalifikowaną jednostką jest osoba (fizyczna lub prawna), która może wykonywać zadania związane z pomiarami katastralnymi, geodezją i kartografią. Osoba fizyczna prowadząca działalność w zakresie geodezji, pomiarów katastralnych oraz kartografii związanej z badaniem ruchów skorupy ziemskiej musi mieć siedzibę w Bułgarii oraz posiadać obywatelstwo bułgarskie.</p>                                                                                                                      |

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 87905  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Rozporządzenie dotyczące legalizacji, poświadczania i tłumaczenia dokumentów  
**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

W przypadku oficjalnych tłumaczeń dostarczanych przez biura tłumaczeń wymagana jest umowa z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Badania i analizy techniczne  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 8676  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa o produktowych wymagach technicznych  
Ustawa pomiarowa  
Ustawa w sprawie akredytacji krajowej organów ds. zgodności  
Ustawa w sprawie czystego powietrza atmosferycznego  
Ustawa wodna, zarządzenie N-32 dotyczące okresowej kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego

**Opis:****Transgraniczny handel usługami**

Aby świadczyć usługi w zakresie badań i analiz, obywatel lub stały rezydent Kanady musi posiadać w Bułgarii siedzibę zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym i musi być wpisany do rejestru handlowego.

W przypadku okresowych kontroli w celu potwierdzenia stanu technicznego pojazdów transportu drogowego osoba jest zarejestrowana zgodnie z bułgarską ustawą o prawie handlowym lub ustawą w sprawie niekomercyjnych osób prawnych albo zarejestrowana w innym państwie członkowskim UE lub państwie EOG.

Badanie i analiza składu i czystości powietrza i wody mogą być prowadzone wyłącznie przez bułgarskie Ministerstwo Środowiska i Wody lub jego agencje we współpracy z Bułgarską Akademią Nauk.

**Sektor:**

Dystrybucja

**Podsektor:**

Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje  
Usługi w zakresie handlu hurtowego i detalicznego

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

Część CPC 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, część CPC 62272, CPC 62276, CPC 63108, część CPC 6329

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa weterynaryjna, art. 343, 363, 373</p> <p>Ustawa o zakazie broni chemicznej i o kontroli nad toksycznymi substancjami chemicznymi i ich prekursorami, art. 6</p> <p>Ustawa o kontroli wywozu broni i produktów i technologii podwójnego zastosowania, art. 46</p> <p>Ustawa w sprawie tytoniu i wyrobów tytoniowych, art. 21, 27, 30</p>                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Dystrybucja (hurtowa i detaliczna) ropy naftowej i produktów ropopochodnych, gazu, metali szlachetnych, tytoniu i wyrobów tytoniowych podlega zezwoleniu i może być prowadzona dopiero po wpisaniu do rejestru handlowego. Zezwolenie mogą uzyskać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państw członkowskich EOG lub cudzoziemcy posiadający miejsce stałego zamieszkania w Bułgarii.</p> <p>Duże sklepy mogą podlegać testowi potrzeb ekonomicznych w zależności od zasad obowiązujących w danej gminie.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o medycznych produktach leczniczych, art. 146, 161, 195, 222, 228                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych jest zabroniona.</p> <p>Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych może odbywać się wyłącznie w aptekach.</p> <p>Kierownikami aptek muszą być wykwalifikowani farmaceuci; farmaceuta może kierować tylko jedną apteką, w której sam pracuje. Istnieje wymóg w zakresie miejsca zamieszkania farmaceutów. Liczba aptek, które może posiadać jedna osoba, jest ograniczona.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa podstawowego i średniego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 921, CPC 922                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa o edukacji publicznej, art. 12</p> <p>Ustawa o szkolnictwie wyższym, pkt 4 przepisów uzupełniających</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Niniejsze zastrzeżenie dotyczy świadczenia usług szkolnictwa podstawowego i średniego finansowanych ze środków prywatnych, które mogą być świadczone wyłącznie przez uprawnione bułgarskie przedsiębiorstwa (wymagana jest obecność handlowa).</p>                                                                                                                                                                                                                                       |

Bułgarskie przedszkola i szkoły posiadające udział zagraniczny mogą zostać założone lub przekształcone na wniosek stowarzyszeń lub korporacji lub przedsiębiorstw bułgarskich i zagranicznych osób fizycznych lub prawnych, należycie zarejestrowanych w Bułgarii, decyzją Rady Ministrów na wniosek ministra edukacji, młodzieży i nauki.

Przedszkola i szkoły będące własnością kapitału zagranicznego mogą zostać założone lub przekształcone na wniosek zagranicznych podmiotów prawnych zgodnie z międzynarodowymi umowami i konwencjami i na mocy powyższych przepisów.

Zagraniczne szkoły średnie nie mogą otwierać swoich oddziałów na terytorium Bułgarii. Zagraniczne szkoły średnie mogą otwierać wydziały, departamenty, instytuty i kolegia w Bułgarii wyłącznie w ramach struktury bułgarskich szkół średnich oraz we współpracy z nimi.

|                                  |                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks ubezpieczeń, art. 8, 41, 47b                 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Usługi finansowe</b></p> <p>Przed założeniem oddziału lub agencji w Bułgarii w celu świadczenia usług ubezpieczeniowych zagraniczny ubezpieczyciel lub reasekurator musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w państwie pochodzenia w tych samych grupach ubezpieczeń, w których chce prowadzić działalność w Bułgarii.</p> <p>Pośrednicy ubezpieczeniowi muszą zarejestrować przedsiębiorstwo (nie jest dozwolona forma oddziału).</p> <p>Wymóg w zakresie miejsca stałego zamieszkania obowiązuje członków personelu zarządzającego oraz organu nadzorczego zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji i wszystkie osoby uprawnione do zarządzania zakładem ubezpieczeń lub reasekuracji lub reprezentowania zakładu ubezpieczeń lub reasekuracji.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa o instytucjach kredytowych, art. 2, 17</p> <p>Kodeks ubezpieczeń społecznych, art. 121e</p> <p>Ustawa walutowa, art. 3</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Usługi finansowe</b></p> <p>Bank musi mieć formę spółki akcyjnej.</p> <p>Bank jest zarządzany i reprezentowany wspólnie przez co najmniej dwie osoby, z których co najmniej jedna biegle zna język bułgarski.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

Osoby, które zarządzają bankiem i go reprezentują, pracują w siedzibie zarządu banku.

Aby prowadzić publiczną działalność w zakresie depozytów i innych zasobów odnawialnych oraz świadczyć inne usługi, bank z siedzibą w państwie niebędącym członkiem UE musi uzyskać licencję Narodowego Banku Bułgarii umożliwiającą podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w Bułgarii za pośrednictwem oddziału.

Instytucja finansowa musi mieć formę spółki akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki komandytowej oraz siedzibę główną na terytorium Bułgarii.

Działalność na terytorium Bułgarii mogą prowadzić tylko instytucje finansowe zarejestrowane w Bułgarii i zagraniczne instytucje finansowe mające siedzibę w państwie członkowskim UE.

Działalność w zakresie ubezpieczeń emerytalnych musi być prowadzona w ramach spółki akcyjnej posiadającej licencję zgodnie z kodeksem ubezpieczeń społecznych i zarejestrowanej zgodnie z ustawą o prawie handlowym lub ustawodawstwem innego państwa członkowskiego UE (nie jest dozwolona forma oddziału).

Osoby prawne niebędące rezydentami, zarejestrowane jako zakłady ubezpieczeń społecznych, komercyjne zakłady ubezpieczeń lub inne instytucje finansowe zgodnie ze swoim prawem krajowym, mogą być założycielami i udziałowcami zakładów ubezpieczeń emerytalnych, jeżeli okażą referencje bankowe od banków zagranicznych pierwszej klasy potwierdzone przez Narodowy Bank Bułgarii. Osoby fizyczne niebędące rezydentami nie mogą być założycielami ani udziałowcami zakładów ubezpieczeń emerytalnych.

Dochód z dodatkowych, dobrowolnych funduszy emerytalnych oraz podobne przychody bezpośrednio związane z dobrowolnym ubezpieczeniem emerytalnym prowadzonym przez osoby zarejestrowane na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego UE, które mogą, zgodnie z odnośnym ustawodawstwem, prowadzić działania w zakresie dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnych, nie podlegają opodatkowaniu zgodnie z procedurą ustanowioną w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Prezesi zarządu, przewodniczący rady dyrektorów, dyrektorzy wykonawczy i personel zarządzający muszą mieć stały adres lub pozwolenie na pobyt stały w Bułgarii.

|                                  |                                                                                                                      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi związane z turystyką i podróżami                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Hotele, restauracje i catering<br>Usługi biur podróży i organizatorów turystyki<br>Usługi przewodników turystycznych |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 641, CPC 642, CPC 643, CPC 7471, CPC 7472                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd<br>Dostęp do rynku                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa turystyczna, art. 17, 45                                                                                      |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Konieczna jest rejestracja przedsiębiorstwa (nie jest dozwolona forma oddziału).</p> <p>Usługi organizatorów turystyki lub usługi biur podróży mogą być świadczone przez osobę mającą siedzibę w państwie członkowskim UE lub państwie członkowskim EOG, jeżeli przy zakładaniu przedsiębiorstwa na terytorium Bułgarii dana osoba przedstawi kopię dokumentu poświadczającego jej prawo do prowadzenia takiej działalności i zaświadczenie lub inny dokument wydany przez instytucję kredytową lub ubezpieczyciela, zawierające dane o istnieniu ubezpieczenia obejmującego odpowiedzialność tej osoby za szkody, które mogą wynikać wskutek zawinionego niewykonania obowiązków zawodowych.</p> <p>Liczba zagranicznych członków personelu zarządzającego nie może być większa niż liczba członków personelu zarządzającego będących obywatelami lub stałymi rezydentami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 %.</p> <p>Wymóg obywatelstwa dla przewodników turystycznych.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | <p>Rybołówstwo</p> <p>Transport</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | <p>ISIC rev 3.1: 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5233, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>              | Kodeks żeglugi handlowej, art. 6, 27, 28<br>Ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii, art. 116, 116a, 117, 117a<br>Zarządzenie nr 17/22.01.2013 dotyczące transportu towarów śródlądowymi drogami wodnymi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Statek morski może pływać pod banderą Bułgarii, jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) jest własnością państwa;</li> <li>b) stanowi własność bułgarskiej osoby fizycznej lub prawnej;</li> <li>c) w ponad połowie stanowi własność bułgarskich osób fizycznych lub prawnych; lub</li> <li>d) jest własnością osoby fizycznej lub prawnej z państwa członkowskiego UE, pod warunkiem że, w odniesieniu do parametrów technicznych, administracyjnych i innych wymogów ustawodawstwa bułgarskiego dotyczących statków morskich, bułgarskie osoby fizyczne lub prawne lub osoby fizyczne lub prawne z państwa członkowskiego UE posiadające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Bułgarii posiadają zezwolenie właściciela statku i są odpowiedzialne za wykonywanie tych działań w jego imieniu.</li> </ul> <p>W przypadku usług wspierających dla transportu publicznego świadczonych w bułgarskich portach o znaczeniu krajowym prawo do świadczenia czynności wspierających przyznawane jest na podstawie umowy koncesyjnej. W portach o znaczeniu regionalnym prawo to jest przyznane na podstawie umowy z właścicielem portu.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo<br>Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki inne niż morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 722, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks żegluga handlowej<br>Ustawa o wodach morskich, śródlądowych drogach wodnych i portach Republiki Bułgarii<br>Zarządzenie w sprawie warunków i kolejności wyboru bułgarskich przewoźników do przewozu pasażerów i ładunków na mocy traktatów międzynarodowych<br>Zarządzenie 3 dotyczące serwisowania bezzałogowych statków                                                                                                                                                                           |

**Opis:****Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego**

Działalność przewozowa oraz wszelka działalność związana z inżynierią wodną i podwodnymi pracami technicznymi, poszukiwaniem i wydobywaniem zasobów mineralnych i innych zasobów nieorganicznych, usługami pilotażowymi, bunkrowaniem, odbiorem odpadów, mieszaninami wodno-olejowymi itp., prowadzona przez statki na wodach wewnętrznych, morzu terytorialnym i śródlądowych drogach wodnych Bułgarii, może być wykonywana jedynie przez statki pływające pod banderą Bułgarii lub banderą innego państwa członkowskiego UE.

Usługi świadczone na rzecz bezzałogowych statków w bułgarskich portach i magazynach na Dunaju są świadczone jedynie przez przedsiębiorstwa bułgarskie (wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa).

Liczba usługodawców w danym porcie może być ograniczona w zależności od przepustowości portu, określanej przez komisję ekspercką powoływaną przez ministra transportu, technologii informacyjnych i łączności.

Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług wspierających. Kapitan i starszy mechanik statku muszą być obywatelami państwa członkowskiego UE lub EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Nie mniej niż 25 % stanowisk na szczeblu kierowniczym i operacyjnym oraz nie mniej niż 25 % stanowisk na szczeblu podwładnych musi być obsadzone przez obywateli lub stałych rezydentów Bułgarii.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport kolejowy<br>Usługi wspierające w branży transportu kolejowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 711                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o transporcie kolejowym, art. 37, 48                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Usługi transportu kolejowego lub usługi wspierające transport kolejowy w Bułgarii mogą świadczyć jedynie obywatele lub stali rezydenci państw członkowskich UE. Licencję na wykonywanie przewozów pasażerskich lub transportu towarowego koleją wydaje minister transportu przewoźnikom kolejowym zarejestrowanym jako przedsiębiorstwa handlowe. |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Chorwacji**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o własności i innych prawach materialnych (OG 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09 i 153/09)<br>Ustawa o gruntach rolnych (OG 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 31/11 oraz 63/11), art. 2                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Zagraniczne spółki mogą nabywać nieruchomości w celu świadczenia usług jedynie pod warunkiem, że mają siedzibę i są zarejestrowane w Chorwacji jako osoby prawne. Zakup nieruchomości koniecznej do świadczenia usług przez oddziały wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Grunty rolne nie mogą być nabywane przez cudzoziemców. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o zawodach prawniczych (OG 9/94, 51/01, 117/08, 75/09, 18/11)                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Reprezentować strony przed sądem mogą jedynie członkowie chorwackiej Rady Adwokackiej (*odvjetnici*). Wymóg obywatelstwa w zakresie członkostwa w Radzie Adwokackiej.

W postępowaniach, w których występuje element międzynarodowy, strony mogą być reprezentowane przed sądami polubownymi – sądami *ad hoc* – jedynie przez prawników należących do palestry w innych państwach.

Pełne członkostwo w palestrze, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa (tj. obywatelstwa państwa członkowskiego UE).

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi rachunkowe, audytorskie i księgowe

**Klasyfikacja****gospodarcza:**

CPC 862

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Ustawa o audycie (OG 146/05, 139/08, 144/12), art. 3

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Zagraniczne firmy audytorskie mogą świadczyć usługi w zakresie audytu na terytorium Chorwacji, jeśli założyły oddział. Audyt może być prowadzony jedynie przez osoby prawne z siedzibą w Chorwacji lub przez osoby fizyczne zamieszkałe w Chorwacji.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi architektoniczne i inżynierskie  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa o działalności w zakresie architektury i inżynierii w ramach planowania przestrzennego i budownictwa (OG 152/08, 49/11, 25/13)  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Projekt lub plan opracowany przez zagranicznego architekta lub inżyniera musi zostać zatwierdzony przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi weterynaryjne  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 932  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa weterynaryjna (OG 41/07, 55/11), art. 89, 106

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Jedynie osoby prawne i fizyczne, które założyły działalność w celu prowadzenia działalności weterynaryjnej w państwie członkowskim UE, mogą świadczyć transgraniczne usługi weterynaryjne w Chorwacji (ustawa weterynaryjna, OG 41/07, 55/11, art. 89).</p> <p>Praktykę weterynaryjną w Chorwacji mogą otworzyć jedynie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego UE (ustawa weterynaryjna, OG 41/07, 55/11, art. 106).</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o ochronie zdrowia (OG 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Zezwolenie uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących aptek.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 821, CPC 822                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o pośrednictwie nieruchomości (OG 107/07 oraz 144/12), art. 2                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług w zakresie nieruchomości wymagana jest obecność handlowa.</p>                                                                                                                                                                                              |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Powiązane usługi doradztwa naukowego i technicznego                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8675                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Zarządzenie w sprawie wymogów dotyczących wydawania osobom prawnym pozwoleń na działalność w zakresie ochrony środowiska (OG 57/10), art. 32-35)                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Podstawowe usługi w zakresie konsultingu geologicznego, geodezyjnego i górniczego oraz usługi powiązane z konsultingiem w zakresie ochrony środowiska na terytorium Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi szpitalne</p> <p>Usługi pogotowia ratunkowego</p> <p>Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne</p>                                                                                                                                                                    |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 9311, CPC 93192, CPC 93193, CPC 933                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o ochronie zdrowia (OG 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 70/12, 144/12)                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Zakładanie niektórych finansowanych ze źródeł prywatnych placówek opieki społecznej może być przedmiotem ograniczeń zależnych od zapotrzebowania na danym obszarze geograficznym.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi związane z turystyką i podróżami                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Hotele i restauracje</p> <p>Usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek)</p> <p>Usługi przewodników turystycznych</p>                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 641, CPC 642, CPC 643, CPC 7471, CPC 7472                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa o usługach hotelowych i gastronomicznych (OG 138/06, 152/08, 43/09, 88/10 oraz 50/12)</p> <p>Ustawa o świadczeniu usług turystycznych (OG 68/07 oraz 88/10)</p>                                         |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Wymóg obywatelstwa dla usług hotelowych i gastronomicznych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich.</p>                                 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p> |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa morską ( <i>Pomorski zakonik</i> ), art. 187                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Statek morski będący własnością osoby fizycznej lub prawnej mającej miejsce stałego zamieszkania lub siedzibę poza UE może zostać zarejestrowany w chorwackim rejestrze krajowym i pływać pod banderą Chorwacji, jeżeli armator/spółka, którzy chcą zarejestrować statek, posiadają obecność handlową w Chorwacji.</p>                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi transportu morskiego: usługi holowania i pchania<br>Usługi wspierające dla transportu morskiego<br>Usługi pomocnicze dla wszystkich sposobów dostaw<br>Usługi przeładunku towarów<br>Usługi składowania i magazynowania<br>Usługi agencji transportu towarowego<br>Pozostałe wspierające i pomocnicze usługi transportowe |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7214, CPC 741, CPC 742, 745, CPC 741, CPC 742, CPC 748, CPC 749                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie obszarów i portów morskich, OG 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09 (Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama). (NN 158/03, 100/04, 141/06 i 38/09)                                                                                                                                                                   |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Zagraniczna osoba prawna musi założyć spółkę w Chorwacji i uzyskać koncesję od organów zarządzających portem w wyniku publicznego postępowania o udzielenie zamówienia.                                                                                                                                     |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie na Cyprze**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o nabywaniu nieruchomości (przez cudzoziemców) (rozdział 109), zmieniona ustawami nr 52 z 1969 r., 55 z 1972 r., 50 z 1990 r. i 54(I) z 2003 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Cypryjczycy lub osoby cypryjskiego pochodzenia oraz obywatele lub stali rezydenci państw członkowskich UE mogą nabywać nieruchomości na Cyprze bez ograniczeń.<br><br>Cudzoziemiec nie może nabyć nieruchomości bez pozwolenia Rady Ministrów inaczej niż w wyniku czynności prawnej <i>mortis causa</i> .<br><br>W przypadku cudzoziemców, jeżeli nabywana nieruchomość wykracza poza zakres niezbędny do budowy lokalu przeznaczonego na dom lub na działalność gospodarczą, bądź też w inny sposób przekracza dwa donumy (2676 m <sup>2</sup> ), to pozwolenie udzielone przez Radę Ministrów podlega warunkom, ograniczeniom i kryteriom określonym w rozporządzeniach wydanych przez Radę Ministrów i zatwierdzonych przez Izbę Reprezentantów. |

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie jest obywatelem Republiki Cypryjskiej, w tym spółki kontrolowane przez podmioty z zagranicy. Pojęcie to nie obejmuje cudzoziemców cypryjskiego pochodzenia ani niecypryjskich współmałżonków obywateli Republiki Cypryjskiej.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 1110                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o węglowodorach (ustawa w sprawie poszukiwania, eksploatacji i wydobywania węglowodorów) z 2007 r., (ustawa 4(I)/2007), zmieniona ustawami nr 126(I) z 2013 r. oraz 29(I) z 2014 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Rada Ministrów może, ze względów bezpieczeństwa energetycznego, odmówić wydania zezwolenia na dostęp i prowadzenie działalności w zakresie poszukiwania, eksploatacji i wydobywania węglowodorów wszelkim podmiotom faktycznie kontrolowanym przez Kanadę lub obywateli lub stałych rezydentów Kanady.<br><br>Żaden podmiot nie może, po przyznaniu zezwolenia na poszukiwanie, eksploatację i produkcję węglowodorów, znaleźć się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą Kanady lub obywateli lub stałych rezydentów Kanady bez wcześniej zgody Rady Ministrów. |

Rada Ministrów może odmówić udzielenia zezwolenia na poszukiwanie, eksploatację i produkcję węglowodorów podmiotowi, który jest faktycznie kontrolowany przez Kanadę lub państwo trzecie lub obywatela lub stałego rezydenta Kanady lub państwa trzeciego, jeżeli w odniesieniu do dostępu oraz prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania, eksploatacji i wydobycia węglowodorów Kanada lub dane państwo trzecie nie przyznają podmiotom z Republiki Cypryjskiej lub podmiotom z państw członkowskich UE traktowania porównywalnego do tego, jakie Republika Cypryjska lub państwo członkowskie UE przyznają podmiotom z Kanady lub danego państwa trzeciego.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi prawne

**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Ustawa o adwokaturze (rozdział 2), zmieniona ustawami nr 42 z 1961 r., 20 z 1963 r., 46 z 1970 r., 40 z 1975 r., 55 z 1978 r., 71 z 1981 r., 92 z 1983 r., 98 z 1984 r., 17 z 1985 r., 52 z 1985 r., 9 z 1989 r., 175 z 1991 r., 212 z 1991 r., 9(I) z 1993 r., 56(I) z 1993 r., 83(I) z 1994 r., 76(I) z 1995 r., 103(I) z 1996 r., 79(I) z 2000 r., 31(I) z 2001 r., 41(I) z 2002 r., 180(I) z 2002 r., 117(I) z 2003 r., 130(I) z 2003 r., 199(I) z 2004 r., 264(I) z 2004 r., 21(I) z 2005 r., 65(I) z 2005 r., 124(I) z 2005 r., 158(I) z 2005 r., 175(I) z 2006 r., 117(I) z 2007 r., 103(I) z 2008 r., 109(I) z 2008 r., 11(I) z 2009 r., 130(I) z 2009 r., 4(I) z 2010 r., 65(I) z 2010 r., 14(I) z 2011 r., 144(I) z 2011 r., 116(I) z 2012 r. oraz 18(I) z 2013 r.

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.

W celu uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne są miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa) oraz obywatelstwo państwa członkowskiego UE. Wspólnikami lub udziałowcami lub członkami zarządu kancelarii prawnej na Cyprze mogą być wyłącznie adwokaci należący do palestry.

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi rachunkowo-księgowe

Usługi w zakresie audytu, usługi w zakresie doradztwa podatkowego

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220,  
CPC 863

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Ustawa o audytorach i obowiązkowym badaniu rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych z 2009 r. (ustawa 42(I)/2009), zmieniona ustawą nr 163(I) z 2013 r.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych. Kanadyjscy audytorzy muszą uzyskać specjalną licencję Ministra Finansów, podlegającą zasadzie wzajemności.</p> <p>Zezwolenie uwarunkowane jest też testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja zatrudnienia w danym podsektorze. Stowarzyszenia zawodowe (spółki osobowe) między osobami fizycznymi są dozwolone. Tworzenie innego rodzaju spółek jest niedozwolone.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Badania i analizy techniczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8676                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o rejestracji chemików z 1988 r. (ustawa 157/1988), zmieniona ustawami nr 24(I) z 1992 r. i 20(I) z 2004 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Usługi chemików i biologów mogą być świadczone jedynie przez osoby posiadające obywatelstwo państw członkowskich UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi związane z turystyką i podróżami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi biur podróży i organizatorów turystyki (włącznie z pilotami wycieczek)</p> <p>Usługi przewodników turystycznych</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7471, CPC 7472                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie biur podróży i przewodników turystycznych 1995–2004 (N.41(I)/1995-2004)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Licencje na założenie i prowadzenie biura podróży oraz przedłużenie koncesji istniejącej spółki przyznaje się wyłącznie osobom fizycznym lub prawnym z UE.</p> <p>Spółka z siedzibą poza Republiką Cypryjską, z wyjątkiem spółek z siedzibą w innym państwie członkowskim UE, nie może prowadzić w Republice Cypryjskiej w sposób zorganizowany lub stały działalności, o której mowa w art. 3 wyżej wymienionej ustawy, o ile nie jest reprezentowana przez spółkę z siedzibą w Republice Cypryjskiej.</p> <p>Usługi przewodników turystycznych mogą być świadczone jedynie przez osoby posiadające obywatelstwo państw członkowskich UE.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morską podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p>                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawy o żegludze handlowej (rejestracji, sprzedaży i zastawie statków) z lat 1963–2005 (ustawa 45/1963), zmienione ustawami nr 138(I) z 2003 r., 169(I) z 2004 r. oraz 108(I) z 2005 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Statek może zostać zarejestrowany w cypryjskim rejestrze statków wyłącznie pod warunkiem, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) ponad 50 % udziałów w statku jest własnością obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE, którzy, o ile nie są stałymi rezydentami Republiki Cypryjskiej, wyznaczyli upoważnionego przedstawiciela w Republice Cypryjskiej; lub</li> <li>b) całość (100 %) udziałów w statku jest własnością przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw, które założono i które działają: <ul style="list-style-type: none"> <li>(i) zgodnie z prawem Republiki Cypryjskiej i które mają statutową siedzibę w Republice Cypryjskiej;</li> </ul> </li> </ul> |

- (ii) zgodnie z prawem innego państwa członkowskiego UE i które mają swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terenie EOG oraz które wyznaczyły upoważnionego przedstawiciela w Republice Cypryjskiej albo zarządzanie statkiem w pełni powierzono cypryjskiej lub unijnej spółce zajmującej się zarządzaniem statkami prowadzącej działalność w Republice Cypryjskiej; lub
- (iii) poza Republiką Cypryjską lub poza państwami członkowskimi UE, ale które są kontrolowane przez obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE oraz które wyznaczyły upoważnionego przedstawiciela w Republice Cypryjskiej albo zarządzanie statkiem w pełni powierzono cypryjskiej lub unijnej spółce zajmującej się zarządzaniem statkami prowadzącej działalność w Republice Cypryjskiej. Przedsiębiorstwo uznaje się za kontrolowane przez obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE, jeżeli ponad 50 % jego udziałów należy do obywateli państwa członkowskiego UE lub jeżeli większość dyrektorów przedsiębiorstwa jest obywatelami lub stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Republice Czeskiej**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 95/1999 Coll. (w sprawie warunków dotyczących przekazywania przez państwo własności gruntów rolnych i leśnych na rzecz innych podmiotów)<br>Ustawa nr 503/2012, Coll. w sprawie Urzędu Gruntów Państwowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Grunty rolne i leśne mogą być nabywane przez zagraniczne osoby fizyczne posiadające miejsce stałego zamieszkania w Republice Czeskiej oraz przedsiębiorstwa mające siedzibę w Republice Czeskiej.<br><br>Zasady szczególne mają zastosowanie do gruntów rolnych i leśnych będących własnością państwa. Grunty rolne będące własnością państwa mogą być nabywane wyłącznie przez obywateli lub stałych rezydentów Republiki Czeskiej, przez gminy i przez publiczne szkoły wyższe (do celów kształcenia i badań). Osoby prawne (bez względu na formę rejestracji lub miejsce siedziby) mogą nabywać państwowe grunty rolne od państwa tylko jeśli budynek, który już do nich należy, znajduje się na danym gruncie lub jeśli grunt ten jest niezbędny do celów korzystania z takiego budynku. Lasy państwowe mogą być nabywane wyłącznie przez gminy i publiczne szkoły wyższe. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 85/1996 Coll., ustawa o zawodach prawniczych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Zagraniczni prawnicy dopuszczeniu do czeskiej Rady Adwokackiej na mocy sekcji 5a podsekcja 1 ustawy o zawodach prawniczych mogą świadczyć usługi prawne dotyczące prawa kraju, w którym uzyskali uprawnienia do świadczenia usług prawnych, oraz prawa międzynarodowego.</p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi biznesowe i związane z produkcją</p> <p>Usługi weterynaryjne</p> <p>Personel paramedyczny</p> <p>Konserwator zabytków</p> <p>Fizjoterapeuci</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 93191, CPC 932, CPC 96322                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa nr 166/1999 Coll. (ustawa weterynaryjna), §58-63, 39</p> <p>Ustawa nr 381/1991 Coll. (w sprawie czeskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej), pkt 4</p> <p>Ustawa 20/1987 Coll. o ochronie zabytków</p> <p>Ustawa 96/2004 Coll. w sprawie warunków uzyskiwania i uznawania kwalifikacji wymaganych do wykonywania zawodów niemedycznych w służbie zdrowia i należytego wykonywania czynności związanych ze świadczeniem opieki zdrowotnej</p> |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Dostęp jest ograniczony wyłącznie do osób fizycznych.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa wyższego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 92390                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa nr 111/1998, Coll. (ustawa o szkolnictwie wyższym), § 39</p> <p>USTAWA NR 561/2004 Coll. w sprawie edukacji przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego, średniego, wyższego i zawodowego oraz pozostałych form kształcenia (ustawa edukacyjna)</p>                                                                                                                                                                                         |

**Opis:****Inwestycje**

Do wystąpienia o zgodę właściwych organów państwowych na prowadzenie instytucji szkolnictwa wyższego finansowanej ze środków prywatnych wymagane jest założenie działalności w UE. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług szkolnictwa technicznego i zawodowego na poziomie średnim.

**Sektor:**

Usługi komunalne, socjalne i osobiste

**Podsektor:**

Usługi w zakresie ochrony środowiska

Usługi w zakresie recyklingu

Pakowanie

**Klasyfikacja  
gospodarcza:****Rodzaj zastrzeżenia:**

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Ustawa 477/2001 Coll. (ustawa opakowaniowa), pkt 16

**Opis:****Inwestycje**

Upoważnione przedsiębiorstwo zajmujące się opakowaniami może świadczyć wyłącznie usługi związane ze zwrotem i odzyskiem opakowań; musi być osobą prawną zarejestrowaną w formie spółki akcyjnej.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                  | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem                                                                                                                                            |
|                                  | Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie                                                                                                                                                                                                        |
|                                  | Usługi pilotażowe i usługi cumownicze                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn                                                                                                                                                                                                                                |
|                                  | Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                             |
|                                  | Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                  | Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 61/2000 w sprawie żeglugi morskiej (§5, §6 oraz §28)                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br>Eksploatacja statku pływającego pod banderą krajową jest zarezerwowana dla obywateli lub stałych rezydentów państw członkowskich UE lub osób prawnych mających siedzibę w państwie członkowskim UE lub EOG. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport kolejowy                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 711                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 266/1994 Coll. w sprawie transportu kolejowego                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>W odniesieniu do przewozów pasażerskich i transportu towarowego oraz usług pchania i holowania koleją konieczna jest rejestracja przedsiębiorstwa (nie jest dozwolona forma oddziału). |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Danii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Duńska ustawa w sprawie nabycia nieruchomości</p> <p>Lovbekendtgørelse nr. 566 af 28. august 1986 om erhvervelse af fast ejendom (ustawa Ministerstwa Sprawiedliwości nr 566 z dnia 28 sierpnia 1985 r.), zmieniona ustawą nr 1102 z dnia 21 grudnia 1994 r. i zarządzeniem nr 764 z dnia 18 września 1995 r.</p> <p>Duńska ustawa w sprawie nieruchomości rolnych (lov om landbrugsejendomme)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Duńska ustawa w sprawie nabycia nieruchomości ma zastosowanie do gruntów rolnych, ponieważ termin „nieruchomość” odnosi się do wszystkich nieruchomości i tym samym obejmuje grunty rolne i wiejskie.</p> <p>Jedynie osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania w Danii lub osoby, które wcześniej mieszkały na stałe w Danii przez co najmniej pięć lat mogą nabyć nieruchomości w Danii. Wymóg ten ma również zastosowanie do przedsiębiorstw, stowarzyszeń i innych podmiotów, instytucji prywatnych lub publicznych, fundacji i organizacji charytatywnych, które nie mają w Danii siedziby statutowej, oraz do zagranicznych organów publicznych.</p> <p>Inne osoby muszą złożyć do Ministerstwa Sprawiedliwości wniosek o pozwolenie na zakup nieruchomości; pozwolenie zostanie wydane, jeżeli wnioskodawca zamierza używać nieruchomości jako głównego miejsca zamieszkania podczas pobytu w Danii lub do pracy na własny rachunek w Danii.</p> |

Pozwolenie na zakup nieruchomości, która będzie używana jako drugie miejsce zamieszkania lub dom letni wnioskodawcy, zostanie wydane jedynie pod warunkiem, że dana osoba posiada szczególnie bliskie stosunki lub związki z Danią.

Pozwolenie na zakup nieruchomości przez przedsiębiorstwa, stowarzyszenia i inne podmioty, instytucje prywatne i publiczne, fundacje i organizacje charytatywne, które nie mają w Danii siedziby statutowej, zostanie wydane pod warunkiem, że dany zakup jest warunkiem niezbędnym do prowadzenia działalności gospodarczej przez nabywcę.

Nabywanie gruntów rolnych przez osoby fizyczne lub prawne regulowane jest również przez duńską ustawę w sprawie nieruchomości rolnych (lov om landbrugsejendomme), która nakłada ograniczenia dotyczące wszystkich osób – zarówno Duńczyków, jak i cudzoziemców – nabywających nieruchomości rolne. Każda osoba fizyczna lub prawna, która pragnie nabyć nieruchomość rolną, musi więc spełniać wymogi określone w obu ustawach.

Gospodarstwo rolne może nabyć osoba fizyczna pod warunkiem, że nabywca lub inna osoba zamieszka w tym gospodarstwie na stałe nie później niż sześć miesięcy po jego nabyciu. Nie ma ograniczeń dotyczących obywatelstwa.

Jeżeli nabywca nie jest obywatelem ani stałym rezydentem państwa członkowskiego UE lub EOG, to musi posiadać pozwolenie Ministerstwa Sprawiedliwości, chyba że mieszka w Danii lub poprzednio mieszkał w Danii przez co najmniej pięć lat.

|                                  |                  |
|----------------------------------|------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861    |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>              | Lovbekendtgørelse nr. 1053 af 29. Oktober 2009 (ustawa nr 1053 z dnia 29 października 2009 r. w sprawie funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> <p>90 % udziałów w duńskiej kancelarii prawnej musi należeć do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu lub kancelarii prawnych zarejestrowanych w Danii. W radzie nadzorczej lub zarządzie duńskich kancelarii prawnych mogą zasiadać wyłącznie prawnicy z duńską licencją na wykonywanie zawodu. Pozostałe 10 % może należeć do innych pracowników kancelarii prawnych, którzy mogą też zasiadać w radzie nadzorczej lub zarządzie kancelarii.</p> <p>Wykonywanie działalności związanej z doradztwem prawnym ograniczone jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu.</p> |
| <b>Sektor:</b>              | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>           | Usługi rachunkowo-księgowe<br>Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Revisorloven (duńska ustawa o zatwierdzonych audytorach i firmach audytorskich), ustawa nr 468 z dnia 17 czerwca 2008 r.                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Do świadczenia usług audytu wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub siedziba w Danii.<br>Zagraniczni księgowi mogą wchodzić w spółki osobowe z duńskimi uprawnionymi księgowymi wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia od Duńskiego Urzędu ds. Działalności Gospodarczej. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 433 z dnia 9 czerwca 2004 w sprawie lekarzy weterynarii                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych.                                                                                                                                                                                                                                              |

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi w zakresie nieruchomości (świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy)

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 822

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Lov om omsætning af fast ejendom (ustawa o sprzedaży nieruchomości)

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**

Do celów świadczenia usług w zakresie nieruchomości przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Danii, jedynie uprawnieni pośrednicy w obrocie nieruchomościami będący osobami fizycznymi, którzy zostali wpisani do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami, mogą używać tytułu „pośrednika w obrocie nieruchomościami” zgodnie z sekcją 25 ust. 2 ustawy o sprzedaży nieruchomości określającej wymogi wpisu do rejestru. Zgodnie z ustawą osoba ubiegająca się o wpis musi posiadać miejsce zamieszkania w Danii lub UE, EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej. Duński Urząd ds. Działalności Gospodarczej może zwolnić z wymogu w zakresie miejsca zamieszkania.

Ustawa o sprzedaży nieruchomości ma zastosowanie jedynie do świadczenia usług w zakresie nieruchomości na rzecz duńskich konsumentów.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 87905

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku

Najwyższe uprzywilejowanie

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Lov om translatører og tolke (ustawa o tłumaczach), ustawa nr 181 z dnia 25 marca 1988 r., ss. 1 oraz 1a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług tłumaczenia przysięgłego pisemnego i ustnego przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Danii wymagane jest zezwolenie Duńskiego Urzędu ds. Działalności Gospodarczej.</p> <p>Zwolnienie z wymogu uzyskania zezwolenia na okazjonalne i tymczasowe świadczenie tych usług może zostać udzielone osobom, które posiadają uprawnienia zawodowe równorzędne statusowi tłumacza przysięgłego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w państwie EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ochroniarskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Lov om vagtvirksomhed LBK nr 227 af 03/03/2010                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Członków zarządu obejmuje wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

**Sektor:** Dystrybucja  
**Podsektor:** Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 63211  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Apotekerloven (duńska ustawa farmaceutyczna) LBK nr 855 z 4.8.2008  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.

**Sektor:** Rybołówstwo, transport  
**Podsektor:** Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem  
Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie  
Usługi pilotażowe i usługi cumownicze  
Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn  
Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego  
Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne  
**Klasyfikacja gospodarcza:** ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
Zobowiązania

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Lov om Dansk Internationalt Skibsregister (ustawa w sprawie Duńskiego Międzynarodowego Rejestru Statków), pkt 1 ust. 2<br>Søloven (duńska ustawa o żegludze handlowej), pkt 1 ust. 2<br>Lov om Havne (ustawa portowa), ss. 9 (6-7) oraz 10 (4-5)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Osoby niebędące rezydentami UE nie mogą być właścicielami statków pływających pod duńską banderą, chyba że:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) za pośrednictwem przedsiębiorstwa zarejestrowanego w Danii, tj. agencji, oddziału lub spółki zależnej. Ponadto statki muszą być faktycznie zarządzane, kontrolowane i obsługiwane w ramach przedsiębiorstwa przez obywatela lub stałego rezydenta państwa członkowskiego UE lub EOG lub osobę posiadającą miejsce stałego zamieszkania w Danii; lub</li> <li>b) za pośrednictwem spółki zależnej w innym państwie członkowskim UE lub EOG oraz przekazania własności statku tej spółce z UE lub EOG. Spółka z UE lub EOG nie jest zobowiązana do zakładania agencji, oddziału lub jednostki zależnej, ale musi wyznaczyć przedstawiciela w Danii, a statek musi być faktycznie zarządzany, kontrolowany i obsługiwany z Danii.</li> </ul> |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                  | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 741, CPC 742, CPC 745                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>              | Lov om Dansk Internationalt Skibsregister (ustawa w sprawie Duńskiego Międzynarodowego Rejestru Statków), pkt 1 ust. 2<br>Søloven (duńska ustawa o żegludze handlowej), pkt 1 ust. 2<br>Lov om Havne (ustawa portowa), ss. 9 (6-7) oraz 10 (4-5)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Jeżeli prywatny zagraniczny operator portu świadczy usługi sztauerskie i inne usługi związane ze statkami w duńskim porcie we współpracy z duńskim portem miejskim, wymagane jest zezwolenie Ministra Transportu zgodnie z ustawą portową.</p> <p>Porty miejskie muszą posiadać zezwolenie Ministra Transportu, aby móc świadczyć usługi sztauerskie i inne usługi związane ze statkami, np. usługi pilotażowe, holowanie itp. Porty państwowe mają zakaz świadczenia takich usług.</p> <p>Ustawa portowa nie nakłada ograniczeń na prywatnych operatorów portów; zagranicznym <i>prywatnym</i> operatorom portów nie zakazuje się więc świadczenia usług sztauerskich i innych usług związanych ze statkami w duńskich portach. Zagraniczni <i>państwowi</i> i <i>miejscy</i> operatorzy portów podlegają jednak ograniczeniom określonym w ustawie portowej.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Energia                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport paliwa rurociągami                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7131                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (zarządzenie w sprawie planowania, zakładania i eksploatacji zbiorników ropy naftowej, instalacji rurociągowych i rurociągów), nr 724 z dnia 1 lipca 2008 r.                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Przed rozpoczęciem prac właściciel lub użytkownik zamierzający wybudować rurociąg do transportu surowej lub rafinowanej ropy naftowej i produktów naftowych oraz gazu ziemnego musi uzyskać pozwolenie władz lokalnych. Liczba wydawanych pozwoleń może być ograniczona.</p> |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Estonii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Äriseadustik (kodeks handlowy) § 63 <sup>1</sup> (2), § 385 (1)                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Zagraniczne przedsiębiorstwo wyznacza dyrektora lub dyrektorów oddziału. Dyrektor oddziału musi być osobą fizyczną mającą zdolność do czynności prawnych. Miejsce zamieszkania przynajmniej jednego dyrektora oddziału musi znajdować się w Estonii, w jednym z państw członkowskich EOG lub w Konfederacji Szwajcarskiej. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Advokatuuriseadus (ustawa o adwokaturze), RT I 2001, 36, 201<br>Notariaadiseadus (ustawa o notariacie), RT I 2000, 104, 684<br>Kohtutäituri seadus (ustawa komornicza), RT I 2009, 68, 463                                                                                                                                                          |

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa estońskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

W przypadku usług prawnych innych niż usługi w zakresie doradztwa dotyczące praw i obowiązków klientów oraz udzielanie im informacji w sprawach prawnych obecność handlowa ograniczona jest do spółek jednoosobowych lub kancelarii prawnych z ograniczoną odpowiedzialnością, w których to przypadkach konieczne jest zezwolenie Rady Adwokackiej (Advokatuur).

**Sektor:**

Usługi prawne

**Podsektor:**

Rzecznicy patentowi

Tłumacze przysięgli

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Patendivoliniku seadus (ustawa o rzecznikach patentowych) § 14 (1)

Vandetõlgi seadus (ustawa o tłumaczach przysięgłych) § 3 (2)

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Rzecznik patentowy musi być obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego UE z miejscem stałego zamieszkania w Estonii.</p> <p>Tłumacz przysięgły musi być obywatelem państwa członkowskiego UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Ravimiseadus (ustawa o produktach leczniczych), RT I 2005, 2, 4; § 25 (3), §30, § 42 <sup>1</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych i szczególnych towarów medycznych może odbywać się wyłącznie w aptekach.</p> <p>Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych oraz wysyłanie pocztą lub przesyłką kurierską produktów leczniczych zamówionych przez internet są zabronione.</p> <p>Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p> |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | <p>ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520</p> <p>CPC 74540, CPC 74590, CPC 882</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie bandery statku i w sprawie rejestru statków                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

**Opis:****Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego**

Prawo do pływania pod banderą Republiki Estonii przysługuje statkom morskim będącym własnością obywateli Estonii oraz statkom morskim będącym współwłasnością, jeżeli większościowy udział w statku należy do estońskich współwłaścicieli. Większościowy udział w statku pływającym pod banderą Estonii może należeć do obywateli lub stałych rezydentów i osób prawnych z państw członkowskich UE, pod warunkiem że dana osoba z innego państwa członkowskiego UE:

- a) posiada miejsce zamieszkania lub stałą siedzibę w Estonii, a sam statek nie jest uważany za zakład; lub
- b) posiada stałego przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę w Estonii, który jest odpowiedzialny za przestrzeganie wymogów technicznych, społecznych i administracyjnych ustanowionych w odniesieniu do statków morskich w Estonii i który bezpośrednio kontroluje i monitoruje wykorzystanie statku.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Finlandii**

*Do celów zastrzeżeń UE i jej państw członkowskich regionalny szczebel władzy w Finlandii oznacza Wyspy Alandzkie.*

**Sektor:** Wszystkie sektory

**Podsektor:**

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd  
Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 1  
Osuuskuntalaki (ustawa o spółdzielniach) 1488/2001  
Osakeyhtiölaki (ustawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością) (624/2006), Laki luottolaitostoiminnasta (ustawa o instytucjach kredytowych) (121/2007)

**Opis:** **Inwestycje**

Co najmniej jeden ze wspólników w spółce jawnej lub jeden ze wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG lub – jeżeli wspólnik jest osobą prawną – posiadać siedzibę (nie jest dozwolona forma oddziału) w EOG. Wyłączenia mogą być przyznawane przez organ rejestrujący.

Do prowadzenia działalności gospodarczej jako przedsiębiorca prywatny wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG.

Jeżeli zagraniczna organizacja z państwa niebędącego członkiem EOG zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez założenie oddziału w Finlandii, musi posiadać pozwolenie na prowadzenie działalności handlowej.

Przynajmniej jeden zwyczajny członek i jeden zastępca członka rady dyrektorów oraz dyrektor zarządzający muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG. Wyłączenia mogą być przyznawane spółkom przez organ rejestrujący.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Górnictwo<br>Usługi związane z górnictwem<br>Usługi inżynierskie w zakresie doradztwa naukowego i technicznego<br>Górnictwo rud metali                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 120, CPC 5115, CPC 883, CPC 8675                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Kaivoslaki (ustawa górnicza) (621/2011)<br>Ydinenergialaki (ustawa o energii jądrowej) (990/1987)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Poszukiwanie i wydobycie zasobów mineralnych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez rząd w odniesieniu do górnictwa materiałów jądrowych. Przed rozpoczęciem prac górniczych wymagane jest pozwolenie rządu. Pozwolenie może zostać udzielone osobie fizycznej mającej miejsce stałego zamieszkania w EOG lub osobie prawnej mającą siedzibę w EOG. Zastosowanie może mieć test potrzeb ekonomicznych. |

**Sektor:** Hodowla zwierząt  
**Podsektor:** Hodowla reniferów  
**Klasyfikacja gospodarcza:** ISIC rev 3.1 014  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Poronhoitolaki (ustawa o hodowli reniferów) (848/1990), rozdział 1, s. 4  
Protokół 3 do traktatu o przystąpieniu Finlandii  
**Opis:** **Inwestycje**  
Jedynie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG zamieszkali na obszarze chowu reniferów mogą być właścicielami hodowli reniferów i mogą się tą hodowlą zajmować. Mogą zostać przyznane prawa wyłączne.

**Sektor:** Usługi prawne  
**Podsektor:**  
**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 861  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Tavaramerkkilaki (ustawa o znakach handlowych) (7/1964)  
Laki patenttiasiamiehistä (ustawa o rzecznikach patentowych) (552/1967)  
Laki kasvinjalostajanoikeudesta (ustawa w sprawie prawa do ochrony odmian roślin) 1279/2009  
Mallioikeuslaki (ustawa o zarejestrowanych wzorach) 221/1971

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Rzecznik patentowy musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG, aby zostać wpisanym do Rejestru Rzeczników Patentowych, co jest warunkiem wykonywania zawodu.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi prawne

**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Laki asianajajista (ustawa o adwokaturze) (496/1958), ss. 1 oraz 3, Oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kodeks postępowania sądowego)

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Do członkostwa w palestrze, będącego warunkiem stosowania fińskiego tytułu „asianajaja”, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG. Usługi prawne, w tym dotyczące prawa krajowego, mogą też być świadczone przez osoby niebędące członkami palestry.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi audytu

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Tilintarkastuslaki (ustawa o audycie) (459/2007)<br>Ustawy sektorowe wymagające korzystania z usług audytorów posiadających licencje lokalne                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>W fińskiej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością oraz w spółkach, które są zobowiązane do przeprowadzenia audytu, przynajmniej jeden audytor musi posiadać miejsce zamieszkania w EOG.<br>Audytorem może być wyłącznie audytor posiadający licencję lokalną lub firma audytorska posiadająca licencję lokalną. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi tłumaczeń pisemnych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 87905                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Laki auktorisoiduista kääntäjistä (ustawa o tłumaczach przysięgłych) (1231/2007), s. 2(1))                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Tłumacze przysięgli muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania na terenie EOG.                                                                                                                                                                                                                                               |

**Sektor:** Inne usługi  
**Podsektor:** Usługi pogrzebowe, usługi w zakresie kremacji zwłok i usługi przedsiębiorstw pogrzebowych  
**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 9703  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Hautaustoimilaki (ustawa o usługach pogrzebowych) (457/2003)  
**Opis:** **Inwestycje**  
Usługi kremacji oraz prowadzenia/utrzymania cmentarzy i miejsc pochówku mogą być świadczone wyłącznie przez państwo, gminy, parafie, wspólnoty wyznaniowe lub fundacje lub stowarzyszenia niekomercyjne.

**Sektor:** Rybołówstwo, transport  
**Podsektor:** Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem  
Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie  
Usługi pilotażowe i usługi cumownicze  
Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn  
Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego  
Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne  
**Klasyfikacja gospodarcza:** ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
Zobowiązania

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | Merilaki (ustawa morską) 674/1994                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Aby zarejestrować statek w krajowym rejestrze statków, inwestorzy zagraniczni muszą posiadać siedzibę główną w Finlandii.</p> <p>Statek może zostać uznany za fiński i uzyskać prawo do pływania pod banderą fińską jedynie pod warunkiem, że ponad 60 % statku należy do obywatela lub stałego rezydenta Finlandii lub fińskiego przedsiębiorstwa.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 745                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Dostęp do rynku</p> <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Najwyższe uprzywilejowanie</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Merilaki (ustawa morską) (674/1994)</p> <p>Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ustawa w sprawie prawa do prowadzenia działalności handlowej) (122/1919), s. 4</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Usługi wspierające dla transportu morskiego na fińskich wodach morskich lub śródlądowych drogach wodnych są zarezerwowane dla flot pływających pod banderą krajową, unijną lub norweską.</p>                                                                                                                                                            |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie we Francji**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rolnictwo i łowiectwo                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 011, ISIC rev 3.1 012, ISIC rev 3.1 013, ISIC rev 3.1 014, ISIC rev 3.1 015                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Code rural et de la pêche maritime: art. R331-1 w sprawie instalacji oraz art. L529-2 w sprawie spółdzielni rolniczych                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Zakładanie gospodarstw i spółdzielni rolniczych przez inwestorów spoza UE podlega obowiązkowi uzyskania zezwolenia. Uprzednie zezwolenie jest też wymagane, aby zostać członkiem lub pełnić funkcję dyrektora spółdzielni rolniczej. |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | Rybołówstwo i akwakultura<br>Usługi związane z rybołówstwem                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 050, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Code rural et de la pêche maritime: art. L921-3                                                                                                                                                                                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Francuski statek pływający pod francuską banderą może uzyskać upoważnienie do połowów lub może być upoważniony do prowadzenia połowów na podstawie kwot krajowych jedynie pod warunkiem stwierdzenia, że występuje rzeczywisty ekonomiczny związek na terytorium Francji, a statek jest zarządzany i kontrolowany ze stałej siedziby znajdującej się na terytorium Francji.                                                                                                                                                                      |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Loi du 31 décembre 1971, art. 56<br>Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales<br>Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990, art. 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa francuskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa). Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa francuskiego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. |

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

Występowanie w roli przedstawiciela prawnego przed sądem kasacyjnym (*Cour de cassation*) i Radą Stanu (*Conseil d'Etat*) podlega kontyngentom. W kancelarii prawnej świadczącej usługi dotyczące prawa francuskiego lub prawa UE przynajmniej 75 % wspólników posiadających 75 % udziałów musi być prawnikami będącymi pełnymi członkami palestry we Francji.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi rachunkowo-księgowe<br>Usługi audytu<br>Usługi w zakresie doradztwa podatkowego                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, art. 3, 7, 26, 27                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Świadczenie usług w dziedzinie rachunkowości i księgowości przez zagranicznego usługodawcę jest uzależnione od decyzji Ministra Gospodarki, Finansów i Przemysłu w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych. |

Świadczenie usług rachunkowo-księgowych: wyłącznie przez SEL (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*), AGC (*Association de gestion et comptabilité*) lub SCP (*Société civile professionnelle*). Świadczenie usług w zakresie doradztwa podatkowego: wyłącznie przez SEL (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*) lub SCP (*Société civile professionnelle*).

Świadczenie usług w zakresie audytu ustawowego: poprzez jakąkolwiek formę spółki z wyjątkiem SNC (*Société en nom collectif*) lub SCS (*Société en commandite simple*).

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi architektoniczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8671                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales<br>Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation<br>Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA<br>Loi 77-2 du 3 janvier 1977, art. 12, 13, 14 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Architekt może otworzyć działalność we Francji tylko w celu świadczenia usług architektonicznych w jednej z następujących form prawnych (w sposób niedyskryminacyjny):</p> <p>SA et SARL (<i>sociétés anonymes, à responsabilité limitée</i>), EURL (<i>Entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée</i>), SCA (<i>en commandite par actions</i>), SCOP (<i>Société coopérative et participative</i>), SELARL (<i>société d'exercice libéral à responsabilité limitée</i>), SELAFA (<i>société d'exercice libéral à forme anonyme</i>), SELAS (<i>société d'exercice libéral par actions simplifiée</i>) lub SAS (<i>Société par actions simplifiée</i>), albo indywidualnie bądź jako wspólnik w firmie architektonicznej.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Najwyższe uprzywilejowanie</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Code rural et de la pêche maritime arts. L241-1; L241-2; L241-2-1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Wymóg obywatelstwa ograniczony do obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE i EOG. W zakresie, w jakim Kanada umożliwia świadczenie usług weterynaryjnych obywatelom Francji, Francja umożliwia kanadyjskim usługodawcom świadczenie usług weterynaryjnych na takich samych warunkach.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

Formy prawne dostępne dla przedsiębiorstwa świadczącego usługi weterynaryjne są ograniczone do trzech rodzajów spółek: SEP (*Société en participation*), SCP (*Société Civile Professionnelle*) oraz SEL (*Société d'exercice libéral*).

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Powiązane usługi doradztwa naukowego i technicznego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8675                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Świadczenie usług kartograficznych: wyłącznie przez SEL ( <i>anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions</i> ), SCP ( <i>Société civile professionnelle</i> ), SA oraz SARL ( <i>sociétés anonymes, à responsabilité limitée</i> ).<br>W przypadku inwestorów zagranicznych wymagane jest specjalne zezwolenie na świadczenie usług w zakresie eksploatacji i poszukiwań złóż. |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Handel detaliczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 631, CPC 632                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Art. L752-1 à L752-6 du code de commerce                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Zezwolenie na prowadzenie dużych sklepów uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych.</p> <p>Główne kryteria: liczba istniejących sklepów i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Dystrybucja wyrobów tytoniowych                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 6222, część CPC 6310                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Code général des impôts, art. 568 et articles 276-279 de l'annexe 2 de ce code                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Monopol państwa na hurtową i detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych.</p> <p>Wymóg obywatelstwa dla dystrybutorów tytoniu (<i>buraliste</i>).</p>                                                                                                                                  |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Code de la santé publique, art. L4221 - 1, L4221 - 13, L5125 - 10<br>Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (ustawa 90-1258 w sprawie wykonywania wolnych zawodów w ramach spółki)                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG lub Szwajcarii.<br>Zagraniczni farmaceuci mogą uzyskać pozwolenie na założenie działalności w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów.<br>Istnieje wymóg, by obecność handlowa miała jedną z następujących form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący: <i>anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions (SEL), société en nom collectif (SNC), société de participations financières de profession libérale de pharmaciens d'officine</i> oraz SARL. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | Finansowane ze środków prywatnych usługi szkolnictwa podstawowego, średniego i wyższego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 921, CPC 922, CPC 923                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Code de l'éducation, art. L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8, L 731-1 to 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Aby móc uczyć w finansowanej ze środków prywatnych instytucji edukacyjnej, wymagane jest posiadanie obywatelstwa państwa członkowskiego UE.</p> <p>Jednak obywatele lub stali rezydenci Kanady mogą uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na nauczanie w instytucjach szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego.</p> <p>Obywatele lub stali rezydenci Kanady mogą również uzyskać zezwolenie odpowiednich właściwych organów na założenie i prowadzenie instytucji szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego. Zezwoleń tego typu udziela się według uznania.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 931, CPC 933                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

Code de la santé publique, art. L6122-1,  
L6122-2 (Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010)

**Opis:**

**Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Inne rodzaje form prawnych są dostępne dla inwestorów z UE, inwestorzy zagraniczni mogą natomiast zakładać spółki wyłącznie w formie *société d'exercice libéral* i *société civile professionnelle*.

Obywatelstwo francuskie jest wymagane w przypadku usług medycznych, dentystycznych i położniczych. Cudzoziemcy mogą jednak uzyskać dostęp do świadczenia tych usług w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów.

Świadczenie usług medycznych, dentystycznych, położniczych i pielęgniarских: wyłącznie przez SEL (*anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions*) lub SCP.

W przypadku usług szpitalnych, usług pogotowia ratunkowego, usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie (innych niż usługi szpitalne) oraz usług społecznych do pełnienia funkcji zarządczych wymagane jest zezwolenie. W procedurze udzielania zezwoleń bierze się pod uwagę dostępność kierowników miejscowych.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo<br>Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Code des douanes, art. 219                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br>Inwestorzy zagraniczni, którzy nie są obywatelami ani stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE, nie są zarejestrowani ani nie posiadają siedziby głównej w UE lub EOG, nie mogą posiadać 50 % lub więcej statku morskiego pływającego pod francuską banderą.<br>Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do statków, które będą spełniać wymogi dotyczące własności niezbędne do pływania pod francuską banderą po transakcji leasingowej. Nie ma ono także zastosowania do statku czarterowanego bezzałogowo czarterującemu, który spełniałby wymogi dotyczące własności oraz który faktycznie wykorzystuje statek. |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Niemczech**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Produkcja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Gazety, dzienniki i czasopisma ukazujące się przynajmniej cztery razy w tygodniu i gazety, dzienniki i czasopisma ukazujące się rzadziej niż cztery razy w tygodniu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 223, ISIC rev 3.1 224                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy – regionalny (niższy od federalnego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | <p>§ 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23 in der Fassung vom 20. Dezember 2011, GVBl. S. 427</p> <p>§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11, geändert durch Gesetz v. 17. Dez. 2009, GBl. S. 809</p> <p>§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340), zuletzt geändert durch Artikel 7 des Gesetzes vom 18. November 2008 (GV. NRW. S. 706)</p> <p>§ 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266</p> <p>§ 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBL. M-V 1993, S. 541</p> <p>§ 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198)</p> <p>§ 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744 zuletzt geändert durch Gesetz v. 18. Nov. 2009, GVBl. S. 674</p> |

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landespressegesetz (BbgPG)  
v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162, zuletzt geändert durch Gesetz  
v. 21. Juni 2012, GVBl. I/12, S. 1

§ 9 Abs. 1 Nr.1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl.  
1965, S. 63; zuletzt geändert durch Nr. 2.1 i.V.m. Anl.1 ÄndBek vom  
24.1.2012 (Brem.GBl. S. 24)

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG)  
v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S.2, zuletzt geändert durch  
Gesetz vom 13. Dezember 2012, GVBl. S. 622

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs.1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG)  
v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271 in der Fassung v. 16. Juli 2008,  
GvBl. S. 243

§ 9 Abs. 1 Nr. 1Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965,  
HmbGVBl., S. 15, in der Fassung v. 15. Dez. 2009, HmbGVBl. S. 444,  
447

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3.  
April 1992, SächsGVBl. S. 125 zuletzt geändert durch Gesetz v. 13.  
August 2009, SächsGVBl. S. 438

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S.9  
zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 11.10.2010 (Nds.  
GVBl. S. 480)

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar  
2002 (Amtsbl. S. 498), zuletzt geändert durch Art. 1 ÄndG vom 22. 4.  
2013 (Amtsbl. I S. 111)

Art. 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der  
Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl, S. 340), zuletzt geändert  
durch Gesetz v. 22.12.2009 (GVBl. S. 630)

**Opis:****Inwestycje**

Wszystkie publicznie rozpowszechniane lub drukowane gazety, dzienniki lub czasopisma muszą wyraźnie wskazywać „odpowiedzialnego za nie edytora” (pełne imię i nazwisko i adres osoby fizycznej).

Odpowiedzialny za nie edytor musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Niemczech, UE lub kraju EOG. Wyjątki mogą być dopuszczone przez federalnego Ministra Spraw Wewnętrznych.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi prawne

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

§ 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; federalne zarządzenie o zawodach prawniczych)

Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG)

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa niemieckiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa niemieckiego, mogą zostać wyłącznie prawnicy z EOG lub Szwajcarii (EuRAG).

Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).

Zgodnie z federalnym zarządzeniem o zawodach prawniczych (§§ 59e, 59f BRAO) wyłącznie prawnicy niemieccy, prawnicy z EOG, prawnicy z UE lub prawnicy z Konfederacji Szwajcarskiej mogą świadczyć usługi prawne poprzez obecność handlową w formie Anwalts-GmbH lub Anwalt-AG. Prawnicy z innych państw (§ 206 BRAO) mogą uzyskać obecność handlową w formie Anwalts-GmbH lub Anwalt-AG wyłącznie poprzez nabycie udziału mniejszościowego.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne: rzecznicy patentowi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | § 52e, § 52 f, § 154a und § 154 b Patentanwaltsordnung (PAO)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br><br>Rzecznicy patentowi z państw trzecich (spoza UE, państw członkowskich EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej) nie mogą prowadzić działalności jako rzecznicy patentowi (§ 154a PAO) w Niemczech.<br><br>Zgodnie z ustawą Patentanwaltsordnung (§§ 52e, 52f PAO) wyłącznie niemieccy rzecznicy patentowi, rzecznicy patentowi z EOG, rzecznicy patentowi z UE lub rzecznicy patentowi z Konfederacji Szwajcarskiej mogą świadczyć usługi prawne poprzez obecność handlową w formie Patentanwalts-GmbH lub Patentanwalt-AG. Rzecznicy patentowi z innych państw (§ 154a PAO) mogą uzyskać obecność handlową w formie Patentanwalts-GmbH lub Patentanwalt-AG wyłącznie poprzez nabycie udziału mniejszościowego. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi rachunkowe<br>Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 (inne niż usługi w zakresie rachunkowości), CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | Handelsgesetzbuch, HGB (kodeks handlowy)<br>Wirtschaftsprüferordnung, WPO (zarządzenie o biegłych rewidentach)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Firmy audytorskie („Wirtschaftsprüfungsgesellschaften”) mogą przyjąć tylko niektóre z niemieckich form prawnych. Za „Wirtschaftsprüfungsgesellschaften” można uznać spółki akcyjne, spółki komandytowo-akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki jawne, spółki komandytowe, spółki partnerskie oraz spółki europejskie (SE). Spółki jawne i spółki komandytowe można uznać za „Wirtschaftsprüfungsgesellschaften”, jeżeli wpisano je do rejestru handlowego jako spółki handlowe ze względu na ich działalność powierniczą, art. 27 WPO. Spółka „GmbH &amp; Co. Kommanditgesellschaft” może świadczyć usługi księgowe i audytorskie.</p> |

Do świadczenia usług audytu wymagana jest siedziba w UE. Biegli rewidenci z Kanady zarejestrowani zgodnie z art. 134 WPO mogą jednak prowadzić ustawowe badanie rocznych sprawozdań finansowych lub przygotowywać skonsolidowane sprawozdania finansowe spółki z siedzibą poza UE, której zbywalne papiery wartościowe znajdują się w obrocie na rynku regulowanym.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi medyczne i stomatologiczne<br>Usługi położnicze<br>Usługi świadczone przez pielęgniarki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 9312, CPC 93191                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy – regionalny (niższy od federalnego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Bundesärzteordnung (federalne rozporządzenie lekarskie)<br>Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde,<br>Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (ustawa w sprawie świadczenia usług psychoterapii z 16.7.1998)<br>Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung<br>Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers |

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege

§ 7 Absatz 3 Musterberufordnung fuer Aerzte (model niemieckiego kodeksu zawodowego lekarzy)

§ 95, § 99 i kolejne, SGB V (kodeks socjalny nr V),  
ustawowe ubezpieczenie zdrowotne

§ 1 Absatz 2 oraz Absatz 5 Hebammengesetz (kodeks położnych),  
§ 291b SGB V (kodeks socjalny nr V) w sprawie świadczenia usług e-  
zdrowia

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg in der  
Fassung vom 16.03.1995 (GBl. BW of 17.05.1995 S. 314), zuletzt  
geändert durch Artikel 2 des Gesetzes zur Änderung des  
Landespflegegesetzes und anderer berufsrechtlicher Vorschriften vom  
15.06.2010 (GBl. BW vom 22.06.2010, s. 427, 431)

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die  
Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie  
der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und  
Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG)  
in Bayern vom 06.02.2002 (BAY GVBl 2002, s. 42)

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte,  
Zahnärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und  
Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) vom  
04.09.1978 (Berliner GVBl. s. 1937, rev. s. 1980), zuletzt geändert  
durch Artikel I Elfes Änderungsgesetz vom 17.03.2010 (Berliner  
GVBl. s. 135)

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG) vom 28.04.2003,  
zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 11.06.2008 (GVBl.  
I s. 134, 139)

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsggerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, zuletzt geändert durch Artikel 2 Gesetz zur Umsetzung der EU-Dienstleistungsrichtlinie im Land Bremen und Novellierung weiterer Rechtsnormen vom 24.11.2009 (Brem.GBl. s. 535)

§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW) of 09.05.2000 in der Fassung vom 17.12.2009 (GV. NRW 2009, s. 865),

§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz) of 07.02.2003 in der Fassung vom 15.09.2011 (GV. R-Pf 2011, s. 425)

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsggerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994 (SächsGVBl. s. 935), zuletzt geändert durch Artikel 2 Absatz 5 des Gesetzes vom 19.05.2010 (SächsGVBl. s. 142 oraz 143),

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsggerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/-psychotherapeutinnen,

Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 19.11.2007, zuletzt geändert durch Gesetz vom 19.11.2008 (ABl. s. 1930)

Thüringer Heilberufegesetz vom 29. Januar 2002 (GVBl 2002, 125) zuletzt geändert durch Artikel 14 des Gesetzes vom 8. Juli 2009 (GVBl 2009, 592)

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Rejestracja zawodowa może zostać objęta ograniczeniami geograficznymi, obowiązującymi zarówno obywateli lub stałych rezydentów, jak i cudzoziemców. Lekarze (w tym psychologowie, psychoterapeuci i dentyści) muszą zarejestrować się w regionalnych stowarzyszeniach lekarzy lub lekarzy dentystów (*kassenärztliche or zahnärztliche Vereinigungen*), jeżeli chcą leczyć pacjentów objętych ustawowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Rejestracja ta może podlegać ograniczeniom ilościowym opartym na regionalnym podziale lekarzy. Ograniczenie to nie ma zastosowania do dentystów. Rejestracja jest konieczna tylko dla lekarzy uczestniczących w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych. Możliwe jest nałożenie niedyskryminacyjnych ograniczeń dotyczących formy prawnej wymaganej do świadczenia przedmiotowych usług (§ 95 SGB V).

W przypadku usług medycznych, dentystycznych i położniczych dostęp jest ograniczony wyłącznie do osób fizycznych.

Zastosowanie mogą mieć wymogi dotyczące siedziby.

Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z lekarzem.

Liczba usługodawców w dziedzinie ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) może być ograniczona w celu zapewnienia interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Ograniczenie to stosuje się w sposób niedyskryminujący.

**Sektor:**

Usługi w zakresie ochrony zdrowia i usługi społeczne

**Podsektor:**

Usługi w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

Szpitala

Usługi pogotowia ratunkowego

Służby ratownicze

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 931, CPC 933                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy – regionalny (niższy od federalnego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Bundesärzteordnung (federalne rozporządzenie lekarskie)<br>Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde<br>Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichentherapeuten (ustawa w sprawie świadczenia usług psychoterapii z 16.7.1998)<br>Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung<br>Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers<br>Gesetz über den Beruf der Rettungsassistentin und des Rettungsassistenten<br>Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege<br>Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie<br>Gesetz über den Beruf des Logopäden<br>Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin<br>Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen<br>Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten<br>Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten<br>Bundesapothekerordnung<br>Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten |

Gesetz über technische Assistenten in der Medizin, Personenbeförderungsgesetz (ustawa w sprawie transportu publicznego)

Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz - RDG) in Baden-Württemberg vom 08.02.2010 (GBl. 2010, s. 285)

Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG) vom 22.07.2008 (GVBl 2008, s. 429)

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz) vom 08.07.1993 (GVBl. s. 313) geändert durch Anlage Nr. 33 des 7. Aufhebungsgesetzes vom 04.03.2005 (GVBl. s. 125)

Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG) in der Fassung vom 18.05.2005,

Gesetz über den Rettungsdienst im Lande Bremen (BremRettDG) vom 22.09.1992, zuletzt geändert durch das Gesetz vom 26.05.1998

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG) vom 09.06.1992, zuletzt geändert am 27.09.1995

Gesetz zur Neuordnung des Rettungsdienstes in Hessen (HRDG) vom 24.11.1998

Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V) vom 01.07.1993, geändert durch Erstes Gesetz zur Änderung des RDGM-V vom 29.05.1998

Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG) vom 02.10.2007 (GVBl, s. 473, zuletzt geändert am 22.02.2012 (GVBl. s. 18)

Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW) vom

09.11.1992, zuletzt geändert am 06.07.2004

Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG) vom 22.04.1991

Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG) vom 09.02.1994, zuletzt geändert am 27.11.1996

Gesetz zur Neuordnung des Brandschutzes, Rettungsdienstes und Katastrophenschutzes im Freistaat Sachsen vom 24.06.2004

Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA) vom 07.11.1993

Gesetz über die Notfallrettung und den Krankentransport im Land Schleswig-Holstein (RDG) vom 29.11.1991

Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG) vom 22.12.1992

§ 8 Krankenhausfinanzierungsgesetz (ustawa w sprawie finansowania szpitali)

§§ 14, 30 Gewerbeordnung (niemiecka ustawa w sprawie handlu i przemysłu)

§ 108 Sozialgesetzbuch V (kodeks socjalny nr V),

ustawowe ubezpieczenie zdrowotne

§ 291b SGB V (kodeks socjalny nr V) w sprawie świadczenia usług e-zdrowia

§ 15 Sozialgesetzbuch VI (SGB VI, kodeks socjalny nr VI)

§ 34 Sozialgesetzbuch VII (SGB VII, kodeks socjalny nr VII),  
Unfallversicherung

§ 21 Sozialgesetzbuch IX (SGB IX, kodeks socjalny nr IX)  
Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen)

§ 72 Sozialgesetzbuch XI (SGB XI, kodeks socjalny nr XI),  
ubezpieczenie w zakresie opieki społecznej

### Landespflegegesetze

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz - LPflG) vom 11. September 1995, zuletzt geändert sowie Abschnitt 7 neu gefasst durch Artikel 1 des Gesetzes vom 15. Juni 2010 (GBl. S. 427)

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG) vom 8. Dezember 2006, zuletzt geändert durch § 3 des Gesetzes vom 20. Dezember 2011 (GVBl. S. 689)

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz - LPflegEG) vom 19. Juli 2002, zuletzt geändert durch Gesetz vom 19. Dezember 2005 (GVBl. S. 792)

Gesetz zur Umsetzung des Elften Buches Sozialgesetzbuch (Landespflegegesetz - LPflegeG) Vom 29. Juni 2004, zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 12. Juli 2011 (GVBl. I S. 15)

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungs-gesetzes zum Bundessozialhilfegesetz (BremAGPflegeVG) vom 26. März 1996, zuletzt geändert durch Gesetz vom 28. Februar 2012 (GBl. S. 149)

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG) vom 18. September 2007, zuletzt geändert durch Gesetz vom 22. Juni 2010 (GVBl. S. 440)

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz vom 19. Dezember 1994, zuletzt geändert durch Gesetz vom 30. April 1997 (GVBl. I S. 74)

Landespflegegesetz (LPflegeG M-V) vom 16. Dezember 2003, zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 29. September 2010 (GVBl. S. 534)

Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz - NPflegeG) vom 26. Mai 2004, zuletzt geändert durch Art. 1 des Haushaltsbegleitgesetzes vom 17. Dezember 2010 (Nds.GVBl. S. 631)

Gesetz zur Umsetzung des Pflege-Versicherungsgesetzes (Landespflegegesetz Nordrhein-Westfalen - PfG NW) vom 19. März 1996, zuletzt geändert durch Teil I Artikel 17 des Gesetzes vom 3. Mai 2005 (GVBl. S. 498)

Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur (LPflegeASG) vom 25. Juli 2005 (GVBl 2005, S. 299) – (Rheinland-Pfalz)

Saarländisches Gesetz Nr. 1355 zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen vom 21. Juni 1995, zuletzt geändert durch Gesetzes vom 1. Juli 2009 (ABL. S. 1217)

Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG) vom 25. März 1996 ist zum 31.12.2002 außer Kraft getreten)

Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (PflegeV-AG) vom 7. August 1996, zuletzt geändert durch Art. 1 des Gesetzes vom 10. August 2007 (GVBl. S. 306)

Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landespflegegesetz - LPflegeG) vom 10. Februar 1996, zuletzt geändert durch Art. 63 LVO vom 15. September 2010 (GVOBl. S. 575)

Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG) vom 20. Juli 2005, zuletzt geändert durch Gesetz vom 8. Juni 2010 (GVBl. S. 206)

Personenbeförderungsgesetz (ustawa w sprawie transportu publicznego),

Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg vom 29.11.2007, geändert durch Universitätsmedizinergesetz vom 07.02.2011

Bawarska ustawa o szpitalach (Bayerisches Krankenhausgesetzes - BayKrG) vom 28.03.2007, geändert durch das Nachtragshaushaltsgesetz 2008 vom 23.04.2008, s. 2 oraz 3

§§ 12, 13, 14 Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG) vom 08.07.2009 (GVBl. I/09, s. 310),

Berliner Gesetz zur Neuordnung des Krankenhausrechts vom 18.09.2011 (GVBl. page 483)

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG) vom 12.04.2011 (Gesetzblatt Bremen vom 29.04.2011)

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG) vom 17.04.1991 (HmbGVBl. s. 127), geändert durch zweites ÄndG vom 06.10.2006 (HmbGVBl. s. 510)

§§ 17-19 Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011) vom 21.12.2010 (GVBl. I 2010, s. 587)

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V) vom 20.05.2011 (GVOBl. M-V 2011, s. 327),

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG) vom 19.01.2012 (Nds. GVBl. Nr. 1 vom 26.01.2012, s. 2)

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW) vom 11.12.2007 (GV. NRW s. 702), geändert am 16.03.2010 (GV. NRW s. 184)

§ 6 Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf) in der Fassung vom 01.12.2010 (GVBl. s. 433)

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG) vom 13.07.2005, zuletzt geändert durch Gesetz vom 18.11.2010 (Saarl. Amtsbl. I s. 1420)

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungs-gesetzes (AG-KHG) in Schleswig-Holstein vom 12.12.1986 (GVOBl. Schl.-H. s. 302), zuletzt geändert am 12.10.2005

§ 3 Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA) vom 14.04.2005 (GVBl. LSA 2005, s. 202)

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz - SächsKHG) vom 19.08.1993 (Sächs GVBl. s. 675), zuletzt geändert durch Sächsisches Standortegesetz vom 27.01.2012 (SächsGVBl. s. 130)

§ 4 Thüringischer Krankenhausgesetz (Thür KHG) in der Fassung der Neubekanntmachung 30.04.2003 (GVBl. s. 262)

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG) vom 19. August 1993 (SächsGVBl. s. 675), zuletzt geändert durch Artikel 50 des Gesetzes vom 27. Januar 2012 (SächsGVBl. s. 130, 147)

## **Opis:**

### **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Służby ratownicze i usługi specjalistycznego transportu chorych są organizowane i regulowane przez kraje związkowe. Większość krajów związkowych deleguje kompetencje w dziedzinie ratownictwa do gmin. Gminy mogą przyznać pierwszeństwo podmiotom niekomercyjnym. Odnosi się to w równym stopniu do usługodawców krajowych i zagranicznych. Usługi ratunkowe wymagają planowania, zezwoleń i akredytacji.

Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z lekarzem.

Liczba usługodawców w dziedzinie ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) może być ograniczona w celu zapewnienia interoperacyjności, zgodności i niezbędnych norm bezpieczeństwa. Ograniczenie to stosuje się w sposób niedyskryminujący.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy – regionalny (niższy od federalnego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Federalny kodeks w sprawie zawodu lekarza weterynarii (Bundes-Tierärzteordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 20. November 1981 (BGBl. I S. 1193), die zuletzt durch Artikel 22 des Gesetzes vom 06.12.2011 (BGBl. I S. 2515) geändert worden ist, § 4 Abs. 2)</p> <p>Na szczeblu niższym niż centralny:</p> <p>Ustawy w sprawie izb lekarskich krajów związkowych (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) oraz (oparte na nich) Badenia-Wirtembergia-, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HBKG) in der Fassung vom 16.03.1995</p> <p>Bawaria, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HKaG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 06.02.2002</p> <p>Berlin, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) in der Fassung vom 04.09.1978 (GVBl. S. 1937), zuletzt geändert durch Gesetz vom 17.03.2010 (GVBl. S. 135)</p> |

Brandenburgia, Heilberufsgesetz (HeilBerG) Vom 28.04.2003 (GVBl.I/03, [Nr. 07], S. 126), zuletzt geändert durch Artikel 18 des Gesetzes vom 13.03.2012 (GVBl.I/12, [Nr. 16])

Brema, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsggerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, (Brem.GBl. S. 149) Zuletzt geändert durch Nr. 2.1 i.V.m. Anl. 1 ÄndBek vom 24.01.2012 (Brem.GBl. S. 24)

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH) Vom 14.12.2005 Zum Ausgangs- oder Titeldokument (HmbGVBl. 2005, S. 495) zuletzt geändert durch Gesetz vom 02.03.2010 (HmbGVBl. S. 247)

Hesja, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsggerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz) in der Fassung vom 07.02.2003, zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 14.05.2012 (GVBl. S. 126)

Meklemburgia-Pomorze Przednie, Heilberufsgesetz (HeilBerG) Vom 22.01.1993 (GVOBl. M-V 1993, S. 62) zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetz zur Ergänzung und Änderung von Gesundheitsrecht und zur Änderung des Aufgabenzuordnungsgesetzes vom 06.07.2011

Dolna Saksonia, Kammergesetz für die Heilberufe

(HKG) in der Fassung vom 08.12.2000 zuletzt geändert durch Gesetz vom 09.05.2012 (Nds. GVBl. S. 100)

Nadrenia Północna-Westfalia, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg) vom 9. Mai 2000 (GV. NRW. 2000 S. 403ff.) zuletzt geändert durch Gesetz vom 17. Dezember 2009 (GV.NRW 2009 S. 865f)

Nadrenia-Palatynat, Heilberufsgesetz (HeilBG) vom 20.10.1978, zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 27.10.2009 (GVBl. S. 358)

Saara, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 11.03.1998 in der Fassung der Bekanntmachung vom 19.11.2007 (Amtsbl. S. 2190) geändert durch das Gesetz vom 19.11.2008 (Amtsbl. S. 1930)

Saksonia, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKGaG) vom 24.05.1994, Rechtsbereinigt mit Stand vom 5. Juni 2010

Saksonia-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA) vom 13.07.1994 (GVBl. LSA 1994, S. 832) zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 02.02.2011 (GVBl. LSA S. 58)

Szlezwik-Holsztyn, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz - HBKG) vom 29. Februar 1996, zuletzt geändert durch Gesetz vom 13.07.2011 (GVOBl. S. 221)

Turyngia, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 29.01.2002 (GVBl 2002, S. 125) zuletzt geändert durch Artikel 14 des Gesetzes vom 08.07.2009 (GVBl. S. 592)

Kodeksy etyki zawodowej Izb Lekarsko-Weterynaryjnych  
(*Berufsordnungen der Kammern*)

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych.  
Usługi telemedycyny mogą być świadczone tylko w ramach leczenia pierwszego kontaktu obejmującego wcześniejszą osobistą konsultację z lekarzem.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi w zakresie pozyskiwania personelu pomocniczego

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 87201, CPC 87202, CPC 87203

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** § 1 oraz 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz – AÜG, § 292 SGB III, § 42 Beschäftigungsverordnung

**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Aby uzyskać licencję na prowadzenie działalności jako agencja pracy tymczasowej, niezbędne jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE lub obecność handlowa w UE (zgodnie z § 2 i 3 s. 3 ustawy).

Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych może wydać rozporządzenie w sprawie rekrutacji i pozyskiwania personelu spoza UE i spoza EOG w określonych zawodach.

**Sektor:** Dystrybucja

**Podsektor:** Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 63211

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b> | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>          | <p>§ 2 para 2, § 11a Apothekengesetz (niemiecka ustawa farmaceutyczna), §§ 43 para. 1, 73 para. 1 Nr. 1a</p> <p>Arzneimittelgesetz (niemiecka ustawa o lekach),</p> <p>§ 11 Abs. 3a Medizinproduktegesetz</p> <p>Verordnung über Vertriebswege für Medizinprodukte</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>            | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.</p> <p>Do otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki prowadzącej sprzedaż detaliczną produktów leczniczych i niektórych produktów medycznych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Niemczech.</p> <p>Obywatele lub stali rezydenci innych państw i osoby, które nie zdały niemieckiego egzaminu na farmaceutę, mogą otrzymać tylko licencję umożliwiającą przejęcie apteki, która funkcjonuje od co najmniej trzech lat.</p> <p>Całkowita liczba aptek na osobę jest ograniczona do jednej apteki oraz najwyżej trzech oddziałów.</p> |
| <b>Sektor:</b>          | <p>Rybołówstwo</p> <p>Transport</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>       | <p>Wszelka handlowa działalność morską podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p>                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | § 1 und § 2 Flaggenrechtsgesetz vom 8. Februar 1951 (BGBl. I S. 79), das durch Artikel 561 der Verordnung vom 31. August 2015 (BGBl. I S. 1474) geändert worden ist. § 3 Abs. 2 Schiffsregisterordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 26. Mai 1994 (BGBl. I S. 1133), die zuletzt durch Artikel 156 der Verordnung vom 31. August 2015 (BGBl. I S. 1474) geändert worden ist                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br><br>Aby zarejestrować statek morski w krajowym rejestrze statków, większość udziałów w statku musi być własnością obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE lub spółek założonych zgodnie z przepisami UE, których główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w państwie członkowskim UE. Używanie statku musi być nadzorowane i kontrolowane przez osoby mieszkające w Niemczech. |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport wodny<br>Usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Wynajem statków<br>Usługi dzierżawy lub wynajmu dotyczące statków bez obsługi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 72, CPC 745, CPC 83103, CPC 86751, CPC 86754, CPC 8730                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Najwyższe uprzywilejowanie</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy – regionalny (niższy od federalnego)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>              | <p>§§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (ustawa o ochronie bandery), § 2 Verordnung über die Küstenschiffahrt vom 05.07.2002,</p> <p>§§ 1, 2 Binnenschiffahrtsaufgabengesetz (BinSchAufgG) Vorschriften aus der (Schiffahrts-) Patentverordnung in der Fassung vom 08.04.2008</p> <p>§ 9 Abs. 2 Nr. 1 Seelotsgesetz vom 08.12. 2010 (BGBl. I S. 1864)</p> <p>§ 1 Nr. 9, 10, 11 und 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG),</p> <p>See-Eigensicherungsverordnung vom 19.09.2005 (BGBl. I S. 2787), geändert durch Artikel 516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407)</p>                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Statek, który nie należy do obywatela ani do stałego rezydenta państwa członkowskiego UE, może być wykorzystywany na niemieckich federalnych drogach wodnych dopiero po uzyskaniu specjalnego zezwolenia.</p> <p>Przewozy kabotażowe mogą być wykonywane wyłącznie przez statki pływające pod banderą niemiecką lub banderą innego państwa członkowskiego UE. Zwolnienia dla statków spoza UE mogą zostać przyznane jedynie pod warunkiem, że żadne statki z UE nie są dostępne lub są dostępne na bardzo niekorzystnych warunkach, lub na zasadzie wzajemności. Zwolnienia dla statków pływających pod banderą Kanady mogą zostać przyznane na zasadzie wzajemności (§ 2 ust. 3 KüSchVO)</p> |

Wszystkie działania wchodzące w zakres ustawy w sprawie pilotażu są regulowane, a akredytacja jest ograniczona do obywateli lub stałych rezydentów państw członkowskich UE, państw członkowskich EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

W odniesieniu do wynajmu lub dzierżawy statków z obsługą lub bez obsługi zawieranie umów dotyczących transportu towarowego przez statki pływające pod banderą innego państwa lub czarterowanie takich statków może zostać ograniczone w zależności od dostępności statków pływających pod banderą niemiecką lub pod banderą innego państwa członkowskiego UE.

Transakcje pomiędzy rezydentami i nierezydentami dotyczące:

- a) wynajmu statków pływających po śródlądowych drogach wodnych, które to statki nie są zarejestrowane na obszarze gospodarczym;
- b) transportu towarów takimi statkami pływającymi po śródlądowych drogach wodnych; lub
- c) usług holowania przez takie statki pływające po śródlądowych drogach wodnych

na obszarze gospodarczym mogą być ograniczone.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Grecji**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 1892/90                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Zagraniczne osoby fizyczne lub prawne muszą posiadać uznaniowe zezwolenie Ministra Obrony, aby nabyć nieruchomość w regionach przygranicznych, bezpośrednio lub poprzez przejęcie udziału kapitałowego w spółce, która nie jest notowana na greckiej giełdzie papierów wartościowych i która posiada nieruchomości w tych regionach, lub poprzez zmianę osób udziałowców takiej spółki. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks zawodów prawniczych (ustawa 3026/1954), zmieniony dekretem prezydenckim 172/1989                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Dekret prezydencki 226/1992</p> <p>Ustawa 3693/2008 w sprawie standardów audytu (wdrażająca dyrektywę 2006/43/WE)</p> <p>Ustawa 3386/2005 w sprawie wjazdu, pobytu i integracji cudzoziemców w Grecji</p> <p>Ustawa 3844/2010 w sprawie usług (wdrażająca dyrektywę 2006/123/WE)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do uzyskania licencji biegłego rewidenta wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE. Zgodnie z ustawą regulacyjną ELTE (Epitropi Logistikis Typopoiissis Kai Elenchon) (grecki organ nadzorczy) może wydać licencję audytorowi będącemu obywatelem lub stałym rezydentem Kanady lub innego państwa trzeciego, jeżeli zdaniem tego organu spełnione są warunki określone w art. 4 oraz 6 do 11 ustawy 3693/2008.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret prezydencki 38/2010, decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (Dziennik Ustaw 2157/B)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe oraz świadczenia zdrowotne i usługi społeczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 93123, CPC 93191                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 1666/1986                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Technicy dentyści muszą posiadać obywatelstwo greckie.                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 5607/1932, zmieniona ustawami 1963/1991 oraz 3918/2011                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Tylko osoby fizyczne będące licencjonowanymi farmaceutami oraz spółki założone przez osoby będące licencjonowanymi farmaceutami mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.<br>Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa podstawowego<br>Usługi szkolnictwa średniego                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 921, CPC 922                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawy 682/1977, 284/1968, 2545/1940 oraz dekret prezydencki 211/1994, zmieniony dekretem prezydenckim 394/1997                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Właściciele i większość członków rady dyrektorów w szkołach podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych oraz nauczyciele szkół podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych muszą posiadać obywatelstwo państwa członkowskiego UE. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa wyższego                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 923                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Konstytucja Grecji, art. 16 ust. 5, oraz ustawa 3549/2007                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Kształcenie na poziomie wyższym może być prowadzone wyłącznie przez samorządne instytucje będące osobami prawnymi prawa publicznego.                                                                                                                              |

Ustawa 3696/2008 umożliwia jednak mieszkańcom i podmiotom z siedzibą w UE (osobom fizycznym lub prawnym) zakładanie prywatnych instytucji szkolnictwa wyższego wydających certyfikaty, które nie są uznawane za równoważne wyższemu wykształceniu.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret ustawodawczy 400/1970                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br><br>Prawo przedsiębiorczości nie obejmuje tworzenia przedstawicielstw i innych stałych obecności zakładów ubezpieczeń, poza przypadkami, w których przedstawicielstwa te zakładane są jako agencje, oddziały lub siedziby główne. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi związane z turystyką i podróżami                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi przewodników turystycznych                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7472                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret prezydencki 38/2010, decyzja ministerialna 165261/IA/2010 (Dziennik Ustaw 2157/B)                                                                                                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Do świadczenia usług przewodnika turystycznego wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE.                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks publicznego prawa morskiego (dekret nr 187/1973), zmieniony dekretem prezydenckim nr 11/2000, art. 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br>Aby zostać wpisanym do rejestru w Grecji, ponad 50 % udziałów w statku morskim musi należeć do obywateli lub stałych rezydentów UE lub państwa członkowskiego EOG lub do spółek z UE lub EOG. Statek musi być zarządzany z Grecji.                                                                                       |

**Sektor:** Transport  
**Podsektor:** Usługi wspierające w branży transportu wodnego  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 745  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Kodeks publicznego prawa morskiego (dekret ustawodawczy 187/1973)  
**Opis:** **Inwestycje**  
Na obszarach portowych obowiązuje monopol państwa na usługi obsługi ładunków.

**Sektor:** Transport drogowy  
**Podsektor:** Operatorzy usług drogowego transportu towarowego  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 7123  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Najwyższe uprzywilejowanie  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Licencje dla operatorów usług drogowego transportu towarowego: grecka ustawa 3887/2010 (Dziennik Ustaw A' 174), zmieniona art. 5 ustawy 4038/2012 (Dziennik Ustaw A' 14) – rozporządzenia (WE) 1071/2009 oraz 1072/2009  
**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**  
Do prowadzenia działalności w zakresie drogowego transportu towarowego wymagana jest grecka licencja. Licencje są przyznawane w sposób niedyskryminacyjny, z zastrzeżeniem wzajemności. Przedsiębiorstwa zajmujące się drogowym transportem towarowym z siedzibą w Grecji mogą korzystać wyłącznie z pojazdów zarejestrowanych w Grecji.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie na Węgrzech**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret rządowy nr 251/2014 (X. 2.)                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Zakup nieruchomości przez nierezydentów wymaga uzyskania zezwolenia odpowiedniego organu administracyjnego odpowiedzialnego za obszar geograficzny, na którym położona jest dana nieruchomość. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa XI z 1998 r. o adwokaturze                                                                                                                                                                                   |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa węgierskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Pełne członkostwo w palestrze podlega wymogowi obywatelstwa połączonemu z wymogiem w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG.</p> <p>Obecność handlowa powinna przyjąć formę spółki z węgierskim adwokatem (<i>ügyvéd</i>) lub kancelarią adwokacką (<i>ügyvédi iroda</i>).</p> <p>W przypadku prawników zagranicznych zakres wykonywanej działalności prawnej jest ograniczony do doradztwa prawnego dotyczącego prawa kraju pochodzenia i prawa międzynarodowego, prowadzonego w oparciu o umowę o współpracy zawartą z węgierskim prawnikiem lub kancelarią prawną.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Rzecznicy patentowi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8613                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa XXXII z 1995 r. o rzecznikach patentowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Aby świadczyć usługi rzeczników patentowych, osoby niebędące obywatelami państwa członkowskiego EOG muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania na Węgrzech.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie doradztwa podatkowego<br>Usługi architektoniczne<br>Usługi inżynierskie<br>Kompleksowe usługi inżynierskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 863, CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa LVIII z 1996 r. w sprawie izb zawodowych architektów i inżynierów<br><br>Ustawa XCII z 2003 r. w sprawie zasad opodatkowania, dekret Ministerstwa Finansów nr 26/2008 w sprawie licencjonowania i rejestracji działalności w zakresie doradztwa podatkowego                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Jeżeli następujące usługi są świadczone przez osobę fizyczną przebywającą na terytorium Węgier, to ich świadczenie wymaga miejsca stałego zamieszkania na Węgrzech:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) usługi w zakresie doradztwa podatkowego;</li> <li>b) usługi architektoniczne;</li> <li>c) usługi inżynierskie (jedynie w przypadku absolwentów odbywających staż); oraz</li> <li>d) kompleksowe usługi inżynierskie.</li> </ul> |

**Sektor:** Usługi świadczone w ramach wolnych zawodów  
**Podsektor:** Usługi architektonicznego kształtowania krajobrazu  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 8674  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa LVIII z 1996 r. w sprawie izb zawodowych architektów i inżynierów  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Aby świadczyć usługi architektury krajobrazu, osoby niebędące obywatelami państwa członkowskiego EOG muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania na Węgrzech. Świadczyć usługi architektury krajobrazu mogą w związku z tym wyłącznie usługodawcy mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w EOG.

**Sektor:** Usługi w zakresie ochrony zdrowia  
**Podsektor:** Usługi weterynaryjne  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 932  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa CXXVII z 2012 r. w sprawie węgierskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej oraz w sprawie warunków świadczenia usług weterynaryjnych

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest członkostwo w węgierskiej Izbie Lekarsko-Weterynaryjnej. Członkami Izby mogą być wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG.</p> <p>Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: sytuacja na rynku pracy w sektorze.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi związane z doradztwem w zakresie zarządzania – usługi arbitrażowe i pojednawcze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86602                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa LV z 2002 r. o mediacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do prowadzenia działalności w zakresie mediacji (np. arbitrażu i postępowań pojednawczych) wymagane jest zezwolenie ministra odpowiedzialnego za wymiar sprawiedliwości; zezwolenie polega na wpisie do rejestru i może być udzielane wyłącznie osobom prawnym lub fizycznym posiadającym siedzibę lub miejsce stałego zamieszkania na Węgrzech.</p>                      |

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi tłumaczeń pisemnych  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 87905  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Dekret Rady Ministrów nr 24/1986 w sprawie urzędowych tłumaczeń pisemnych i ustnych  
**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Oficjalne tłumaczenia, urzędowe poświadczenia tłumaczeń oraz uwierzytelnione kopie oficjalnych dokumentów sporządzonych w językach obcych mogą być wydawane wyłącznie przez węgierskie Krajowe Biuro Tłumaczeń i Uwierzytelniania (OFFI).

**Sektor:** Dystrybucja  
**Podsektor:** Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 63211  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa XCVIII z 2006 r. w sprawie przepisów ogólnych dotyczących niezawodnych i wykonalnych z gospodarczego punktu widzenia dostaw produktów leczniczych i pomocy medycznej oraz w sprawie dystrybucji produktów leczniczych

|                                  |                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Do prowadzenia apteki wymagane jest obywatelstwo EOG.<br>Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 811, CPC 813                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Transgraniczne świadczenie usług finansowych                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br>Spółki spoza EOG mogą świadczyć usługi finansowe lub prowadzić działalność pomocniczą wobec usług finansowych wyłącznie za pośrednictwem węgierskiego oddziału.                                 |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe                                                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 811, CPC 813                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                    |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa CCXXXVII z 2013 r. o instytucjach kredytowych i przedsiębiorstwach finansowych Ustawa CXX z 2001 r. o rynkach kapitałowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Usługi finansowe</b></p> <p>Rada dyrektorów instytucji kredytowej musi mieć co najmniej dwóch członków uznawanych za rezydentów zgodnie z przepisami dotyczącymi rynków walutowych i posiadających wcześniej stałe miejsce zamieszkania na Węgrzech przez co najmniej jeden rok.</p> <p>Oddziały spółek spoza EOG zarządzających funduszami inwestycyjnymi nie mogą brać udziału w zarządzaniu europejskimi funduszami inwestycyjnymi i nie mogą świadczyć usług zarządzania aktywami na rzecz prywatnych funduszy emerytalno-rentowych.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi związane z turystyką i podróżami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi biur podróży i organizatorów turystyki</p> <p>Usługi przewodników turystycznych</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7471, CPC 7472                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa CLXIV z 2005 r. o handlu, dekret rządowy nr 213/1996 (XII.23.) w sprawie organizacji turystyki i działalności biur podróży                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Transgraniczne świadczenie usług biur podróży, usług organizatorów turystyki oraz usług przewoźników turystycznych wymaga uzyskania licencji wydawanej przez węgierski urząd ds. pozwoleń handlowych. Licencje są wydawane wyłącznie obywatelom lub stałym rezydentom państwa członkowskiego EOG oraz osobom prawnym posiadającym siedzibę w państwie członkowskim EOG.</p>                             |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p> |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa XLII z 2000 r. w sprawie statków                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Aby zarejestrować statek na Węgrzech w celu pływania pod węgierską banderą, większość statku musi należeć do osób lub podmiotów z EOG. Kapitan i pierwszy oficer statku muszą posiadać obywatelstwo państwa należącego do EOG.</p>                                                                                                                                           |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Irlandii**

|                                  |                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rolnictwo i łowiectwo                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 1531                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Agriculture Produce (Cereals) Act, 1933                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Aby założyć działalność w sektorze młynarstwa, mieszkańcy Kanady potrzebują zezwolenia.                                                   |
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego<br>Wydobycie torfu<br>Górnictwo rud metali<br>Pozostałe usługi górnictwa i kopalnictwa<br>Usługi związane z górnictwem |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 883                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy i regionalny                                                                                                                                  |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | Minerals Development Acts 1940 – 1999, Planning Acts and Environmental Regulations                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Koncesja na poszukiwanie złóż kopalin daje posiadaczowi prawo do prowadzenia poszukiwań dotyczących określonych minerałów. Wyłącznie posiadacze aktualnej koncesji na poszukiwanie złóż kopalin mogą ubiegać się o państwowe pozwolenia lub licencje na wydobywanie lub pozwolenia lub licencje na dalsze prace po odkryciu minerałów na obszarze objętym pozwoleniem lub licencją, niezależnie od tego, czy minerały są własnością państwa, czy własnością prywatną.</p> <p>Spółki prowadzące poszukiwania złóż i spółki górnicze prowadzące działalność w Irlandii muszą być obecne w tym kraju. W przypadku poszukiwania minerałów istnieje wymóg, by podczas trwania prac spółki (zarówno irlandzkie, jak i zagraniczne) albo korzystały z usług agenta, albo miejscowego kierownika poszukiwań w Irlandii. W przypadku górnictwa istnieje wymóg, by państwowe pozwolenie lub licencja na wydobywanie należały do spółki zarejestrowanej w Irlandii, która to spółka zgodnie ze swoim statutem spółki jest w stanie zapewnić zgodność z różnymi warunkami określonymi w pozwoleniu lub licencji.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Solicitors Acts 1954-2011                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa irlandzkiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> <p>Prawnicy w Irlandii dzielą się na dwie odrębne kategorie: radców prawnych (<i>solicitors</i>) i adwokatów (<i>barristers</i>). Law Society of Ireland jest ustawowym organem zawodowym prawników, który reguluje dostęp do zawodu radcy prawnego w Irlandii. Honorable Society of King's Inns reguluje z kolei dopuszczanie do wykonywania zawodu adwokata w Irlandii.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Veterinary Practice Act 2005                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Dostęp wyłącznie przez spółki osobowe lub osoby fizyczne.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p> |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Mercantile Marine Act 1955, zmieniony przez Merchant Shipping (Miscellaneous Provisions) Act 1998                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Zagraniczni inwestorzy inwestujący w osobę prawną założoną na mocy prawa państwa członkowskiego UE i zgodnie z tym prawem, której siedziba znajduje się w Irlandii lub innym państwie członkowskim UE, mogą zarejestrować statek w irlandzkim rejestrze statków.</p>                                                                         |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie we Włoszech**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi poligraficzne i wydawnicze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | ISIC rev 3.1 221, ISIC rev 3.1 222                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 416/1981, art. 1 (ze zmianami)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>W zakresie, w jakim Kanada oraz jej prowincje i terytoria umożliwiają włoskim obywatelom lub stałym rezydentom i przedsiębiorstwom prowadzenie ww. działalności, Włochy umożliwiają kanadyjskim obywatelom lub stałym rezydentom i przedsiębiorstwom prowadzenie ww. działalności na takich samych warunkach.<br><br>W zakresie, w jakim Kanada oraz jej prowincje i terytoria umożliwiają włoskim inwestorom posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu w kanadyjskim wydawnictwie, Włochy umożliwiają kanadyjskim inwestorom posiadanie ponad 49 % kapitału i praw głosu we włoskim wydawnictwie na takich samych warunkach. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret królewski 1578/1933, art. 17 ustawy o zawodach prawniczych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa włoskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa włoskiego miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi rachunkowo-księgowe<br>Usługi audytu<br>Usługi w zakresie doradztwa podatkowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220, CPC 863                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku<br>Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | <p>Audyt: dekret ustawodawczy 58/1998, art. 155, 158 oraz 161</p> <p>Dekret prezydenta Republiki 99/1998</p> <p>Dekret ustawodawczy 39/2010, art. 2</p> <p>Rachunkowość, księgowość i podatki: dekret ustawodawczy 139/2005, ustawa 248/2006</p>                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>W przypadku usług audytu lub usług w zakresie doradztwa podatkowego od audytorów lub doradców podatkowych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania we Włoszech.</p> <p>Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do świadczenia usług rachunkowo-księgowych, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub prowadzenia działalności.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi architektoniczne</p> <p>Usługi inżynierskie</p> <p>Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu</p>                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Dekret królewski 2537/1925 w sprawie zawodu architekta i inżyniera</p> <p>Ustawa 1395/1923</p> <p>Dekret prezydenta Republiki (D.P.R.) 328/2001</p>                                                                                                                                                                                                                                         |

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do wykonywania zawodu, konieczne jest posiadanie miejsca stałego zamieszkania we Włoszech.

**Sektor:** Usługi w zakresie ochrony zdrowia

**Podsektor:** Usługi weterynaryjne

**Klasyfikacja  
gospodarcza:** CPC 932

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Dekret ustawodawczy C.P.S. 233/1946, art. 7–9  
Dekret prezydenta Republiki (DPR) 221/1950, pkt 7

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do wykonywania zawodu, konieczne jest posiadanie miejsca stałego zamieszkania we Włoszech.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi badawcze i eksperymentalne prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych – psycholodzy

**Klasyfikacja  
gospodarcza:** CPC 852

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 56/1989 w sprawie zawodu psychologa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do wpisu do rejestru zawodowego, niezbędnego do wykonywania zawodu, konieczne jest posiadanie miejsca stałego zamieszkania we Włoszech. Do wykonywania zawodu wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE, jednak zagraniczni specjaliści mogą zostać dopuszczeni do wykonywania zawodu na zasadzie wzajemności.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi inżynierskie w zakresie doradztwa naukowego i technicznego</p> <p>Usługi w zakresie badań i analiz technicznych</p> <p>Usługi związane z rolnictwem</p>                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8675, CPC 8676, część CPC 881                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Najwyższe uprzywilejowanie</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Geolodzy: ustawa 112/1963, art. 2 i 5; D.P.R. 1403/1965, art. 1</p> <p>Biolodzy, analitycy chemiczni: ustawa 396/1967 w sprawie zawodu biologa; dekret królewski 842/1928 w sprawie zawodu analityka chemicznego</p> <p>Agronomowie: ustawa 3/1976 w sprawie zawodu agronoma <i>Periti agrari</i>; ustawa 434/1968, zmieniona ustawą 54/1991</p>                           |

**Opis:****Transgraniczny handel usługami**

Do wpisu do rejestru geologów wymagane jest miejsce stałego zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności we Włoszech; wpis do tego rejestru jest niezbędny do wykonywania zawodów geodety lub geologa w celu świadczenia usług związanych z poszukiwaniem i eksploatacją kopalni itp. Wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE, jednak cudzoziemcy mogą zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

W przypadku biologów, analityków chemicznych, agronomów i „periti agrari” wymagane jest miejsca zamieszkania i wpis do rejestru zawodowego. Obywatele lub stali rezydenci państw trzecich mogą zostać wpisani do rejestru na zasadzie wzajemności.

**Sektor:**

Górnictwo i kopalnictwo

**Podsektor:**

Górnictwo węgla kamiennego i brunatnego

Wydobycie torfu

Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego

Górnictwo rud metali

Pozostałe usługi górnictwa i kopalnictwa

Usługi inżynierskie w zakresie doradztwa naukowego i technicznego

Usługi związane z górnictwem

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13,  
ISIC rev 3.1 14, CPC 8675, CPC 883

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy i regionalny (w odniesieniu do poszukiwania złóż)

**Środki:**

Usług w zakresie poszukiwania złóż: dekret królewski 1443/1927;  
Dekret ustawodawczy 112/1998, art. 34

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Kopalnie należące do państwa podlegają szczególnym przepisom w sprawie poszukiwania i wydobywania złóż. Przed podjęciem wszelkiej działalności poszukiwawczej należy uzyskać koncesję na rozpoznawanie złóż kopalin („permesso di ricerca”, art. 4 dekretu królewskiego 1443/1927). Koncesja ma ograniczony czas trwania i dokładnie określa zakres gruntów objętych rozpoznaniem. Można wydać więcej niż jedną koncesję na rozpoznawanie złóż kopalin na tym samym obszarze różnym osobom lub spółkom (koncesje tego typu nie zawsze zakładają wyłączność).</p> <p>Do wydobywania minerałów wymagane jest zezwolenie („concessione”, art. 14) organów regionalnych.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ochroniarskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o bezpieczeństwie publicznym (TULPS) 773/1931, art. 133–141<br>Dekret Królewski 635/1940, art. 257                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do uzyskania zezwolenia niezbędnego do świadczenia usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE oraz miejsce stałego zamieszkania w UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie dystrybucji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Dystrybucja wyrobów tytoniowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 6222, część CPC 6310                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret ustawodawczy 184/2003<br>Ustawa 165/1962<br>Ustawa 3/2003<br>Ustawa 1293/1957<br>Ustawa 907/1942<br>Dekret prezydenta Republiki (D.P.R.) 1074/1958                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Do dystrybucji i sprzedaży wyrobów tytoniowych konieczna jest licencja. Licencji udziela się w drodze procedury publicznej. Wydawanie licencji uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących punktów sprzedaży. Od pośredników pomiędzy hurtownikami i detalistami, właścicieli sklepów ( <i>magazzini</i> ), wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE. |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 362/1991, art. 1, 4, 7 oraz 9<br>Dekret ustawodawczy CPS 233/1946, art. 7–9<br>Dekret prezydenta Republiki (D.P.R.) 221/1950, pkt 3 i 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Do otwarcia apteki niezbędne jest zezwolenie, uwarunkowane testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących aptek. Otwarcie lub ponowne otwarcie apteki jest dozwolone po przeprowadzeniu publicznego postępowania konkursowego. W postępowaniu tym mogą uczestniczyć jedynie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego UE wpisani do rejestru farmaceutów („albo”).</p> <p>Wykonywać zawód mogą jedynie osoby fizyczne wpisane do rejestru oraz osoby prawne w formie spółek, pod warunkiem że wszyscy wspólnicy w spółce są farmaceutami wpisanymi do rejestru. Wpis do rejestru zawodowego farmaceutów wymaga obywatelstwa państwa członkowskiego UE lub miejsca stałego zamieszkania i wykonywania zawodu we Włoszech.</p> <p>Cudzoziemcy posiadający odpowiednie kwalifikacje mogą zostać wpisani do rejestru, jeżeli są obywatelami jednego z państw, z którymi Włochy zawarły specjalne porozumienie umożliwiające im wykonywanie zawodu na zasadzie wzajemności (D. Lgsł. CPS 233/1946 art. 7–9 oraz D.P.R. 221/1950 pkt 3 oraz 7).</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa wyższego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 92                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret królewski 1592/1933 (ustawa o kształceniu średnim)<br>Ustawa 243/1991 (okazjonalne dotacje publiczne dla prywatnych szkół wyższych)<br>Rezolucja 20/2003 CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario)<br>Dekret prezydenta Republiki (DPR) 25/1998                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Test potrzeb ekonomicznych stosuje się w przypadku otwarcia finansowanych ze środków prywatnych szkół wyższych upoważnionych do wydawania uznawanych dyplomów lub przyznawania uznawanych stopni naukowych na podstawie trzyletniego programu. Główne kryteria: zaludnienie i gęstość rozmieszczenia istniejących placówek.<br><br>Zezwolenie na wydawanie dyplomów uznawanych przez państwo mogą uzyskać wyłącznie włoskie osoby prawne. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Transgraniczne świadczenie usług finansowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 194/1942, art. 4<br>Ustawa 4/1999 w sprawie rejestru                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br><br>Do wpisu do rejestru zawodowego aktuariuszy, niezbędnego do wykonywania zawodu aktuarusza, konieczne jest posiadanie miejsca stałego zamieszkania we Włoszech.                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Transgraniczne świadczenie usług finansowych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret ustawodawczy 58/1998, art. 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 oraz 80<br>Wspólne rozporządzenie Banku Włoch i Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) z 22.2.1998, art. 3 oraz 41<br>Rozporządzenie Banku Włoch z 25.1.2005, tytuł V, rozdział VII, sekcja II<br>Rozporządzenie Włoskiej Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (CONSOB) 16190 z 29.10.2007, art. 17–21, 78–81, 91–111                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br><br>W celu uzyskania zezwolenia na zarządzanie systemem rozrachunku papierów wartościowych lub centralnym depozytem papierów wartościowych z siedzibą we Włoszech spółka musi być zarejestrowana we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału).<br><br>W przypadku instytucji zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe („UCITS”) zharmonizowane w prawodawstwie UE wymaga się, aby powiernik lub depozytariusz był zarejestrowany we Włoszech lub w innym państwie członkowskim UE i posiadał oddział we Włoszech. Spółki zarządzające UCITS niezharmonizowane w prawodawstwie UE również muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału).<br><br>Wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i zharmonizowane w prawodawstwie UE spółki zarządzające UCITS mające główną siedzibę w UE oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech mogą prowadzić działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego. |

Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z uprawnionych sprzedawców usług finansowych, posiadających miejsce stałego zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE.

Przedstawiciele pośredników spoza UE nie mogą prowadzić działalności mającej na celu świadczenie usług inwestycyjnych, w tym transakcji z użyciem środków własnych i na zlecenie klientów, emisji i gwarantowania emisji instrumentów finansowych (wymagana jest forma oddziału).

**Sektor:** Usługi związane z turystyką i podróżami

**Podsektor:** Usługi przewodników turystycznych

**Klasyfikacja  
gospodarcza:** CPC 7472

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel regionalny

**Środki:** Ustawa 135/2001 art. 7.5 oraz 6

Ustawa 40/2007 (DL 7/2007)

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**

Przewodnicy turystyczni z państw niebędących członkami UE muszą uzyskać specjalną licencję danego regionu, aby wykonywać zawód zawodowego przewodnika turystycznego. Przewodnicy turystyczni z państw członkowskich UE mogą pracować swobodnie bez konieczności uzyskania takiej licencji. Licencję wydaje się przewodnikom turystycznym, którzy wykazują się odpowiednimi kompetencjami i wiedzą.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo<br>Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Podstawa prawna – dekret królewski 327/1942 (zmieniony ustawą 222/2007), art. 143 i 221 (kodeks nawigacyjny)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br>Cudzoziemcy inni niż osoby posiadające miejsce stałego zamieszkania w UE nie mogą posiadać większościowego udziału w statkach pływających pod włoską banderą lub pakietu kontrolnego w mających główną siedzibę we Włoszech przedsiębiorstwach posiadających statki.                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 745                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks żeglugowy<br>Ustawa 84/1994<br>Dekret ministerialny 585/1995                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>W odniesieniu do usług w zakresie obsługi ładunku przewożonego drogą morską stosuje się test potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne i tworzenie nowych miejsc pracy.</p> |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie na Łotwie**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o reformie gruntów w miastach Republiki Łotewskiej, s. 20, 21<br>Ustawa o prywatyzacji gruntów na obszarach wiejskich, s. 28                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Nabywanie gruntów miejskich przez obywateli lub stałych rezydentów Kanady lub państwa trzeciego jest dozwolone przez spółki zarejestrowane na Łotwie lub w innych państwach członkowskich UE:<br>a) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do obywateli lub stałych rezydentów państw członkowskich UE, rządu łotewskiego lub gminy, oddzielnie lub łącznie;<br>b) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji, zatwierdzone przez łotewski parlament przed dniem 31 grudnia 1996 r.; |

- c) jeżeli ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób fizycznych i spółek z państw trzecich, z którymi Łotwa zawarła dwustronne umowy w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji po dniu 31 grudnia 1996 r., jeżeli w umowach tych określono prawo łotewskich osób fizycznych i spółek do nabywania gruntów w danym państwie trzecim;
- d) jeżeli łącznie ponad 50 % ich kapitału własnego należy do osób, o których mowa w lit. od a) do c);
- e) będące publicznymi spółkami akcyjnymi, jeżeli ich akcje są notowane na giełdzie.

W przypadkach gdy Kanada oraz jej prowincje i terytoria umożliwiają łotewskim obywatelom lub stałym rezydentom i przedsiębiorstwom nabywanie nieruchomości miejskich na ich terytorium, Łotwa umożliwi kanadyjskim obywatelom i przedsiębiorstwom nabywanie nieruchomości miejskich na Łotwie na takich samych warunkach jak w przypadku obywateli lub stałych rezydentów Łotwy.

|                                  |                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja i usługi w zakresie ochrony zdrowia                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych |
|                                  | Inne usługi świadczone przez farmaceutów                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa farmaceutyczna, s. 38                                           |

**Opis:****Inwestycje**

W celu rozpoczęcia niezależnej praktyki w aptece zagraniczny farmaceuta lub asystent farmaceuty, wykształcony w państwie, które nie jest państwem członkowskim UE lub państwem członkowskim EOG, musi przepracować co najmniej rok w aptece pod nadzorem farmaceuty.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi prawne

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

Część CPC 861

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Traktowanie narodowe

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Kodeks postępowania karnego, s. 79

Łotewska ustawa o adwokaturze, s. 4

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

W celu uzyskania pełnego członkostwa w palestrze, wymaganego do wykonywania zawodu adwokata lub asystenta adwokata, konieczne jest obywatelstwo łotewskie. Adwokaci, którzy są obywatelami lub stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE i którzy zarejestrowali się w łotewskiej Radzie Adwokackiej, mają prawo do udziału w walnym zgromadzeniu i głosowaniach adwokatów.

Usługi prawne dotyczące prawa krajowego (usługi adwokata oraz reprezentacji prawnej w sprawach karnych) na Łotwie zgodnie z łotewskim prawem może świadczyć wyłącznie:

- a) adwokat lub asystent adwokata posiadający obywatelstwo łotewskie; lub

- b) obywatel lub stały rezydent państwa członkowskiego UE, który został mianowany adwokatem w państwie członkowskim UE; lub
- c) adwokat zagraniczny, w ramach umowy o wzajemnej pomocy prawnej zawartej między Łotwą a danym państwem trzecim.

Adwokatów z państw członkowskich UE lub adwokatów zagranicznych obowiązują szczególne wymogi. Na przykład udział w postępowaniu sądowym w sprawach karnych jest dozwolony jedynie we współpracy z adwokatem należącym do Łotewskiego Kolegium Adwokackiego.

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

|                                  |                                                               |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o audytorach                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><p>W spółce handlowej audytorów inwestor zagraniczny może posiadać ponad 50 % udziału dającego prawo do głosowania jedynie pod warunkiem, że kwalifikuje się jako audytor lub spółka handlowa audytorów albo audytor lub spółka handlowa audytorów z państw członkowskich UE lub państw członkowskich EOG, którzy zgodnie z prawem państwa członkowskiego UE lub państwa członkowskiego EOG mają prawo do prowadzenia działalności zawodowej jako audytor lub spółka handlowa audytorów w rozumieniu łotewskich przepisów.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi poligraficzne i wydawnicze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 88442                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o prasie i innych środkach masowego przekazu, s. 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><p>Jedynie osoby prawne zarejestrowane na Łotwie oraz osoby fizyczne z Łotwy mają prawo do zakładania środków masowego przekazu i publikowania w nich. Nie jest dozwolona forma oddziału.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                  | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                  | Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                  | Usługi pilotażowe i usługi cumownicze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                                  | Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|                                  | Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                  | Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                  | Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks morski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Pod łotewską banderą pływać mogą wyłącznie statki zarejestrowane w łotewskim rejestrze statków. Statki te muszą być zarządzane przez podmiot zarejestrowany w UE. Właściciele zagraniczni niezarejestrowani w UE mogą rejestrować statki w rejestrze statków pod warunkiem, że techniczne zarządzanie statkiem jest prowadzone przez osobę prawną zarejestrowaną na Łotwie na podstawie umowy o zarządzanie statkiem.</p> |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie na Litwie**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o adwokaturze Republiki Litewskiej z dnia 18 marca 2004 r. – nr IX-2066, ostatnio zmieniona w dniu 17 listopada 2011 r. (nr XI-1688)<br>Ustawa o notariacie Republiki Litewskiej z dnia 15 września 1992 r. – nr I-2882, ostatnio zmieniona w dniu 19 kwietnia 2012 – nr X-1979)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br><br>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.<br><br>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.<br><br>Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.<br><br>Prawnicy z innych państw mogą występować jako adwokaci w sądach tylko na podstawie dwustronnych umów dotyczących pomocy prawnej. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o audycie z dnia 15 czerwca 1999 r. – nr VIII -1227 (nowa wersja z dnia 3 lipca 2008 r. – nr X-1676)                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Nie mniej niż 75 % udziałów musi należeć do audytorów lub firm audytorskich z UE lub EOG.</p> <p>Sprawozdanie audytora musi zostać opracowane wspólnie z audytorem posiadającym uprawnienia do wykonywania zawodu na Litwie.</p> <p>Nie jest dozwolone zakładanie działalności w formie publicznej spółki akcyjnej (AB).</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Rzecznicy patentowi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 879                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa o znakach handlowych z dnia 10 października 2000 r. – nr VIII-1981</p> <p>Ustawa o wzorach z dnia 7 listopada 2002 r. – nr IX-1181</p> <p>Ustawa patentowa z dnia 18 stycznia 1994 r. – nr I-372</p> <p>Ustawa w sprawie ochrony prawnej topografii produktów półprzewodnikowych z dnia 16 czerwca 1998 r.</p> <p>Rozporządzenie o rzecznikach patentowych, zatwierdzone zarządzeniem rządu Republiki Litewskiej w dniu 20 maja 1992 r. – nr 362 (ostatnio zmienione w dniu 8 listopada 2004 r. – nr 1410)</p> |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Obywatele lub stali rezydenci państw trzecich (niebędących państwami członkowskimi UE) nie mogą zostać zarejestrowani jako rzecznicy patentowi. Tylko rzecznicy patentowi mogą świadczyć usługi rzeczników patentowych na Litwie.</p>                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Dystrybucja materiałów pirotechnicznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o nadzorze nad cywilnym obrotem materiałami pirotechnicznymi (z dnia 23 marca 2004 r. nr IX-2074)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Dystrybucja materiałów pirotechnicznych podlega wymogowi uzyskania licencji. Licencję mogą uzyskać wyłącznie osoby prawne mające siedzibę w UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

**Sektor:** Energia

**Podsektor:** Transport paliwa rurociągami  
Usługi związane z dystrybucją energii

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 713, CPC 887

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Ustawa w sprawie gazu ziemnego Republiki Litewskiej z dnia 10 października 2000 r. – nr VIII-1973

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Wymagane jest posiadanie siedziby. Zezwolenia na przesył i dystrybucję paliw można wydawać jedynie litewskim osobom prawnym lub oddziałom zagranicznych osób prawnych lub innych organizacji (jednostkom zależnym) z siedzibą na Litwie.  
Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług konsultingowych dotyczących przesyłu i dystrybucji paliw świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy.

**Sektor:** Energia

**Podsektor:** Przesył i dystrybucja energii elektrycznej

**Klasyfikacja gospodarcza:** ISIC rev 3.1 401, CPC 887

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Ustawa w sprawie energii elektrycznej Republiki Litewskiej z dnia 20 lipca 2000 r. – nr VIII-1881

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Zezwolenia na przesył, dystrybucję i dostarczanie energii elektrycznej oraz organizację obrotu energią elektryczną można wydawać jedynie litewskim osobom prawnym lub oddziałom zagranicznych osób prawnych lub innych organizacji z siedzibą na Litwie.</p> <p>Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowania do usług konsultingowych dotyczących przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej świadczonych na podstawie wynagrodzenia lub umowy.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p>                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev. 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie żeglugi handlowej Republiki Litewskiej z dnia 12 września 1996 r. – nr I-1513                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Pod litewską banderą pływać mogą wyłącznie statki zarejestrowane w litewskim rejestrze statków morskich, należące do obywatela Litwy lub spółki z siedzibą (zarejestrowanej) na Litwie albo czarterowane (bez załogi) przez obywatela Litwy lub spółkę z siedzibą (zarejestrowaną) na Litwie.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi transportu kolejowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 711                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Kodeks transportu kolejowego Republiki Litewskiej z dnia 22 kwietnia 2004 r. – nr IX-2152, zmieniony w dniu 8 czerwca 2006 r. – nr X-653                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Prawa wyłączne do świadczenia usług tranzytu przyznaje się przedsiębiorstwom kolejowym, które znajdują się w posiadaniu państwa lub których 100 % udziałów jest własnością państwa.</p>                                                                                                                                                          |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Luksemburgu**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa luksemburskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE oraz miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa). Zarząd palestry może, na zasadzie wzajemności, odstąpić od wymogu obywatelstwa dla cudzoziemca.</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa luksemburskiego miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043)</p> <p>Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a041)</p> <p>Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017)</p> |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.</p>                                                                                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|                                  | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                  | Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|                                  | Usługi pilotażowe i usługi cumownicze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                  | Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                  | Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                  | Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                  | Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 9 listopada 1990 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Inwestorzy zagraniczni, którzy nie są obywatelami ani stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE, nie są zarejestrowani w UE ani nie posiadają siedziby głównej w UE, nie mogą posiadać 50 % lub więcej statku morskiego pływającego pod luksemburską banderą.</p> <p>Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do statku, który jest czarterowany bezzałogowo czarterującemu, które spełniałby powyższe wymogi dotyczące własności oraz który faktycznie wykorzystuje statek.</p> |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie na Malcie**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Immoveable Property (Acquisition By Non-Residents) Act (Cap. 246)<br>Protokół nr 6 traktatu o przystąpieniu do UE w sprawie nabywania „drugich domów” na Malcie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Osoby niebędące obywatelami ani stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE nie mogą nabywać nieruchomości co celów handlowych.<br><br>Spółki, w których 25 % (lub więcej) udziałów należy do podmiotów spoza UE, muszą uzyskać zezwolenie właściwego organu (ministra właściwego do spraw finansów), aby móc nabyć nieruchomość do celów handlowych lub komercyjnych. Właściwy organ ustala, czy przedmiotowe nabycie stanowi dla maltańskiej gospodarki korzyść netto. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Code of Organisation and Civil Procedure (Cap. 12)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa maltańskiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa maltańskiego miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> <p>Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa maltańskiego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Rozporządzenia Pharmacy Licence Regulations (LN279/07) wydane na mocy ustawy Medicines Act (Cap. 458)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><p>Wydawanie zezwoleń na prowadzenie apteki podlega określonym ograniczeniom. Jedna osoba nie może posiadać więcej niż jednego zezwolenia wydanego na jej nazwisko w żadnej miejscowości (rozporządzenie 5(1) w ramach rozporządzeń Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)), z wyjątkiem przypadku, gdy w odniesieniu do danej miejscowości nie złożono innych wniosków (rozporządzenie 5(2) w ramach rozporządzeń Pharmacy Licence Regulations (LN279/07)).</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa wyższego<br>Usługi kształcenia dorosłych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 923, CPC 924                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Informacja prawna 296 z 2012 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br><p>Usługodawcy, którzy chcą świadczyć usługi szkolnictwa wyższego lub kształcenia dorosłych finansowane ze środków prywatnych, muszą uzyskać zezwolenie Ministerstwa Edukacji i Zatrudnienia. Decyzja o wydaniu zezwolenia może być uznaniowa.</p>                                                                                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport wodny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | Usługi wspierające w branży transportu wodnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 721, część 742, CPC 745, część CPC 749                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa Gozo Passenger and Goods Service (Fares) Regulations (SL499.31)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|                                  | Wyłączne prawa przyznaje się w drodze postępowań o udzielenie zamówienia na podstawie umów.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Do wynajmu statków z załogą w przypadku statków prowadzących działalność wyłącznie na wodach lokalnych wymagana jest licencja maltańskiego urzędu transportowego Transport Malta. Określone zobowiązania z tytułu świadczenia usług publicznych dotyczą żeglugi handlowej wyłącznie w obrębie maltańskich wód wewnętrznych.</p> <p>Jeżeli chodzi o ograniczenia dotyczące kabotażu między Maltą a Gozo, wyłączne prawa przyznaje się na podstawie koncesji wydawanej przez rząd. Wyłączność dotyczy tylko trasy Malta – Gozo między portami Ċirkewwa i Marsamxetto (Malta) a portem Mgarr (Gozo) w transporcie pasażerów, pojazdów i towarów. Stawki za takie usługi są regulowane ustawą Gozo Passenger and Goods Service (Fares) Regulations (SL499.31).</p> <p>Wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług wspierających.</p> |

**Sektor:** Usługi transportowe  
**Podsektor:** Inne usługi transportowe  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 712  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Rozporządzenia Taxi Services Regulations (SL499.59)  
**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**  
Taksówki: obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji.  
Karozzini (bryczki konne): obowiązują ograniczenia ilościowe dotyczące liczby licencji.

**Sektor:** Energia  
**Podsektor:** Energia elektryczna  
**Klasyfikacja gospodarcza:**  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Enemalta Act (Cap. 272)  
**Opis:** **Inwestycje**  
EneMalta plc ma monopol na dostawy energii elektrycznej.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Niderlandach**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi wspierające we wszystkich rodzajach transportu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie odprawy celnej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 748                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o cłach (Algemene Douanewet)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Dopuszczenie osób fizycznych lub prawnych do działania jako przedstawiciele celni uwarunkowane jest decyzją inspektora zgodnie z art. 1 ust. 3 i art. 1 ust. 9 ustawy o cłach (Algemene Douanewet). Przedstawiciele celni, którzy nie mają miejsca stałego zamieszkania lub siedziby w Niderlandach, są zobowiązani przyjąć miejsce stałego zamieszkania lub założyć stałą siedzibę w Niderlandach zanim będą mogli wykonywać działalność dopuszczonego przedstawiciela celnego. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Advocatenwet (ustawa o adwokaturze)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący.</p> <p>Wyłącznie prawnicy posiadający licencję lokalną mogą posługiwać się tytułem „Advocaat” zgodnie z art. 2 lit. c) oraz art. 16 lit. b), c) oraz d) Advocatenwet (ustawy o adwokaturze). Wyłącznie prawnicy wpisani do niderlandzkiego rejestru mogą posługiwać się tytułem „advocaat”. Zamiast posługiwania się tytułem „advocaat” do celów działalności w Niderlandach prawnicy zagraniczni (niewpisani do rejestru) zobowiązani są podawać nazwę swojej krajowej organizacji zawodowej.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi cechowania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 893                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Waarborgwet 1986                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Do świadczenia usług cechowania wymagana jest obecność handlowa w Niderlandach. Cechowanie wyrobów z metali szlachetnych jest obecnie objęte monopolem państwowym dwóch podmiotów niderlandzkich.                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Dostęp jest ograniczony do osób fizycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>              | Art. 311, ust. 1.b kodeksu handlowego (Wetboek van Koophandel)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Właścicielami statku morskiego zarejestrowanego w Niderlandach mogą być wyłącznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo państwa członkowskiego UE, EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej;</li> <li>b) spółki lub osoby prawne zgodnie z prawem państwa członkowskiego UE, jednego z krajów, wysp lub obszarów, o których mowa w art. 349 i art. 355 ust. 1–4 i ust. 5 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej; oraz</li> <li>c) osoby fizyczne lub spółki lub osoby prawne inne niż wyżej wymienione, które mogą korzystać z europejskiego prawa swobodnego wyboru miejsca zamieszkania lub siedziby na mocy umowy między UE a państwem trzecim.</li> </ul> <p>Właściciel musi posiadać siedzibę główną lub spółkę zależną w Niderlandach. Co najmniej jedna osoba fizyczna zamieszkała w Niderlandach musi ponosić odpowiedzialność za statek, kapitana, załogę i powiązane kwestie oraz być uprawniona do podejmowania decyzji w imieniu właściciela i reprezentowania go.</p> |

Nie ma możliwości rejestracji statku morskiego, który jest już wpisany do publicznego rejestru jako statek morski lub statek żeglugi śródlądowej lub do innych podobnych rejestrów zagranicznych.

Przy składaniu wniosku o rejestrację wnioskodawca powinien podać miejsce zamieszkania w Niderlandach.

**Sektor:** Energia

**Podsektor:** Przesył energii elektrycznej  
Przesył gazu ziemnego

**Klasyfikacja gospodarcza:** ISIC rev 3.1 040, CPC 71310

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Elektriciteitswet 1998  
Gaswet

**Opis:** **Inwestycje**  
Sieć elektryczna oraz sieć gazociągów należą w całości do niderlandzkiego rządu (system przesyłowy) i innych organów publicznych (system dystrybucyjny).

**Sektor:** Górnictwo i kopalnictwo

**Podsektor:** Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego

**Klasyfikacja gospodarcza:** ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>              | Mijnbouwwet (ustawa o górnictwie)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Poszukiwanie i wydobywanie węglowodorów w Niderlandach zawsze jest prowadzone wspólnie przez spółkę prywatną i spółkę państwową (z ograniczoną odpowiedzialnością) wyznaczoną przez Ministra Gospodarki. Zgodnie z art. 81 i 82 ustawy o górnictwie wszystkie udziały w tej wyznaczonej spółce należą bezpośrednio lub pośrednio do Niderlandów.</p> |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Polsce**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz.U. 2004 nr 167 poz. 1758 ze zmianami)                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Nabycie nieruchomości przez cudzoziemca, bezpośrednie i pośrednie, wymaga zezwolenia. Zezwolenie jest wydawane, w drodze decyzji administracyjnej, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, jeżeli sprzeciwu również nie wniesie minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi poligraficzne i wydawnicze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 221, ISIC rev 3.1 222                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe, Dz.U. 1984 nr 5 poz. 24 ze zmianami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Wymóg obywatelstwa wobec redaktorów naczelnych gazet i czasopism.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Rodzaje przedsiębiorstw                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, art. 13 ust. 3 i art. 95 ust. 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Zakres działań przedstawicielstwa może obejmować wyłącznie reklamę i promocję zagranicznej spółki dominującej reprezentowanej przez to przedstawicielstwo.</p> <p>We wszystkich sektorach z wyjątkiem usług prawnych i usług świadczonych przez jednostki służby zdrowia inwestorzy spoza UE mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie spółki: komandytowej, komandytowo-akcyjnej, z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnej; spółki z EOG mają dostęp również do formy spółek prawa cywilnego (spółki jawnej i spółki z nieograniczoną odpowiedzialnością).</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, art. 19                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Zagraniczni prawnicy mogą prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki jawnej, spółki komandytowej lub spółki komandytowo-akcyjnej; spółki z EOG mają oprócz tego możliwość prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej i spółki partnerskiej.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

**Środki:** Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, Dz.U. 2009 nr 77 poz. 649 ze zmianami

**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**  
Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych może być wyłącznie jednostka prowadząca działalność w jednej z określonych polskich form prawnych.

**Sektor:** Usługi w zakresie ochrony zdrowia

**Podsektor:** Usługi weterynaryjne

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 932

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych

**Opis:** **Inwestycje**  
Osoba fizyczna pragnąca świadczyć usługi weterynaryjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej musi być obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego UE. Cudzoziemcy mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.

**Sektor:** Usługi biznesowe

**Podsektor:** Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 87905

|                                  |                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego, Dz.U. 2004 nr 273 poz. 2702, art. 2 ust. 1                                                                                         |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Tłumaczem przysięgłym może być wyłącznie osoba fizyczna.                                                                                          |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami                                                                                                                                                     |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Transgraniczne świadczenie usług finansowych                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1151<br>Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym, Dz.U. 2003 nr 124 poz. 1154, art. 16 i 31 |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br>Pośrednicy ubezpieczeniowi muszą zarejestrować przedsiębiorstwo (nie jest dozwolona forma oddziału).                                                                         |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi wspierające w branży transportu lotniczego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 742                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, art. 174 ust. 2 oraz art. 174 ust. 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>W przypadku usług przechowywania towarów mrożonych lub schłodzonych oraz usług przechowywania luzem płynów lub gazów w portach lotniczych możliwość świadczenia pewnych kategorii usług zależy od wielkości portu lotniczego. Liczba usługodawców w poszczególnych portach lotniczych może zostać ograniczona z uwagi na brak miejsca, a z innych przyczyn – do minimum dwóch usługodawców.</p> <p>W odniesieniu do usług w zakresie eksploatacji portu lotniczego udział zagraniczny jest ograniczony do 49 %.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Energia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Produkcja, przesył i dystrybucja energii elektrycznej<br>Usługi przechowywania luzem płynów lub gazów<br>Usługi związane z dystrybucją energii<br>Sprzedaż hurtowa lub detaliczna energii elektrycznej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 040, CPC 63297, CPC 74220, CPC 887                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>              | Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, art. 32 i 33                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Na mocy ustawy Prawo energetyczne uzyskania koncesji wymaga wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) wytwarzania paliw lub energii, z wyłączeniem wytwarzania: paliw stałych lub paliw gazowych, energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nieprzekraczającej 50 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii, kogeneracji energii elektrycznej i ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej nieprzekraczającej 5 MW niezaliczanych do instalacji odnawialnego źródła energii, ciepła w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej cieplnej nieprzekraczającej 5 MW;</li> <li>b) magazynowania paliw gazowych w instalacjach magazynowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego w instalacjach skroplonego gazu ziemnego, jak również magazynowania paliw ciekłych, z wyłączeniem: lokalnego magazynowania gazu płynnego w instalacjach o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz magazynowania paliw ciekłych w obrocie detalicznym;</li> <li>c) przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, z wyłączeniem: dystrybucji paliw gazowych w sieci o przepustowości poniżej 1 MJ/s oraz przesyłania lub dystrybucji ciepła, jeżeli łączna moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW;</li> </ul> |

- d) obrotu paliwami lub energią, z wyłączeniem: obrotu paliwami stałymi, obrotu energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącej własnością odbiorcy, obrotu paliwami gazowymi, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 100 000 euro, obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 euro oraz obrotu paliwami gazowymi lub energią elektryczną dokonywanego na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych przez domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi oraz obrotu ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW. Ograniczenia dotyczące obrotu nie mają zastosowania do usług w zakresie obrotu hurtowego paliwami gazowymi lub gazem płynnym lub do usług detalicznych w odniesieniu do gazu w butlach.

Właściwy organ może udzielić koncesji wyłącznie wnioskodawcy, który ma główne miejsce prowadzenia działalności lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego UE, państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Portugalii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 15/2005, art. 203,194<br>Statut portugalskiej Izby Adwokackiej (Estatuto da Ordem dos Advogados) oraz dekret z mocą ustawy 229/2004, art. 5, 7–9<br>Dekret z mocą ustawy 88/2003 art. 77 oraz 102<br>Statut Izby Radców Prawnych (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), zmieniony ustawą 49/2004, ustawą 14/2006 oraz dekretem z mocą ustawy nr 226/2008<br>Ustawa 78/2001, art. 31, 4.<br>Rozporządzenie w sprawie mediacji rodzinnej i mediacji z zakresu prawa pracy (zarządzenie 282/2010)<br>Ustawa 21/2007 w sprawie mediacji z zakresu prawa karnego, art. 12<br>Ustawa 32/2004 (zmieniona dekretem z mocą ustawy 282/2007 i ustawą 34/2009) o syndykach masy upadłości, art. 3, art. 5 i in.<br>Dekret z mocą ustawy 54/2004, art. 1 (Regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência) |

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług prawnych, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do wykonywania zawodu prawnika w zakresie prawa portugalskiego konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa). Uznawanie kwalifikacji do wykonywania zawodu prawnika w zakresie prawa portugalskiego odbywa się na zasadzie wzajemności.

Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.

Usługi prawne w Portugalii mogą świadczyć wyłącznie kancelarie prawne, w których udziały należą wyłącznie do prawników przyjętych do portugalskiej palestry; dostęp do zawodu radcy prawnego („solicitadores”) jest uwarunkowany posiadaniem obywatelstwa państwa członkowskiego UE.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi rachunkowe

Usługi audytu

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | <p>Dekret z mocą ustawy 452/99, zmieniony i ponownie ogłoszony dekretem z mocą ustawy 310/2009 – Statut portugalskiej Izby Księgowych (Estatuto da Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas), art. 85, 87</p> <p>Dekret z mocą ustawy 487/99, zmieniony i ponownie ogłoszony dekretem z mocą ustawy 224/2008 – Statut portugalskiej Izby Biegłych Rewidentów (Estatuto da Ordem dos Revisores Oficiais de Contas), art. 95–97</p>          |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Usługi rachunkowe: Właścicielami przedsiębiorstw księgowych mogą być wyłącznie księgowi posiadający licencję lokalną. Jednak usługi księgowe mogą być świadczone również przez osoby prawne zarejestrowane na mocy portugalskiego kodeksu spółek bez tego typu ograniczeń dotyczących własności w zakresie, w jakim same usługi księgowe są świadczone przez księgowych posiadających licencję lokalną.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Usługi świadczone przez agencje inkasa</p> <p>Usługi w zakresie oceny zdolności kredytowej</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 87901, CPC 87902                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 49/2004                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Do świadczenia usług agencji inkasa i usług w zakresie oceny zdolności kredytowej wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                 |

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Rzecznicy patentowi  
**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 861  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Dekret z mocą ustawy 15/95, zmieniony ustawą 17/2010, w sprawie rzeczników patentowych, art. 2  
Portaria 1200/2010, art. 5  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Rzecznicy patentowi muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego EOG.

**Sektor:** Usługi w zakresie ochrony zdrowia  
**Podsektor:** Usługi weterynaryjne  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 932  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Dekret z mocą ustawy 368/91 (statut Izby Lekarsko-Weterynaryjnej)  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Do świadczenia usług weterynaryjnych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Portugalii.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi w zakresie nieruchomości  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 821, CPC 822  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Dekret z mocą ustawy 211/2004 (art. 3 i 25), zmieniony i ponownie ogłoszony dekretem z mocą ustawy 69/2011  
**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**  
Osoby fizyczne muszą posiadać miejsce pobytu w państwie członkowskim EOG. Osoby prawne muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim EOG.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi związane z rolnictwem  
**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 88  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Dekret z mocą ustawy 119/92  
Ustawa 47/2011  
Dekret z mocą ustawy 183/98  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Zawody: biologa, analityka chemicznego i agronoma mogą wykonywać wyłącznie osoby fizyczne.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ochroniarskie                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304, CPC 87305, CPC 87309                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 34/2013<br>Zarządzenie 273/2013                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br><br>Transgraniczne świadczenie usług ochroniarskich przez zagranicznych usługodawców nie jest dozwolone.<br><br>W odniesieniu do pracowników wyspecjalizowanych istnieje wymóg obywatelstwa. |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 631, CPC 632 inne niż CPC 6321, CPC 63297                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret z mocą ustawy nr 21/2009 z dnia 19 stycznia<br>Zarządzenia nr 417/2009 i 418/2009 z dnia 16 kwietnia                                                                                                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Istnieje specjalny system zezwoleń dotyczących zakładania niektórych placówek handlu detalicznego. Dotyczy to placówek, w których powierzchnia sprzedaży przekracza 2 000 m<sup>2</sup>, placówek należących do spółki lub grupy handlowej, której łączna powierzchnia sprzedaży wynosi lub przekracza 30 000 m<sup>2</sup>, lub punktów handlowych, których całkowita powierzchnia użytkowa wynosi lub przekracza 8 000 m<sup>2</sup>. Wyłączone są mikroprzedsiębiorstwa.</p> <p>Główne kryteria: wkład do różnorodności ofert handlowych; ocena usług oferowanych konsumentom; jakość zatrudnienia oraz społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw; integracja w środowisku miejskim; oraz wkład w rozwijanie efektywności.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Dekret z mocą ustawy 307/2007, art. 9, 14, 15.</p> <p>Zarządzenie 1430/2007</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze.</p> <p>W spółkach handlowych, w których kapitał jest reprezentowany przez udziały, udziały te powinny być imienne. Jedna osoba nie może jednocześnie, bezpośrednio lub pośrednio, posiadać ani prowadzić więcej niż czterech aptek ani zarządzać więcej niż czterema aptekami.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

**Sektor:** Usługi finansowe  
**Podsektor:** Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami  
**Klasyfikacja gospodarcza:**  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Rozdział I, sekcja VI dekretu z mocą ustawy 94-B/98, art. 34, nr 6, 7  
**Opis:** **Usługi finansowe**  
W celu założenia oddziału w Portugalii zagraniczne zakłady ubezpieczeń muszą wykazać wcześniejsze doświadczenie operacyjne wynoszące co najmniej pięć lat. Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego UE.

**Sektor:** Usługi finansowe  
**Podsektor:** Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)  
**Klasyfikacja gospodarcza:**  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Dekret z mocą ustawy 12/2006, zmieniony dekretem z mocą ustawy 180/2007; dekret z mocą ustawy 357-A/2007; rozporządzenie 7/2007-R, zmienione rozporządzeniem 2/2008-R  
Rozporządzenie 19/2008-R  
Rozporządzenie 8/2009

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br>Usługi w zakresie zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez przedsiębiorstwa zarejestrowane w Portugalii i wyspecjalizowane w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Portugalii i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych państwach członkowskich UE. Tworzenie oddziałów bezpośrednich z państw niebędących członkami UE nie jest dozwolone. |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morską podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5122, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret z mocą ustawy 194/98<br>Dekret z mocą ustawy 197/98<br>Dekret z mocą ustawy 331/99                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br>Aby zarejestrować statek w krajowym rejestrze statków, inwestor zagraniczny musi posiadać siedzibę główną w Portugalii.                                                                                                                         |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport drogowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 71222                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret z mocą ustawy 41/80 z dnia 21 sierpnia                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>Test potrzeb ekonomicznych w odniesieniu do usług przewozu limuzynami. Główne kryteria: liczba istniejących przedsiębiorstw i wpływ na nie, gęstość zaludnienia, rozproszenie geograficzne, wpływ na warunki ruchu drogowego i tworzenie nowych miejsc pracy. |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Rumunii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Nabywanie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Traktowanie uprzywilejowane                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 312/2005 w sprawie nabywania prawa własności gruntów przez cudzoziemców, bezpaństwowców oraz zagraniczne osoby prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne (inne niż obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego UE i obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG) mogą nabyć prawo własności gruntów na warunkach określonych w traktatach międzynarodowych na zasadzie wzajemności.<br><br>Cudzoziemcy, bezpaństwowcy oraz osoby prawne nie mogą nabyć prawa własności gruntów na warunkach bardziej korzystnych niż warunki mające zastosowanie do obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE i osób prawnych utworzonych zgodnie z prawodawstwem państwa członkowskiego UE. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o adwokaturze<br>Ustawa o mediacji<br>Ustawa o notariuszach i notariacie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Zagraniczny prawnik może wykonywać zawód prawnika w formie wybranej spośród form dozwolonych na mocy prawa krajowego, w sposób niedyskryminujący. Te formy prawne opisano w art. 5 ust. 1 ustawy 51/1995 (kancelarie prawne prowadzone przez pojedynczych prawników, kancelarie prawne prowadzone przez wspólników, zawodowe spółki cywilne lub zawodowe spółki cywilne z ograniczoną odpowiedzialnością).</p> <p>Zagraniczny prawnik nie może przedstawiać pisemnych ani ustnych wniosków przed sądem ani innymi organami wymiaru sprawiedliwości, z wyjątkiem arbitrażu międzynarodowego.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | Nadzwyczajne zarządzenie rządu nr 90/2008, ze zmianami, transponujące przepisy dyrektywy 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniającej dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylającej dyrektywę Rady 84/253/EWG |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Ustawowe badanie sprawozdań finansowych mogą przeprowadzać wyłącznie biegli rewidenci lub firmy audytorskie zatwierdzone na warunkach przewidzianych w zarządzeniu nadzwyczajnym nr 90/2008.</p>                                                                                                   |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Dostęp do rynku</p> <p>Traktowanie narodowe</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ustawa nr 297/2004 o rynkach kapitałowych</p> <p>Rozporządzenie CNVM (Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare) nr 2/2006 o rynkach regulowanych i alternatywnych systemach obrotu</p>                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Usługi finansowe</b></p> <p>Uczestnikami rynku są rumuńskie osoby prawne utworzone jako spółki akcyjne zgodnie z przepisami prawa spółek. Alternatywnymi systemami obrotu może zarządzać operator systemu ustanowiony zgodnie z warunkami opisanymi powyżej lub firma inwestycyjna zatwierdzona przez CNVM.</p>                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo, transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5122, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Zarządzenie rządu nr 42 z dnia 28 sierpnia 1997 r.<br>Zarządzenie ministerialne nr 1627/2006                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b><br>Pływać pod rumuńską banderą mogą:<br>a) statki należące do rumuńskich osób fizycznych lub prawnych;<br>b) statki morskie należące do osób fizycznych posiadających obywatelstwo państwa członkowskiego UE lub państwa członkowskiego Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub do osób prawnych założonych (mających siedzibę) w państwie członkowskim UE lub państwie członkowskim EOG; |

- c) statki należące do zagranicznych osób fizycznych posiadających miejsce zamieszkania lub pobytu w Rumunii lub do rumuńskich oddziałów zagranicznych osób prawnych innych niż te określone w lit. b); oraz
- d) statki należące do zagranicznych osób fizycznych lub prawnych i najmowane na zasadzie czarteru bez załogi lub leasingu na okres dłuższy niż rok przez rumuńskie lub zagraniczne osoby fizyczne lub prawne.

Nie można przyznać prawa do pływania pod rumuńską banderą statkom mającym 20 lat lub starszym.

**Sektor:** Transport

**Podsektor:** Pozostały transport pasażerski rozkładowy

Operatorzy usług drogowego transportu towarowego

Pozostały transport pasażerski nierozkładowy

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123

**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Rumuńska ustawa o transporcie drogowym (zarządzenie rządu nr 27/2011)

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**

Przewoźnicy drogowi przewożący towary i pasażerów mogą używać wyłącznie pojazdów zarejestrowanych w Rumunii, posiadanych i używanych zgodnie z przepisami zarządzenia rządu.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie na Słowacji**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 586/2003 o adwokaturze, art. 2, 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa słowackiego, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze. Do uzyskania pełnego członkostwa w palestrze konieczne jest miejsce stałego zamieszkania (obecność handlowa).</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa słowackiego miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> <p>Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa słowackiego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Górnictwo i kopalnictwo                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 10, ISIC rev 3.1 11, ISIC rev 3.1 12, ISIC rev 3.1 13, ISIC rev 3.1 14, CPC 7131                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 51/1988 w sprawie górnictwa, art. 4a<br>Ustawa 313/1999 w sprawie działalności geologicznej, art. 5                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br>W odniesieniu do górnictwa, działań związanych z górnictwem i działalności geologicznej wymagana jest rejestracja w państwie członkowskim UE lub państwie członkowskim EOG (nie jest dozwolona forma oddziału).                     |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Kadra kierownicza wyższego szczebla i zarząd<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 540/2007 o audytorach, art. 3, 4, 5                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Jedynie przedsiębiorstwo, w którym przynajmniej 60 % udziałów kapitałowych lub praw głosu zarezerwowane jest dla obywateli lub stałych rezydentów Słowacji lub państwa członkowskiego UE, może zostać upoważnione do przeprowadzania audytów w Republice Słowackiej. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi architektoniczne                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                  | Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu                                                                                                                                                                                                                            |
|                                  | Usługi inżynierskie                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                  | Kompleksowe usługi inżynierskie                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 8671, CPC 8672, CPC 8673, CPC 8674                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 138/1992 o architektach i inżynierach, art. 3, 15, 15a, 17a, 18a                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Aby świadczyć te usługi, osoba fizyczna przebywająca na terytorium Republiki Słowackiej musi być członkiem Słowackiej Izby Architektów lub Słowackiej Izby Inżynierów. Do uzyskania członkostwa konieczne jest miejsce stałego zamieszkania na Słowacji. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 442/2004 w sprawie prywatnych lekarzy weterynarii, art. 2                                                                                                                                                                                                                                  |

**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Obowiązkowe członkostwo w Słowackiej Izbie Lekarsko-Weterynaryjnej. Do uzyskania członkostwa konieczne jest miejsce stałego zamieszkania na Słowacji.  
Dostęp jest ograniczony wyłącznie do osób fizycznych.

**Sektor:** Dystrybucja  
**Podsektor:** Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 63211

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

**Środki:** Ustawa 140/1998 w sprawie produktów leczniczych i wyrobów medycznych, art. 35a

Ustawa 578/2004 o dostawcach usług opieki zdrowotnej, pracownikach medycznych, organizacjach zawodowych

**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**  
Do otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki prowadzącej sprzedaż detaliczną produktów leczniczych i niektórych produktów medycznych wymagane jest miejsce stałego zamieszkania na Słowacji.

**Sektor:** Usługi w zakresie edukacji

**Podsektor:** Usługi szkolnictwa wyższego

**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 92

**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa nr 131 z dnia 21 lutego 2002 r. w sprawie szkolnictwa wyższego oraz zmian i uzupełnień do niektórych ustaw                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Do wystąpienia o zgodę właściwych organów na prowadzenie instytucji szkolnictwa wyższego finansowanej ze środków prywatnych wymagane jest posiadanie siedziby w państwie członkowskim UE. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług szkolnictwa technicznego i zawodowego na poziomie średnim.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Podsektor:</b>                | Przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów, olei odpadowych, starych samochodów i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych                                                                                                                                                                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 9402                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 223/2001 w sprawie odpadów                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do przetwarzania i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, olei odpadowych, starych samochodów i odpadów urządzeń elektrycznych i elektronicznych wymagana jest rejestracja w państwie członkowskim UE lub państwie członkowskim EOG (wymóg miejsca siedziby).</p>                   |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi medyczne, stomatologiczne, położnicze, pielęgniarские, fizjoterapeutyczne i paramedyczne                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 9312, CPC 9319                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku<br>Szczegel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczegel władzy:</b>          | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa 576/2004 w sprawie opieki zdrowotnej<br>Ustawa 578/2004 o dostawcach usług opieki zdrowotnej, pracownikach medycznych, organizacjach zawodowych                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Usługi te mogą być świadczone wyłącznie przez osoby fizyczne.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo<br>Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Szczegel władzy:</b>          | Szczegel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

**Środki:**

Ustawa 435/2000 w sprawie żeglugi morskiej, art. 10

**Opis:**

**Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego**

W Republice Słowackiej w celu zarejestrowania statku w krajowym rejestrze statków osoby prawne muszą posiadać siedzibę w Republice Słowackiej, a osoby fizyczne muszą być obywatelami lub stałymi rezydentami Republiki Słowackiej oraz posiadać miejsce stałego zamieszkania w Republice Słowackiej.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Słowenii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009 (ustawa o adwokaturze), nieurzędowa wersja skonsolidowana przygotowana przez słoweński parlament z dnia 21.5.2009)                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Obecność handlowa dla adwokatów mianowanych przez słoweńską Radę Adwokacką jest ograniczona do spółek jednoosobowych, kancelarii prawnych z ograniczoną odpowiedzialnością (spółek) lub kancelarii prawnych z nieograniczoną odpowiedzialnością (spółek). Działalność kancelarii prawnych jest ograniczona do działalności prawniczej. Wspólnikami w kancelarii prawnej mogą być wyłącznie prawnicy. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi rachunkowo-księgowe<br>Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212, CPC 86213, CPC 86219, CPC 86220                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Zakon o revidiranju (Zrev-2 Uradni list RS, št. 65/2008), (ustawa o audycie – Dziennik Ustaw Republiki Slovenii nr 65/2008)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Wymagana obecność handlowa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi w zakresie nieruchomości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 821, CPC 822                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Najwyższe uprzywilejowanie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>W zakresie, w jakim Kanada oraz jej prowincje i terytoria umożliwiają słoweńskim obywatelom lub stałym rezydentom i przedsiębiorstwom świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami, Słowenia umożliwi kanadyjskim obywatelom lub stałym rezydentom i przedsiębiorstwom świadczenie usług pośredników w obrocie nieruchomościami na takich samych warunkach, jeżeli spełniają następujące wymogi: posiadają uprawnienia do prowadzenia działalności jako pośrednik w obrocie nieruchomościami w państwie pochodzenia, przedłożą odpowiednie dokumenty w sprawie niekaralności oraz są wpisane do rejestru pośredników w obrocie nieruchomościami w odpowiednim (słoweńskim) ministerstwie. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa farmaceutyczna (Dziennik Ustaw nr 36/2004), art. 2, 6–8, 13–14<br><br>Ustawa o produktach leczniczych (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 31/06, 45/08), art. 17, 21, 74, 79, 81                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br><br>Aptekę może prowadzić osoba fizyczna na podstawie koncesji wydawanej przez właściwy organ administracyjny gminy w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia po zasięgnięciu opinii Izby Farmacji oraz Instytutu Ubezpieczeń Zdrowotnych Słowenii. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa podstawowego                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 921                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br><br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie organizacji i finansowania edukacji (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 12/1996), ze zmianami, art. 40                                                                                                                                             |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Szkoly podstawowe finansowane ze srodkow prywatnych moga byc zakladane wyklacznie przez slowenskie osoby fizyczne lub prawne.<br>Uslugodawca musi ustanowic siedzibe statutowa lub oddzial.                                                                                    |
| <b>Sektor:</b>                   | Uslugi w zakresie ochrony zdrowia i uslugi spoleczne                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                | Uslugi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 931                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rodzaj zastrzezenia:</b>      | Dostep do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Szczebel wladzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o świadczeniach zdrowotnych, Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 23/2005, art. 1,3, 62–64<br><br>Ustawa w sprawie leczenia niepłodności i technik wspomaganego rozrodu, Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 70/00, art. 15 i 16                                                            |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Monopol państwowy na następujące usługi:<br>zaopatrzenia w krew, preparaty z krwi, pobieranie i przechowywanie organów ludzkich do przeszczepu, usługi socjomedyczne, higieniczne, epidemiologiczne i ekozdrowotne, usługi patoanatomiczne oraz techniki wspomaganego rozrodu. |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o ubezpieczeniach emerytalno-rentowych (Dziennik Ustaw nr 109/2006), art. 306                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Usługi finansowe</b></p> <p>Plany emerytalne mogą być oferowane przez wspólny fundusz emerytalny (który nie jest osobą prawną i w związku z tym jest zarządzany przez zakład ubezpieczeń, bank lub towarzystwo emerytalne), towarzystwo emerytalne lub zakład ubezpieczeń. Ponadto plany emerytalne mogą być oferowane przez podmioty oferujące plany emerytalne założone zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie w państwie członkowskim UE.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie energii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Podsektor:</b>                | Transport paliwa rurociągami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                                  | Przechowywanie i magazynowanie paliw transportowanych rurociągami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7131, część CPC 742                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Energetski zakon (ustawa energetyczna), Dziennik Ustaw Republiki Słowenii nr 27/07 – wersja skonsolidowana, 70/80, 22/2010                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Licencja jest wymagana do prowadzenia produkcji i dystrybucji paliw płynnych, obrotu paliwami płynnymi, przetwarzania ropy naftowej i produktów ropopochodnych, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i paliw poprzez sieci, magazynowania paliw gazowych, płynnych i stałych, dostaw energii elektrycznej, gazu lub energii cieplnej, prowadzenia rynku energii elektrycznej lub gazu ziemnego oraz występowania jako przedstawiciel lub pośrednik rynkach energii elektrycznej i gazu ziemnego.</p> <p>Działalność ta podlega rejestracji, uwarunkowanej posiadaniem siedziby w Słowenii.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | <p>Rybołówstwo</p> <p>Transport</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Podsektor:</b>                | <p>Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem</p> <p>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie</p> <p>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze</p> <p>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn</p> <p>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego</p> <p>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne</p>                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Zobowiązania</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Art. 210 kodeksu morskiego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

**Opis:****Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego**

Niehandlowe statki morskie mogą zostać zarejestrowane i pływać pod banderą Słowenii, jeżeli:

- a) ponad połowa statku należy do obywateli Republiki Słowenii, obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego UE lub osób prawnych, których siedziba znajduje się w Słowenii lub państwie członkowskim UE; lub
- b) ponad połowa statku należy do osób niebędących obywatelami ani stałymi rezydentami państwa członkowskiego UE, ale operator statku jest jedną z osób, o których mowa w poprzednim akapicie, za zgodą właściciela statku.

Jeżeli właściciel lub współwłaściciel nie jest obywatelem Słowenii ani osobą prawną z siedzibą w Słowenii, przed rejestracją statku należy wyznaczyć upoważnionego przedstawiciela do odbioru pism sądowych i administracyjnych. O upoważnieniu należy powiadomić właściwy organ odpowiedzialny za prowadzenie rejestru.

Nie ma możliwości rejestracji okrętów atomowych.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Hiszpanii**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Dekret królewski 664/1999 z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie inwestycji zagranicznych                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Inwestycje zagraniczne w branżach bezpośrednio związanych z inwestycjami w nieruchomości dla placówek dyplomatycznych państw niebędących członkami UE wymagają zezwolenia administracyjnego wydawanego przez hiszpańską Radę Ministrów, chyba że istnieje wzajemna umowa w sprawie liberalizacji. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Środki:</b>                   | Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, art. 13.1 <sup>a</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE, w tym do występowania w roli przedstawiciela prawnego przed sądami, wymagane jest pełne członkostwo w palestrze.</p> <p>Członkami palestry, uprawnionymi do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa krajowego, mogą zostać wyłącznie obywatele lub stali rezydenci państwa członkowskiego EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państwa członkowskiego UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Również niektóre rodzaje form prawnych mogą być w sposób niedyskryminujący zastrzeżone wyłącznie dla prawników należących do palestry.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi audytu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Real Decreto Legislativo 1/2011 de 1 de julio por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Auditoria de Cuentas, art. 8.1, 8.2.c, 9.2, 9.3,10.1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Biegli rewidenci muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego UE. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do audytu spółek spoza UE notowanych na hiszpańskim rynku regulowanym. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | Prawnicy specjalizujący się w prawie własności intelektualnej                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Środki:</b>                   | Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, art. 155–157                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Prawnicy specjalizujący się w prawie własności przemysłowej muszą mieć obywatelstwo państwa członkowskiego UE.                                                                        |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                        |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Real Decreto 1840/2000. Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española (statut hiszpańskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej), art. 62, 64                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Członkostwo w stowarzyszeniu zawodowym jest obowiązkowe; posiadanie obywatelstwa państwa członkowskiego UE jest warunkiem członkostwa, jednak warunek ten może zostać uchylony na mocy dwustronnego porozumienia zawodowego.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna wyrobów tytoniowych                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63108                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                  | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ley 13/1998 de 4 de Mayo de Ordenación del Mercado de Tabacos y Normativa Tributaria, art. 4                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Monopol państwa na sprzedaż detaliczną wyrobów tytoniowych. Do założenia działalności wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE.</p>                                                                     |
| <b>Sektor:</b>                   | Dystrybucja                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Podsektor:</b>                | Sprzedaż detaliczna produktów leczniczych, medycznych i ortopedycznych                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 63211                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (ustawa 16/1997 z dnia 25 kwietnia w sprawie usług świadczonych przez apteki), art. 2, 3.1</p> <p>Ley 29/2006, de 26 de julio, de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios, art. 2(5) (Ustawa 29/2006 z dnia 26 lipca, regulująca bezpieczeństwo i racjonalne używanie produktów farmaceutycznych i medycznych)</p>                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Tylko osoby fizyczne mogą świadczyć usługi sprzedaży detalicznej produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych.</p> <p>Każdy farmaceuta nie może otrzymać więcej niż jedną licencję.</p> <p>Zezwolenie na założenie działalności uwarunkowane jest testem potrzeb ekonomicznych. Główne kryteria: gęstość zaludnienia na danym obszarze.</p> <p>Sprzedaż wysyłkowa produktów leczniczych jest zabroniona.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie edukacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi szkolnictwa wyższego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 923                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades. (ustawa 6 / 2001 z dnia 21 grudnia o szkołach wyższych), art. 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Aby otworzyć szkołę wyższą finansowaną ze środków prywatnych, która wydaje uznawane dyplomy lub przyznaje uznane stopnie naukowe, wymagane jest zezwolenie. Procedura obejmuje uzyskanie opinii Parlamentu. Stosowany jest test potrzeb ekonomicznych; główne kryteria to liczebność populacji i gęstość rozmieszczenia istniejących placówek.</p>                                                                                                         |

**Sektor:** Usługi finansowe  
**Podsektor:** Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami  
**Klasyfikacja gospodarcza:**  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Real Decreto Legislativo 6/2004, de 29 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de ordenación y supervisión de los seguros privados (ustawa o regulacji i nadzorze ubezpieczeń prywatnych)  
**Opis:** **Usługi finansowe**  
Przed założeniem oddziału lub agencji w Hiszpanii w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w państwie pochodzenia od przynajmniej pięciu lat.

**Sektor:** Usługi związane z turystyką i podróżami  
**Podsektor:** Usługi przewodników turystycznych  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 7472  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel regionalny (niższy od krajowego)

## **Środki:**

### **Andaluzja**

Decreto 80/2010, de 30 de marzo, de simplificación de trámites administrativos y de modificación de diversos Decretos para su adaptación al Decreto-ley 3/2009, de 22 de diciembre, por el que se modifican diversas Leyes para la transposición en Andalucía de la Directiva relativa a los Servicios en el Mercado Interior, art. 3.5

### **Aragonia**

Decreto 264/2007, de 23 de octubre, del Gobierno de Aragón, por el que se aprueba el Reglamento de Guías de Turismo, art. 13

### **Kantabria**

Decreto 51/2001, de 24 de julio, art. 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas

### **Kastylia i León**

Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León.

### **Kastylia-La Mancha**

Decreto 96/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas.

### **Katalonia**

Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, art. 88.

### **Wspólnota Madrytu**

Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de Marzo.

### **Wspólnota Walencka**

Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell.

### **Estremadura**

Decreto 43/2000, de 22 de febrero, por el que se modifica el Decreto 12/1996, de 6 de febrero, por el que se aprueba el reglamento de la actividad profesional de Guía Turístico

### **Galicja**

Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo.

### **Baleary**

Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares.

### **Wyspy Kanaryjskie**

Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, art. 5

### **La Rioja**

Decreto 20/2000, de 28 de abril, de modificación del Decreto 27/1997, de 30 de abril, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guías de Turismo.

### **Navarra**

Decreto 125/95, de 20 de mayo, por el que se regula la profesión de guías de turismo en Navarra.

### **Księstwo Asturii**

Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias.

### **Region Murcji**

Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior (los guías podrían ser extranjeros si tienen homologación de las titulaciones requeridas)

#### **Opis:**

#### **Transgraniczny handel usługami**

Do świadczenia usług przewodnika turystycznego wymagane jest obywatelstwo państwa członkowskiego UE.

#### **Sektor:**

Rybołówstwo, transport

#### **Podsektor:**

Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem

Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie

Usługi pilotażowe i usługi cumownicze

Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn

Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego

Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.10502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie portów i żeglugi morskiej (królewski dekret ustawodawczy 2/2011), art. 251, 252, 253 oraz zasada dodatkowa 16 tiret 4.a, oraz art. 6 dekretu królewskiego 1516/2007 w sprawie systemu prawnego dotyczącego kabotażu i żeglugi morskiej w interesie publicznym                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>W celu rejestracji statku w hiszpańskim rejestrze krajowym i pływania pod banderą hiszpańską właściciel statku lub osoba, która jest w posiadaniu tego statku, musi być obywatelem Hiszpanii lub posiadać miejsce zamieszkania w Hiszpanii lub być przedsiębiorstwem hiszpańskim lub z siedzibą w Hiszpanii lub zarejestrowanym w innym państwie członkowskim UE.</p> <p>Aby zarejestrować statek w Rejestrze Specjalnym, spółka będąca właścicielem statku musi posiadać siedzibę na Wyspach Kanaryjskich.</p> |

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Szwecji**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Wszystkie sektory                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>                   | Lag om utländska filialer m.m (ustawa w sprawie zagranicznych oddziałów) (1992:160)<br>Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551),<br>Ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych (1987:667)<br>Ustawa o europejskich ugrupowaniach interesów gospodarczych (1994:1927) |

**Opis:****Inwestycje**

Spółka zagraniczna, która nie została założona jako osoba prawna w Szwecji lub która prowadzi działalność za pośrednictwem przedstawiciela handlowego, prowadzi działalność handlową za pośrednictwem oddziału, zarejestrowanego w Szwecji, z niezależnym zarządem i oddzielną rachunkowością. Dyrektor zarządzający oddziału oraz wicedyrektor zarządzający, jeśli został wyznaczony, muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG. Osoba fizyczna niemająca miejsca zamieszkania w EOG, prowadząca działalność gospodarczą w Szwecji, wyznacza i rejestruje przedstawiciela mającego miejsce stałego zamieszkania w Szwecji, odpowiedzialnego za tę działalność. Dla działalności prowadzonej w Szwecji musi być prowadzona oddzielna rachunkowość. Właściwy organ może w indywidualnych przypadkach przyznać zwolnienia z wymogów dotyczących oddziału i miejsca stałego zamieszkania. Projekty budowlane, których okres realizacji jest krótszy niż rok, realizowane przez przedsiębiorstwo z siedzibą poza EOG lub przez osobę fizyczną zamieszkałą poza EOG, są zwolnione z wymogów zakładania oddziału lub wyznaczenia przedstawiciela mającego miejsce stałego zamieszkania w Szwecji.

Szwedzka spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może zostać założona przez osobę fizyczną posiadającą miejsce stałego zamieszkania w EOG, przez szwedzką osobę prawną lub przez osobę prawną utworzoną zgodnie z prawodawstwem w państwie EOG i posiadającą siedzibę statutową, siedzibę główną lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG. Spółka może być założycielem tylko jeżeli wszyscy właściciele z nieograniczoną odpowiedzialnością osobistą mają miejsce stałego zamieszkania w EOG. Założyciele spoza EOG mogą złożyć do właściwego organu wnioski o pozwolenie.

W przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych co najmniej 50 % członków rady dyrektorów, co najmniej 50 % zastępców członków rady dyrektorów, dyrektor zarządzający, wicedyrektor zarządzający i co najmniej jedna z osób upoważnionych do składania podpisów w imieniu spółki, o ile została wyznaczona, musi mieć miejsce stałego zamieszkania w EOG. Właściwy organ może przyznać zwolnienia z tego wymogu. Jeżeli żaden z przedstawicieli spółki/stowarzyszenia nie ma miejsca stałego zamieszkania w Szwecji, zarząd musi wyznaczyć i zarejestrować osobę mającą miejsce stałego zamieszkania w Szwecji, która została upoważniona do otrzymywania pism w imieniu spółki/stowarzyszenia.

Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych.

|                                  |                                                                                               |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Hodowla zwierząt                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Hodowla reniferów                                                                             |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 014                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o hodowli reniferów (1971:437), pkt 1                                                  |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje</b><br>Właścicielami i operatorami hodowli reniferów mogą być tylko Lapończycy. |
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo i akwakultura                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                               |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Prawo morskie (1994:1009)<br>Ustawa rybna (1993:787)<br>Zarządzenie w sprawie rybołówstwa, akwakultury i branży rybackiej (1994:1716)<br>Rozporządzenia rybne Krajowej Rady ds. Rybołówstwa (2004:25)<br>Rozporządzenie w sprawie ochrony statków (2003:438)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Połowy komercyjne oznaczają połowy z profesjonalną licencją połowową lub połowy prowadzone przez zagranicznych rybaków posiadających specjalne pozwolenie na połowy komercyjne na szwedzkich wodach terytorialnych lub w szwedzkiej strefie ekonomicznej.</p> <p>Profesjonalna licencja połowowa może zostać wydana rybakowi, dla którego rybołówstwo ma podstawowe znaczenie w kontekście utrzymania się, oraz jeżeli jego działalność jest powiązana ze szwedzką branżą rybną. Związek ze szwedzką branżą rybacką można wykazać np. jeżeli w trakcie roku kalendarzowego rybak dokonuje połowy swoich połowów (pod względem wartości) w Szwecji, jeżeli połowa rejsów połowowych rozpoczyna się w szwedzkim porcie lub połowa rybaków we flocie posiada miejsca stałego zamieszkania w Szwecji.</p> <p>W przypadku statków o długości przekraczającej pięć metrów wraz z profesjonalną licencją połowową wymagane jest pozwolenie na działalność statku rybackiego. Pozwolenie jest wydawane, jeżeli m.in. statek jest zarejestrowany w rejestrze krajowym, statek ma rzeczywiste związki gospodarcze ze Szwecją, posiadaczem pozwolenia jest rybak z profesjonalną licencją połowową oraz dowódcą statku jest rybak z profesjonalną licencją połowową.</p> |

Dowódca statku rybackiego o pojemności brutto powyżej 20 musi być obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego EOG. Wyłączenia mogą być przyznawane przez szwedzką agencję ds. transportu.

Statek uznaje się za szwedzki i mogący pływać pod szwedzką banderą, jeśli w ponad połowie należy do szwedzkich obywateli lub osób prawnych. Rząd może pozwolić zagranicznym statkom na pływanie pod szwedzką banderą, jeżeli ich działania pozostają pod kontrolą Szwecji albo ich właściciel jest w stanie wykazać, że posiada miejsce stałego zamieszkania w Szwecji. Statki, które w 50 % należą do obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego EOG lub spółek posiadających statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG i których działania są kontrolowane ze Szwecji, również mogą zostać zarejestrowane w szwedzkim rejestrze.

|                                  |                                                                                                                                                            |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                              |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                    |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                           |
| <b>Środki:</b>                   | Rättegångsbalken (szwedzki kodeks postępowania sądowego) (1942:740)<br>Kodeks postępowania szwedzkiej Rady Adwokackiej przyjęty w dniu 29 sierpnia 2008 r. |

**Opis:****Inwestycje i transgraniczny handel usługami**

Do członkostwa w palestrze, będącego warunkiem stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w UE, EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej. Wyłączenia mogą być przyznawane przez zarząd szwedzkiej Rady Adwokackiej. Członkostwo w palestrze nie jest niezbędne do świadczenia usług prawnych dotyczących prawa krajowego.

Członek szwedzkiej palestry może być zatrudniony wyłącznie przez innego członka palestry lub spółkę prowadzącą działalność członka palestry. Członek palestry może być jednak zatrudniony przez zagraniczną spółkę prowadzącą działalność adwokacką, pod warunkiem że spółka ta ma siedzibę w państwie członkowskim UE lub EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Członkowie palestry prowadzący działalność w ramach kancelarii lub spółki osobowej nie mogą realizować celów innych niż wykonywanie zawodu adwokata ani prowadzić działalności innej niż wykonywanie zawodu adwokata. Współpraca z innymi kancelariami adwokackimi jest dozwolona, ale współpraca z zagranicznymi kancelariami wymaga zgody zarządu Rady Adwokackiej.

Wykonywać zawód adwokata, posiadać udziały w kancelarii prawnej lub być współnikiem w kancelarii prawnej, bezpośrednio lub pośrednio, lub poprzez kancelarię, może jedynie członek palestry. Członkiem lub zastępcą członka zarządu lub zastępcą dyrektora zarządzającego lub osobą upoważnioną do składania podpisów lub sekretarzem kancelarii lub spółki osobowej może być wyłącznie członek palestry.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Usługi audytu

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

CPC 86211, CPC 86212 inne niż usługi w zakresie rachunkowości

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Środki:</b>              | Revisorslagen (ustawa o audytorach) (2001:883)<br>Revisionslag (ustawa o audycie) (1999:1079)<br>Aktiebolagslagen (ustawa o spółkach) (2005:551)<br>Lag om ekonomiska föreningar (ustawa o spółdzielczych stowarzyszeniach gospodarczych) (1987:667)<br>Pozostałe, określające wymogi dotyczące korzystania z usług zatwierdzonych audytorów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji, upoważnieni audytorzy i zarejestrowane firmy audytorskie mogą świadczyć usługi ustawowego badania sprawozdań finansowych niektórych podmiotów prawnych, w tym wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, i na rzecz osób fizycznych.</p> <p>Wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji i zarejestrowane publiczne przedsiębiorstwa rachunkowe mogą być udziałowcami lub tworzyć spółki osobowe w spółkach, które dokonują specjalistycznego audytu (do celów urzędowych).</p> <p>Do zatwierdzenia wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w EOG lub Konfederacji Szwajcarskiej.</p> <p>Tytuły „zatwierdzonego audytora” i „upoważnionego audytora” mogą być wykorzystywane wyłącznie przez audytorów zatwierdzonych lub upoważnionych w Szwecji.</p> <p>Audytorzy spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych i niektórych innych przedsiębiorstw, którzy nie są certyfikowanymi lub zatwierdzonymi księgowymi, muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG, chyba że rząd lub organ rządowy wyznaczony przez rząd w danej sprawie zdecyduje inaczej.</p> |

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi wynajmu lub leasingu pojazdów bez obsługi  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 831  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Lag (1998:424) om biluthyrning (ustawa o wynajmie i leasingu samochodów)  
**Opis:** **Transgraniczny handel usługami**  
Podmioty świadczące usługi wynajmu lub leasingu samochodów osobowych i niektórych pojazdów terenowych (*terrängmotorfordon*) bez kierowcy, będących przedmiotem wynajmu lub leasingu przez okres krótszy niż jeden rok, są zobowiązane do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za zapewnienie m.in. prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulacjami oraz przestrzegania przepisów bezpieczeństwa drogowego. Taka osoba musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Szwecji.

**Sektor:** Usługi biznesowe  
**Podsektor:** Usługi wynajmu lub dzierżawy bez obsługi  
Wynajem lub leasing statków  
**Klasyfikacja gospodarcza:** CPC 83103  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Traktowanie narodowe  
Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Sjölagen (prawo morskie) (1994:1009), rozdział 1, § 1

**Opis:****Inwestycje**

W celu pływania pod szwedzką banderą w przypadku udziału podmiotów zagranicznych we własności statku konieczne jest wykazanie przewagi szwedzkich podmiotów gospodarczych. Przewaga szwedzkich podmiotów gospodarczych oznacza proporcjonalnie duży udział szwedzkiej własności w statku oraz to, że statek jest obsługiwany w Szwecji.

Zagraniczne statki mogą uzyskać zwolnienie od tej zasady, jeśli są najmowane lub dzierżawione przez szwedzką osobę prawną w drodze umów czarteru bez załogi. Aby uzyskać zwolnienie, umowę czarteru bez załogi należy przedłożyć do szwedzkiej administracji morskiej oraz wykazać, że czarterujący ponosi pełną odpowiedzialność za eksploatację i załogę najmowanego lub dzierżawionego statku. Czas trwania umowy powinien wynosić co najmniej od jednego roku do dwóch lat.

**Sektor:**

Usługi biznesowe

**Podsektor:**

Pozostałe usługi biznesowe

**Klasyfikacja  
gospodarcza:**

CPC 87909

**Rodzaj zastrzeżenia:**

Dostęp do rynku

**Szczebel władzy:**

Szczebel krajowy

**Środki:**

Ustawa o spółdzielniach budowlanych (1991:614)

**Opis:****Transgraniczny handel usługami**

Plan gospodarczy spółki budowlanej musi zostać poświadczony przez przynajmniej dwie osoby. Osoby te muszą być publicznie zatwierdzone przez odpowiednie organy w EOG.

**Sektor:** Pozostałe usługi biznesowe, gdzie indziej niesklasyfikowane  
**Podsektor:** Lombardy  
**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 87909  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** USTAWA LOMBARDOWA (1995:1000)  
**Opis:** **Inwestycje**  
Lombardy muszą mieć formę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub oddziału.

**Sektor:** Usługi w zakresie dystrybucji  
**Podsektor:** Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej  
**Klasyfikacja gospodarcza:** Część CPC 631, część CPC 6322  
**Rodzaj zastrzeżenia:** Dostęp do rynku  
**Szczebel władzy:** Szczebel krajowy  
**Środki:** Ustawa alkoholowa (2010:1622)  
**Opis:** **Inwestycje i transgraniczny handel usługami**  
Systembolaget AB ma państwowy monopol na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, wina i piwa (z wyjątkiem piwa bezalkoholowego). Napoje alkoholowe są to napoje o objętościowej zawartości alkoholu powyżej 2,25 %. W przypadku piwa limit objętościowej zawartości alkoholu wynosi 3,5 %.

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi poligraficzne i wydawnicze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Podsektor:</b>                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 22, CPC 88442                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o wolności prasy (1949:105)<br>Ustawa podstawowa o wolności wypowiedzi (1991:1469)<br>Ustawa w sprawie zarządzeń dotyczących ustawy o wolności prasy oraz ustawa podstawowa o wolności wypowiedzi (1991:1559)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b><br><br>Osoby fizyczne będące właścicielami czasopism, które są drukowane i wydawane w Szwecji, muszą posiadać miejsce stałego zamieszkania w Szwecji lub być obywatelami lub stałymi rezydentami państwa członkowskiego EOG. Właściciele takich czasopism będący osobami prawnymi muszą mieć siedzibę w EOG.<br><br>Czasopisma, które są drukowane i wydawane w Szwecji, oraz nagrania techniczne muszą posiadać odpowiedzialnego za nie edytora, który musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Szwecji. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony środowiska naturalnego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Podsektor:</b>                | Ochrona powietrza i klimatu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 9404                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa o pojazdach (2002:574)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                  |                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Transgraniczny handel usługami</b><br>Jedynie podmioty posiadające w Szwecji siedzibę lub siedzibę główną kwalifikują się do uzyskania akredytacji do przeprowadzania kontroli gazów spalinyowych.         |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe                                                                                                                                                                                          |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Lag om försäkringsförmedling (ustawa w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego) (2005:405), rozdział 3, § 2                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br>Przedsiębiorstwa prowadzące usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego, które to przedsiębiorstwa nie zostały zarejestrowane w Szwecji, mogą być zakładane wyłącznie w formie oddziału. |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Transgraniczne świadczenie usług finansowych                                                                                                                                                                  |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                              |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa w sprawie ubezpieczycieli zagranicznych w Szwecji (1998:293)                                                                                                                                           |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br>Świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich jest dopuszczalne wyłącznie poprzez usługodawcę świadczącego usługi ubezpieczeniowe posiadającego zezwolenie w Szwecji i pod warunkiem, że zagraniczny usługodawca i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy przedsiębiorstw lub zawarły umowę o współpracy.                                                 |
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi finansowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Środki:</b>                   | Sparbankslagen (ustawa w sprawie banków oszczędnościowych) (1987:619), rozdział 2, § 1, część 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                     | <b>Usługi finansowe</b><br>Założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną posiadającą miejsce stałego zamieszkania w państwie członkowskim EOG.                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, inna niż rybołówstwo i akwakultura, ale obejmująca usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku<br>Zobowiązania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Środki:</b>                   | Ustawa morską (1994:1009), zarządzenie w sprawie bezpieczeństwa statków (1994:1009)<br>Rozporządzenie w sprawie ochrony statków (2003:438)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje, transgraniczny handel usługami i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Statek uznaje się za szwedzki i mogący pływać pod szwedzką banderą, jeśli ponad połowa kapitału należy do szwedzkich obywateli lub osób prawnych. Rząd może pozwolić zagranicznym statkom na pływanie pod szwedzką banderą, jeżeli ich działania pozostają pod kontrolą Szwecji albo ich właściciel jest w stanie wykazać, że posiada miejsce stałego zamieszkania w Szwecji.</p> <p>Statki, które w 50 % lub więcej należą do obywateli lub stałych rezydentów państwa członkowskiego EOG lub spółek posiadających statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG i których działania są kontrolowane ze Szwecji, mogą również zostać zarejestrowane w szwedzkim rejestrze.</p> <p>Dowódca statku handlowego lub statku tradycyjnego musi być obywatelem lub stałym rezydentem państwa członkowskiego EOG. Wyłączenia mogą być przyznawane przez szwedzką agencję ds. transportu.</p> <p>Osobne szwedzkie zastrzeżenie dotyczy statków wykorzystywanych do rybołówstwa i akwakultury.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi transportu kolejowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 7111                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | Järnvägslagen (ustawa kolejowa) (2004:519), rozdział 5, sekcja 2c                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje</b></p> <p>Tylko jeden przewoźnik może zabierać lub dowozić pasażerów na trasie między Sztokholmem i portem lotniczym Arlanda (w przypadkach gdy Arlanda jest miejscem rozpoczęcia lub przeznaczenia podróży). Przewoźnik obsługujący trasę między Sztokholmem i portem lotniczym Arlanda może umożliwić korzystanie z przedmiotowej linii innym przewoźnikom. Niniejsze zastrzeżenie nie ma zastosowania do transportu pasażerów między portem lotniczym Arlanda i miejscami przeznaczenia innymi niż Sztokholm.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi przewozu drogowego towarów i pasażerów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 712                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | <p>Traktowanie narodowe</p> <p>Dostęp do rynku</p> <p>Najwyższe uprzywilejowanie</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Środki:</b>                   | <p>Yrkestrafiklag (2012:210) (ustawa o transporcie zarobkowym)</p> <p>Lag om vägtrafikregister (2001:558) (ustawa o rejestrze ruchu drogowego)</p> <p>Yrkestrafikförordning (2012:237) (rozporządzenie rządu o transporcie zarobkowym)</p> <p>Taxitrafiklag (2012:211) (ustawa taksówkowa)</p> <p>Taxitrafikförordning (2012:238) (rozporządzenie rządu w sprawie taksówek)</p>                                                                                                                                                        |

**Opis:****Transgraniczny handel usługami**

Do prowadzenia działalności jako przewoźnik w zakresie transportu drogowego wymagana jest szwedzka licencja. Do kryteriów otrzymania licencji taksówkarskiej należy wyznaczenie przez spółkę osoby fizycznej działającej jako kierownik ds. transportu (czyli *de facto* jest to wymóg w zakresie miejsca zamieszkania – zob. szwedzkie zastrzeżenia dotyczące rodzajów przedsiębiorstw).

Zgodnie z kryteriami otrzymania licencji dla innych przewoźników drogowych wymaga się, by spółka posiadała siedzibę w UE, posiadała miejsce prowadzenia działalności w Szwecji i wyznaczyła osobę fizyczną działającą jako kierownik ds. transportu, która musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w UE.

Licencje są przyznawane w sposób niedyskryminacyjny z tym wyjątkiem, że przewoźnicy oferujący usługi przewozu drogowego towarów i pasażerów mogą co do zasady wykorzystywać wyłącznie pojazdy zarejestrowane w krajowym rejestrze ruchu drogowego. Jeśli pojazd jest zarejestrowany za granicą, należy do osoby fizycznej lub prawnej, której główne miejsce zamieszkania znajduje się za granicą, i został sprowadzony do Szwecji do tymczasowego użytku, może być tymczasowo wykorzystywany w Szwecji. Użytek tymczasowy jest zwyczajowo definiowany przez szwedzką agencję ds. transportu jako nieprzekraczający jednego roku.

Przewoźnicy oferujący transgraniczne usługi przewozu drogowego towarów i pasażerów za granicą muszą posiadać licencję na prowadzenie takiej działalności wydaną przez właściwy organ w państwie, w którym mają siedzibę. Dodatkowe wymagania dotyczące handlu transgranicznego mogą zostać określone w dwustronnych umowach o transporcie drogowym. W przypadku pojazdów, do których taka dwustronna umowa nie ma zastosowania, konieczna jest licencja szwedzkiej agencji ds. transportu.

## **Zastrzeżenia mające zastosowanie w Zjednoczonym Królestwie**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|----------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi biznesowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi prawne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | Część CPC 861                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel regionalny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Środki:</b>                   | <p>W odniesieniu do Anglii i Walii, Solicitors Act 1974, Administration of Justice Act 1985 i Legal Services Act 2007</p> <p>W odniesieniu do Szkocji, Solicitors (Scotland) Act 1980 oraz Legal Services (Scotland) Act 2010</p> <p>W odniesieniu do Irlandii Północnej, Solicitors (Northern Ireland) Order 1976</p> <p>Ponadto środki stosowane w każdej jurysdykcji obejmują wszelkie wymogi określone przez organy zawodowe i regulacyjne.</p>                                                                                                                                                                                     |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do świadczenia niektórych usług prawnych dotyczących prawa krajowego Zjednoczonego Królestwa odpowiedni organ regulacyjny lub zawodowy może określić wymogi w zakresie miejsca zamieszkania (obecności handlowej).</p> <p>Może istnieć wymóg, by obecność handlowa do celów świadczenia usług prawnych dotyczących prawa UE i prawa państw członkowskich UE miała jedną z form prawnych dozwolonych na mocy prawa krajowego w sposób niedyskryminujący. Ponadto prawo krajowe może obejmować niedyskryminujące wymogi dotyczące organizacji dozwolonych form prawnych.</p> |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Usługi w zakresie ochrony zdrowia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Usługi weterynaryjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | CPC 932                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Veterinary Surgeons Act (1966)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Dostęp wyłącznie przez spółki osobowe lub osoby fizyczne.</p> <p>Do przeprowadzania zabiegów weterynaryjnych wymagana jest fizyczna obecność. Zgodnie z ustawą Veterinary Surgeons Act przeprowadzenie w Zjednoczonym Królestwie zabiegów weterynaryjnych przez osobę, która nie jest lekarzem weterynarii (a zatem również członkiem izby lekarsko-weterynaryjnej Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS)), jest przestępstwem.</p> |
| <b>Sektor:</b>                   | Energia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Podsektor:</b>                | Wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego, usługi związane z górnictwem, powiązane usługi w zakresie doradztwa naukowego i technicznego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 11, CPC 883, CPC 8675                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b>      | Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Szczebel władzy:</b>          | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Środki:</b>                   | Petroleum Act 1988                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Opis:</b>                     | <p><b>Inwestycje i transgraniczny handel usługami</b></p> <p>Do podjęcia działalności poszukiwawczej i wydobywczej na szelfie kontynentalnym Zjednoczonego Królestwa (UK Continental Shelf – UKCS) oraz świadczenia usług wymagających bezpośredniego dostępu do zasobów naturalnych lub ich eksploatacji niezbędna jest licencja.</p>                                                                                                                                                                |

Niniejsze zastrzeżenie ma zastosowanie do licencji wydanych w odniesieniu do działalności wydobywczej na szelfie kontynentalnym Zjednoczonego Królestwa. Aby uzyskać licencję, spółka musi posiadać miejsce prowadzenia działalności w Zjednoczonym Królestwie. Oznacza to: a) posiadanie w Zjednoczonym Królestwie personelu; b) rejestrację w Companies House spółki w Zjednoczonym Królestwie; lub c) rejestrację w Companies House oddziału spółki zagranicznej w Zjednoczonym Królestwie. Wymóg ten dotyczy każdego przedsiębiorstwa, które ubiega się o nową licencję, oraz każdego przedsiębiorstwa, które chce przystąpić do istniejącej licencji poprzez przeniesienie. Ma on zastosowanie do wszystkich licencji oraz do wszystkich przedsiębiorstw, bez względu na to, czy dane przedsiębiorstwo prowadzi działalność operacyjną.

Aby być stroną licencji obejmującej obszar wydobycia, spółka musi: a) być zarejestrowana w Companies House jako spółka ze Zjednoczonego Królestwa; lub b) prowadzić działalność za pośrednictwem stałego miejsca prowadzenia działalności w Zjednoczonym Królestwie zgodnie z sekcją 148 ustawy Finance Act 2003 (co zazwyczaj wymaga posiadania w Zjednoczonym Królestwie personelu).

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sektor:</b>                   | Rybołówstwo<br>Transport                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Podsektor:</b>                | Wszelka handlowa działalność morska podejmowana przez statek morski, w tym rybołówstwo, akwakultura i usługi związane z rybołówstwem<br>Usługi transportu (pasażerów i ładunków) świadczone przez statki morskie<br>Usługi pilotażowe i usługi cumownicze<br>Usługi ratownictwa wodnego i ściągania z mielizn<br>Inne usługi wspierające w branży transportu wodnego<br>Budowa dróg wodnych, portów, tam i inne roboty wodne |
| <b>Klasyfikacja gospodarcza:</b> | ISIC rev 3.1 0501, ISIC rev 3.1 0502, CPC 5133, CPC 5223, CPC 721, CPC 74520, CPC 74540, CPC 74590, CPC 882                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rodzaj zastrzeżenia:</b> | Traktowanie narodowe<br>Dostęp do rynku                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Szczebel władzy:</b>     | Szczebel krajowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Środki:</b>              | Merchant Shipping (Registration of Ships) Regulations 1993 oraz Merchant Shipping Act 1995                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Opis:</b>                | <p><b>Inwestycje i usługi międzynarodowego transportu morskiego</b></p> <p>Aby móc zarejestrować statek pod banderą Zjednoczonego Królestwa, większościowy udział w statku musi należeć do osób spełniających określone warunki. Do osób spełniających te warunki mogą należeć m.in. następujące osoby: obywatele brytyjscy mieszkający w Zjednoczonym Królestwie; obywatele brytyjscy niemieszkający w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli wyznaczyli przedstawiciela mieszkającego / posiadającego siedzibę w Zjednoczonym Królestwie; spółki zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie i EOG posiadające miejsce prowadzenia działalności lub wyznaczonego przedstawiciela w Zjednoczonym Królestwie.</p> |

---